

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
โครงการสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหา
ในคดีอาญา

ผู้วิจัย

ผศ.พ.ต.ท.ดร.พงศ์กฤษ โรจนวิรุพห์

ผศ.พ.ต.ท. สุรัตน์ สาเรือง

ผศ.พ.ต.ท.อิทธิพล สุขยิ่ง

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

กรกฎาคม 2556

สนับสนุนโดยสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องโครงการสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ทำการศึกษาวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของประเทศ และจัดทำข้อมูลอัตราการกระทำผิดซ้ำที่เป็นมาตรฐานและน่าเชื่อถือได้ เพื่อเป็นข้อมูลกลางสำหรับการอ้างอิง กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้พ้นโทษหรือผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาเสพติด คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย จากกรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมราชทัณฑ์ ผลการวิจัย พบว่า

1. สถานการณ์การกระทำผิดของผู้พ้นโทษ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่า พ.ศ. 2550 กระทำผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์มากที่สุด ร้อยละ 50.03 พ.ศ. 2551 กระทำผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์มากที่สุด ร้อยละ 43.79 และ พ.ศ. 2552 กระทำผิดคดีอาญาเสพติดมากที่สุด ร้อยละ 38.69 ตามลำดับ ส่วนของกรมราชทัณฑ์ พบว่า พ.ศ. 2550 กระทำผิดคดีอาญาเสพติดมากที่สุด ร้อยละ 65.50 พ.ศ. 2551 กระทำผิดคดีอาญาเสพติดมากที่สุด ร้อยละ 58.10 และ พ.ศ. 2552 กระทำผิดคดีอาญาเสพติดมากที่สุด ร้อยละ 49.20 ตามลำดับ

2. อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษในภาพรวม 3 ปี ทั้งในฐานะความผิดเดิม และในฐานะความผิดเดิมหรือต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะกลับมากระทำผิดซ้ำในคดีอาญาเสพติดมากที่สุด ร้อยละ 49.5 ส่วนกรมราชทัณฑ์ ในภาพรวม 3 ปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างหลังจากพ้นโทษไปแล้ว 6 เดือนจะกลับมากระทำผิดซ้ำในคดีอาญาเสพติดมากที่สุด ร้อยละ 44.9

3. กรมคุมประพฤติ ไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อยู่ในระบบควบคุมหลัก (Control Institution) จึงทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ และไม่สามารถจัดทำอัตราการกระทำผิดซ้ำได้ มีเพียงข้อมูลนี้ ผู้พ้นโทษกลับมากระทำผิดซ้ำมากที่สุดใน พ.ศ. 2555 ร้อยละ 20.86 รองลงมา คือ พ.ศ. 2548 กระทำผิดซ้ำร้อยละ 18.20 และ พ.ศ. 2554 กระทำผิดซ้ำ ร้อยละ 17.83 ส่วน พ.ศ. ที่กระทำผิดซ้ำน้อยที่สุด คือ พ.ศ. 2551 ร้อยละ 10.73

ข้อเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ คือ ควรจัดสัมมนาเพื่อจัดตั้งหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบ ตั้งแต่การกำหนดค่านิยาม การออกแบบการจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ที่สำคัญ และเรื่องแนวทางการประสานงานระหว่างหน่วยงาน เพื่อสร้างกรอบมาตรฐานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ และตระหนักถึงปัญหาเกี่ยวกับการกระทำผิดของชาวต่างชาติ เพื่อปรับปรุงหรือกำหนดมาตรการการป้องกันทั้งเชิงรุกและเชิงรับ โดยผู้บริหารควรให้ความสำคัญการประเมินผล การทบทวน โปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมเสีย โดยอาศัยฐานข้อมูลผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาแล้วนำมาปรับแผนยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับปรากฏการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อปรับปรุงพัฒนา โปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมเสีย หน่วยงานและเจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาชญากรรมเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากปัญหาในสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ เป็นสิ่งซึ่งทำลายชีวิตทรัพย์สินของประชาชนทั้งที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองและชนบททำให้ผู้คนเกิดความหวาดกลัว มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้บุคคลไม่เข้าร่วมกิจกรรมของสังคม ขอมสละโอกาสในการหาความสุข การติดต่อสัมพันธ์กัน และความไว้วางใจกันมีน้อยลง สถานที่สาธารณะขาดความปลอดภัยหรือมีความปลอดภัยน้อยกว่าที่ควรจะเป็นสภาพสังคมโดยทั่วไปขาดความสงบสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันอาชญากรรมได้มีการพัฒนาควบคู่ไปกับความเจริญของสังคมและเทคโนโลยี และผลของการกระทำของบุคคลในสังคมนั้นเอง สังคมยังมีความเจริญขึ้น อาชญากรรมเจริญเติบโตมากขึ้นตามลำดับซึ่งเป็นสิ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย และที่สำคัญที่สุดคือจะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นหลักการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมอย่างได้ผล

ใน พ.ศ. 2542 – 2547 ได้มีนโยบายประกาศทำสงครามกับยาเสพติดทำให้คดียาเสพติดลดลงอย่างมาก แต่มีจุดที่น่าสนใจก็คือมีคดีฆ่าคนตายโดยเจตนาเพิ่มขึ้นจากปี 2545 ถึงร้อยละ 41.78 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ถูกฆาตกรรม รองลงมาคือคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินนอกจากนี้ เด็กและเยาวชนมีแนวโน้มที่จะก่ออาชญากรรมเพิ่มขึ้นในคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน ปัญหาอาชญากรรมเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อประเทศชาติแน่นอน โดยเฉพาะเรื่องของชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือปัญหาอาชญากรรมด้านชีวิตและร่างกาย การข่มขืนกระทำชำเราหรือคดีเกี่ยวกับทางเพศมีจำนวนมากทำให้ส่งผลในเรื่องของภาพลักษณ์ของสถาบันครอบครัว และการป้องกันปราบปรามของหน่วยงานภาครัฐ ปัญหาอาชญากรรมที่เรื่องเพศในปี 2549 พบว่ามีการข่มขืนกระทำชำเรา จำนวน 5,308 ราย คิดเป็นการข่มขืนกระทำชำเราเฉลี่ยวันละ 15 ราย หรือในทุก 2 ชั่วโมงจะมีเหตุข่มขืนกระทำชำเราเกิดขึ้น 1 ราย (สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.) อาชญากรรมในปัจจุบันมีแนวโน้มของความรุนแรง และซับซ้อนมากขึ้นตามความเจริญของเทคโนโลยีและความทันสมัยของการสื่อสารแขนงต่างๆ สิ่งที่ยืนยันได้เป็นอย่างดีคือ สถิติคดีอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ข่าวดังอาชญากรรมตามหน้าหนังสือพิมพ์และที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ หน่วยงานด้านกระบวนการยุติธรรมที่ตั้งขึ้นมาใหม่หรือที่มีการปรับปรุงระบบ

การทำงานแบบใหม่ เพื่อรองรับปัญหาอาชญากรรมและจำนวนนักโทษที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี จนอาจเรียกได้ว่านักโทษ ล้นคุกแล้ว ขอบเขตและปริมาณความร้ายแรงของอาชญากรรมเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของบุคคลโดยทั่วไป เพราะขอบเขตของอาชญากรรมเป็นตัวบ่งชี้ถึงความร้ายแรงของอาชญากรรมที่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับจำนวนอาชญากรรมในอดีตหรือคาดคะเนปัญหาอาชญากรรมในอนาคต หลายปีที่ผ่านมาสถิติการเกิดอาชญากรรมในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่ามีการเกิดอาชญากรรม และการก่อการร้ายแทบไม่เว้นแต่ละวัน จากสถิติการเพิ่มขึ้นของปัญหาอาชญากรรมมวลรวมระหว่างปี พ.ศ.2547 – 2549 พบว่ามีอาชญากรรมเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 20.07 ซึ่งมีการจัดหมวดหมู่ปัญหาอาชญากรรม แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ กลุ่มที่ 1. อาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ กลุ่มที่ 2. อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย เช่น ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา และไม่เจตนา กลุ่มที่ 3. อาชญากรรมเกี่ยวกับเพศ เช่น ข่มขืนกระทำชำเรา ข่มขืนและฆ่า การค้าประเวณี การเผยแพร่วัสดุลามก และกลุ่มที่ 4. อาชญากรรมเกี่ยวกับอบายมุข เช่น ยาเสพติด การพนัน ส่วนสถิติของการเกิดอาชญากรรมกลุ่มที่มากที่สุดเป็นกลุ่มของอบายมุข เรื่องเกี่ยวกับการพนันและยาเสพติด (สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.)

จากสถิติคดีอาญาที่น่าสนใจของตำรวจอาญาจักรเปรียบเทียบระหว่างเดือน ตุลาคม 2548 ถึงเดือนมีนาคม 2549 และระหว่าง ตุลาคม 2549 ถึงเดือนมีนาคม 2550 (ไม่รวมคดีค้างเก่า) พบว่าสถิติจำนวนการรับแจ้งและการจับกุมมีความแตกต่างกันจำนวนมาก โดยพิจารณา 3 คดีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินและคดียาเสพติด ตามตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดงสถิติการรับแจ้งเหตุและการจับกุมผู้กระทำความผิดระหว่างปี 2548-2550

ประเภทความผิด	ต.ค. 48- มี.ค. 49		ต.ค.49- มี.ค. 50		เปรียบเทียบรับแจ้ง		จับ
	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	เพิ่ม-ลด	ร้อยละ	
คดีชีวิต ร่างกายและเพศ	22,720	9,871	21,801	1,0392	-919	-4.04	47.67
- ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	2,355	933	2,463	999	108	4.59	40.56
- ฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา	163	100	172	104	9	5.52	60.47
- ทำให้ตายโดยประมาท	155	105	113	75	-42	-27.10	66.37
- พยายามฆ่า	3,646	1,346	3,688	1,422	42	1.15	38.56
- ทำร้ายร่างกาย	13,750	6,251	12,726	6,606	-1024	-7.45	51.91
- ข่มขืนกระทำชำเรา	2,651	1136	2,639	1,186	-12	-0.45	44.94

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

ประเภทความผิด	ต.ค. 48- มี.ค. 49		ต.ค.49- มี.ค. 50		เปรียบเทียบรับแจ้ง		จับ
	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	เพิ่ม-ลด	ร้อยละ	
คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	37,324	13,010	37,585	14,517	261	0.70	38.62
- ลักทรัพย์	30,257	9,976	31,705	11,499	1448	4.79	36.27
- วิ่งราวทรัพย์	2,240	915	1,468	838	-772	-34.46	57.08
- ริดเอาทรัพย์	12	6	11	4	-1	-8.33	36.36
- กรรโชก	118	60	126	74	8	6.78	58.73
- ชิงทรัพย์	1,248	509	1,016	503	-232	-18.59	49.51
บาดเจ็บ	277	124	272	133	-5	-1.81	48.90
ไม่บาดเจ็บ	971	385	744	370	-227	-23.38	49.73
- ปล้นทรัพย์	619	288	566	311	-53	-8.56	54.95
- รับของโจร	166	134	106	88	-60	-36.14	83.02
- ทำให้เสียทรัพย์	2,664	1,122	2,587	1,200	-77	-2.89	46.39
คดียาเสพติด (คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย)	52,982	56,315	57,734	61,206	4,752	8.97	-

ที่มา : กองทะเบียนประวัติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2554)

จากข้อมูลการกระทำความผิดข้างต้นสถิติการจับกุมและการแจ้งเหตุแสดงให้เห็นว่าผู้ที่ถูกจับกุมได้มีจำนวนน้อยกว่าเหตุที่ได้รับแจ้ง ซึ่งในกรณีความผิดบางกรณีอาจไม่ถูกจับกุม การสำรวจการกระทำความผิดซ้ำในกรณีดังกล่าวจึงทำได้ยาก การวัดสถิติการกระทำผิดซ้ำต้องทำการวัดจากปริมาณคดีที่ถูกจับได้จริงและการถูกจับดำเนินคดีอีกครั้ง ทำให้ยังไม่ได้ข้อมูลที่แท้จริงของการกระทำความผิดซ้ำ แต่ในเบื้องต้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องการแก้ปัญหาและประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงาน หรือ โปรแกรมต่างๆ ที่นำเข้ามาเพื่อฟื้นฟูผู้ที่กระทำความผิดและถูกจับกุมเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ว่าหากเมื่อกระทำความผิดแล้วเมื่อได้รับการฟื้นฟูแล้วจะหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกหรือไม่โดยวัดจากการกระทำความผิดซ้ำ

**ตารางที่ 1.2 แสดงจำนวนและร้อยละการกระทำความคิดในปี 2554 โดยกรมพินิจและคุ้มครอง
เด็กและเยาวชน**

ฐานความคิด	จำนวน	ร้อยละ
ความคิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	7,078	20.19
ความคิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	4,051	11.56
ความคิดเกี่ยวกับเพศ	1,482	4.23
ความคิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	13,845	39.50
ความคิดเกี่ยวกับความสงบสุข เสรีภาพ ชื่อเสียงและการปกครอง	1,615	4.61
ความคิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด	2,282	6.51
ความคิดอื่นๆ	4,696	13.40
รวม	35,049	100.00

ที่มา : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2554)

ในส่วนของเด็กและเยาวชนพบว่า ส่วนใหญ่กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษจำนวนถึง 13,845 คดีเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมากระทำความผิดในความคิดเกี่ยวกับทรัพย์สินจำนวนถึง 7,078 คดีเป็นร้อยละ 20.19 ในส่วนของคดีความคิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายมีจำนวน 1,482 คดีเป็นร้อยละ 11.56

**ตารางที่ 1.3 แสดงจำนวนและร้อยละของคดีที่เป็นการกระทำความผิดซ้ำของกรมพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปี พ.ศ. 2550 – 2554**

คดี	จำนวนคดีในแต่ละปี				
	2550	2551	2552	2553	2554
คดีที่เป็นการกระทำผิดซ้ำ	6,608	6,606	6,294	5,559	4,384
ร้อยละของการกระทำผิดซ้ำ	(12.92)	(14.06)	(13.57)	(12.62)	(11.34)

ที่มา : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2554)

จากตารางแสดงให้เห็นถึงสถิติการกระทำผิดซ้ำเก็บข้อมูลโดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่า ในปีงบประมาณ 2554 มีจำนวนคดีที่เป็นการกระทำผิดซ้ำ จำนวน 4,384 คดี คิดเป็นร้อยละ 11.34 เมื่อเทียบในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาค่อยๆ ลดลงอย่างต่อเนื่อง

**ตารางที่ 1.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดแยกตามลักษณะความผิด
โดยกรมราชทัณฑ์**

แยกตามลักษณะความผิด	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	30,000	3,477	33,477	19.21
พ.ร.บ.ยาเสพติด/สารระเหย	90,506	21,189	111,695	64.08
ความผิดต่อชีวิต	10,299	366	10,665	6.12
ความผิดต่อร่างกาย	4,765	143	4,908	2.82
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	6,743	132	6,875	3.94
กัณฑ์รายต่อประชาชน	200	15	215	0.12
อื่น ๆ (หลายประเภท เช่น พรบ.ป่าไม้, การพนัน, อาวุธปืน, พรบ.คนเข้าเมือง, ลหุโทษฯลฯ)	5,881	590	6,471	3.71
รวมทั้งสิ้น	148,394	25,912	174,306	100.00

ที่มา : กรมราชทัณฑ์ (2555)

ในส่วนของกรมราชทัณฑ์เห็นว่า ส่วนใหญ่ผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติด จำนวนทั้งสิ้น 111,695 คดีเป็นร้อยละ 64.08 รองลงมาเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินจำนวน 33,477 คดีเป็นร้อยละ 19.21 และในส่วนของความผิดต่อชีวิตมีจำนวนถึง 10,665 คดีเป็นร้อยละ 6.12 ดังแสดงในตารางที่ 1.5

ตารางที่ 1.5 แสดงจำนวนนักโทษเด็ดขาด แยกตามจำนวนครั้งที่ต้องโทษ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2550 – 2554

จำนวนครั้งที่ต้องโทษ	ปีงบประมาณ				
	2550	2551	2552	2553	2554
ต้องโทษครั้งที่ 1	106,527	110,680	131,125	103,100	141,732
ต้องโทษมากกว่า 1 ครั้ง	17,333	22,190	22,030	20,457	24,914
- ต้องโทษครั้งที่ 2	11,553	16,394	16,514	15,726	19,077
- ต้องโทษครั้งที่ 3	3,398	3,624	3,326	2,994	4,087
- ต้องโทษครั้งที่ 4	1,523	1,365	1,386	987	1,121
- ต้องโทษ 5 ครั้งขึ้นไป	859	807	804	750	629
รวม	123,860	132,870	153,155	123,557	166,646

ที่มา : กรมราชทัณฑ์ (2555)

จากตารางแสดงให้เห็นถึงการกระทำผิดซ้ำซึ่งกรมราชทัณฑ์มีการเก็บข้อมูลไว้ พบว่าในปีงบประมาณ 2554 มีจำนวนนักโทษเด็ดขาด จำแนกตามจำนวนครั้งที่ต้องโทษได้ ดังนี้ ต้องโทษครั้งที่ 1 จำนวน 141,732 คน ต้องโทษครั้งที่ 2 จำนวน 19,077 คน ต้องโทษครั้งที่ 3 จำนวน 4,087 คน ต้องโทษครั้งที่ 4 จำนวน 1,121 คน และต้องโทษ 5 ครั้งขึ้นไป จำนวน 629 คน เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา พบว่าเริ่มมีแนวโน้มนักโทษเด็ดขาดที่ต้องโทษมากกว่าหนึ่งครั้งเพิ่มสูงขึ้นทำนองเดียวกับจำนวนนักโทษเด็ดขาดในภาพรวม

ตารางที่ 1.6 แสดงอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นการคุมประพฤติ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2550 – 2554

ปีงบประมาณ	ผู้พ้นการคุมประพฤติ (ร้อยละ)
2550	15.30
2551	10.73
2552	14.20
2553	14.91
2554	17.83

ที่มา : จากรายงานการวิจัยกรมคุมประพฤติ (2555)

จากตารางแสดงให้เห็นถึงการกระทำผิดซ้ำในส่วนของการเก็บสถิติของกรมคุมประพฤติ พบว่า ในปีงบประมาณ 2554 มีอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นการคุมประพฤติ ร้อยละ 17.83 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านๆมา อัตราการกระทำผิดซ้ำในปี 2554 เริ่มมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าทุกปี

ข้อมูลการกระทำผิดถือเป็นข้อมูลที่สำคัญในการกำหนดนโยบายด้านการบริหารงาน ยุติธรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ การลงโทษและบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด ปัจจุบันหน่วยงานใน กระบวนการยุติธรรมที่มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาปรับปรุงพฤตินิสัยผู้กระทำผิด ได้มีความพยายาม ในการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลรายละเอียดการกระทำผิดซ้ำเพื่อใช้ประโยชน์ในการประเมิน สัมฤทธิ์ผลมาตรการพัฒนาปรับปรุงพฤตินิสัยผู้กระทำผิด อย่างไรก็ตามข้อมูลที่กล่าวเกี่ยวข้องกับ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมหลายหน่วยงาน และแต่ละหน่วยงานมีมาตรฐานในการจัดเก็บ ข้อมูลที่แตกต่างกันจึงไม่สามารถเชื่อมโยงประเมินข้อมูลการกระทำผิดซ้ำในภาพรวมได้ อีกทั้ง การเก็บข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของหน่วยงานด้านการพัฒนาปรับปรุงพฤตินิสัยผู้กระทำผิดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กก็ยังไม่มีการติดตาม และฐานข้อมูลเพื่อการตรวจสอบข้อมูลผู้กระทำผิดภายหลังพ้นโทษ ทำให้ไม่สามารถประเมินอัตรา การกระทำผิดซ้ำที่เชื่อถือได้

ในปัจจุบันหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยได้มีการเก็บรวบรวม ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำซึ่งถือเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม แต่อย่างไร ก็ดียังไม่มีข้อมูลพื้นฐานที่ใช้อย่างอิงที่สะท้อนให้เห็นสถานะของผู้กระทำผิดซ้ำทั่วประเทศได้ โดยแต่ละหน่วยงานมีการเก็บข้อมูลแยกส่วนและมีมาตรฐานในการจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกัน ขาดการเชื่อมโยงและส่งต่อข้อมูลทำให้ไม่สามารถใช้แสดงจำนวนและสัดส่วนผู้กระทำผิดซ้ำที่แท้จริงได้

จากการวิเคราะห์การจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดซ้ำของแต่ละหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม พบว่า

สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีข้อมูลการจับกุมผู้ต้องหาในภาพรวมนับรวมคดีแยกกลุ่ม ฐานความผิด โดยไม่จำแนกนับเป็นรายคดี และรายงานข้อมูลการกระทำผิดซ้ำเป็นรายคดีเพื่อ ประกอบการสอบสวนคดี โดยไม่มีการจำแนกเป็นสถิติในภาพรวมส่วนปัญหาที่พบ คือ มีข้อมูลผู้ถูกจับซ้ำ (Re-arrest) แต่ข้อมูลในส่วนของผลของคดีและวันพ้นโทษยังขาดความครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่สามารถนำมาประมวลผลได้

กรมคุมประพฤติ มีข้อมูลประวัติภูมิหลังของผู้กระทำผิดตามแบบรายการประวัติบุคคล จำนวนร้อยละผู้ถูกคุมประพฤติที่กระทำผิดซ้ำในระยะเวลา 3 ปี นับแต่พ้นการคุมประพฤติ (ซึ่งรวมถึงผู้ถูกคุมประพฤติตามมาตรา 56 ประมวลกฎหมายอาญา ผู้ถูกคุมประพฤติที่เป็น เด็กและเยาวชน และผู้ถูกคุมประพฤติกรณีพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษ) โดยการตรวจสอบ

ประวัติผู้กระทำผิดจากกลุ่มตัวอย่างผ่านระบบ Criminal Database System (CDS) ของกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปัญหาที่พบคือ ไม่มีการจำแนกประเภทคดี และไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลผู้กระทำผิดที่ถูกตัดสินโทษโดยวิธีอื่น เช่น เด็กและเยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรม และผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีข้อมูลประวัติภูมิหลังของเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนตามแบบรายการประวัติบุคคล ปัญหาที่พบคือ ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำไม่ครบถ้วนเนื่องจากการสอบถามจากเด็กและเยาวชนโดยไม่ได้ทำการตรวจสอบประวัติอาชญากรย้อนหลัง ไม่มีการจำแนกประเภทและฐานความผิด และข้อมูลไม่ครอบคลุมถึงผู้กระทำผิดซ้ำที่ไม่ได้ถูกดำเนินคดีในสถานพินิจ เช่น เยาวชนที่ถูกส่งตัวเข้าเรือนจำผู้ติดยาเสพติด ที่เข้ารับการบำบัดตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

กรมราชทัณฑ์ มีผู้กระทำผิดที่กลับเข้ามาในเรือนจำมากกว่าหนึ่งครั้ง โดยการสอบถามข้อมูลประวัติภูมิหลังผู้กระทำผิด ปัญหาที่พบคือ เก็บข้อมูลเฉพาะผู้กระทำผิดที่กลับเข้ามาจำคุกเท่านั้น ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำไม่ครบถ้วนเนื่องจากการสอบถามจากตัวผู้กระทำผิดไม่ได้ทำการตรวจสอบประวัติอาชญากรย้อนหลัง ไม่มีการจำแนกประเภทและฐานความผิด และข้อมูลไม่ครอบคลุมถึงผู้กระทำผิดซ้ำที่ไม่ได้ถูกส่งตัวเข้าเรือนจำ

จากข้อจำกัดของการจัดเก็บข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของหน่วยงานต่างๆ ดังกล่าวทำให้กระบวนการยุติธรรมยังไม่มีข้อมูลการกระทำผิดซ้ำที่น่าเชื่อถือสำหรับใช้เป็นข้อมูลกลางในการอ้างอิงได้ นอกจากนี้ในปัจจุบันระบบสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมยังไม่มีระบบฐานข้อมูลกลางหรือการกำหนดมาตรฐานของฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงตรวจสอบข้อมูลการกระทำผิดซ้ำระหว่างหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถรวบรวมข้อมูลการกระทำผิดซ้ำที่แท้จริงในภาพรวมของประเทศได้ ซึ่งจากการประเมินระบบการจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดในปัจจุบันพบว่า ระบบฐานข้อมูลประวัติอาชญากรของกองทะเบียนประวัติอาชญากร (Criminal Database System : CDS) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นฐานข้อมูลที่มีการบันทึกข้อมูลประวัติการกระทำผิดของผู้กระทำผิดที่มีความครบถ้วนที่สุด โดยฐานข้อมูลดังกล่าวเป็นการบันทึกข้อมูลจากแบบพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมในแต่ละสถานีตำรวจที่ส่งมาตรวจสอบประวัติการกระทำผิดและบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ แม้จะมีปัญหาอยู่บ้างในเรื่องของการเก็บข้อมูลไม่ครบถ้วนในส่วนข้อมูลผลคดีละกำหนดวันพ้นโทษหรือข้อมูลกำหนดวันที่ผู้กระทำผิดที่ถูกปล่อยตัวพ้นจากการดำเนินคดีในกระบวนการยุติธรรม แต่ก็ยังเป็นข้อมูลการกระทำผิดของผู้กระทำผิดที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนและมีความน่าเชื่อถือที่สุด เนื่องจากมีการบันทึกข้อมูลยืนยันตัวบุคคลโดยเทียบกับลายพิมพ์นิ้วมือซึ่งสามารถใช้ในการสืบค้นประวัติการกระทำผิดของผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคลได้

ในการรวบรวมข้อมูลการกระทำผิดซ้ำที่มีความแม่นยำน่าเชื่อถือสามารถพิจารณาใช้การเก็บข้อมูลโดยละเอียดจากกลุ่มตัวอย่าง (Sample) แทนการเก็บข้อมูลจากทุกหน่วยประชากรซึ่งไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ เวลา และระบบการจัดเก็บข้อมูล ผู้กระทำผิดที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกับที่กรมคุมประพฤติใช้ในการประเมินอัตราส่วน ร้อยละการกระทำผิดซ้ำของผู้ถูกคุมประพฤติ โดยในงานวิจัยฉบับนี้จะได้กำหนดประเด็นการจัดเก็บข้อมูลให้ครอบคลุมมากขึ้น โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลผู้กระทำผิดในกลุ่มฐานความผิดหลัก ได้แก่ ความผิดประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ความผิดประทุษร้ายต่อทรัพย์ และความผิดยาเสพติดให้โทษ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงกลางที่น่าเชื่อถือต่อไป

ดังนั้น กระทรวงยุติธรรมโดยสำนักงานกิจการยุติธรรม เห็นความสำคัญของข้อมูลประเด็นดังกล่าวจึงได้ริเริ่มที่จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องหาของกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่มีการบันทึกประวัติผู้กระทำผิดที่ครบถ้วนและน่าเชื่อถือที่สุดในปัจจุบัน จึงมอบหมายให้โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ดำเนินโครงการสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญาเป็นการศึกษาข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างบุคคลที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญาภายหลังพ้นโทษหรือการดำเนินมาตรการอื่นๆ ในการพัฒนาปรับปรุงพหุตินิสัยแล้ว โดยทำการศึกษาถึงอัตราการกระทำผิดซ้ำ ประเภทความผิดและระยะเวลาในการกระทำผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษ หรือหลังผ่านกระบวนการการพัฒนาปรับปรุงพหุตินิสัย โดยทำการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ผลการติดตามประวัติการกระทำผิดของผู้ต้องหาชั้นหลังในกลุ่มฐานความผิดหลัก อัน ได้แก่ ผู้ต้องหาคดีหลัก ได้แก่ ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และผู้ต้องหาคดียาเสพติด ให้ทราบถึงอัตราการกระทำผิดซ้ำและข้อมูลการกระทำผิดเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด และใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงที่น่าเชื่อถือต่อไป

2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

2.1 เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของประเทศ และจัดทำข้อมูลอัตราการกระทำผิดซ้ำที่เป็นมาตรฐานและน่าเชื่อถือได้เพื่อเป็นข้อมูลกลางสำหรับการอ้างอิง

2.2 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลให้กับหน่วยงานต่างๆ นำไปใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินการของหน่วยงาน และเผยแพร่ให้กับบุคคลทั่วไปนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

3. ขอบเขตในการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้พ้นโทษจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ ในช่วงเวลา พ.ศ.2550 – 2554 และนำข้อมูลดังกล่าวไปตรวจสอบซ้ำที่จากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร (Criminal Database System : CDS) กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อพบข้อมูลผู้กระทำผิดซ้ำที่ตรงกับ 3 หน่วยงาน คณะผู้วิจัยจะนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษในประเทศไทย และจัดทำข้อมูลอัตราการกระทำผิดซ้ำที่เป็นมาตรฐานและมีความน่าเชื่อถือ เพื่อเป็นข้อมูลกลางสำหรับอ้างอิง และการเผยแพร่ข้อมูลให้กับหน่วยงานต่างๆ

3.2 ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มประชากรเป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้พ้นโทษหรือกลุ่มผู้กระทำความผิดในคดี 3 ประเภท ได้แก่ ผู้ต้องหาคดียาเสพติด ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ที่กระทำความผิดในระหว่าง พ.ศ.2551 - 2554 โดยเป็นกลุ่มเป้าหมายจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ

3.3 ขอบเขตด้านการดำเนินการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการดำเนินการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

3.3.1 ดำเนินการรวบรวมข้อมูลการติดตามประวัติผู้กระทำความผิดย้อนหลังจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องหาของกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่มีการบันทึกประวัติผู้กระทำผิดที่ครบถ้วนและน่าเชื่อถือที่สุดในปัจจุบัน โดยทำการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ในกลุ่มฐานความผิดหลัก อันได้แก่ ผู้ต้องหาคดีหลัก ได้แก่ ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และผู้ต้องหาคดียาเสพติด

3.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำอัตราการกระทำผิดซ้ำเพื่อใช้เป็นดัชนีอ้างอิงในความผิดแต่ละประเภท

3.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลข้อค้นพบสำคัญเกี่ยวกับการกระทำผิดของผู้ต้องหาในคดีความผิดแต่ละประเภท

3.3.3 เปรียบเทียบฐานข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องหาของกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติกับฐานข้อมูลการกระทำความผิดซ้ำของกรมราชทัณฑ์เพื่อให้ข้อมูลสถิติสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

3.3.4 ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด ประเด็นข้อมูลสำคัญเพื่อนำมาพัฒนากระบวนการยุติธรรมต่อไป

3.3.1 จัดประชุม/สัมมนานำเสนอผลการวิจัย และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บ การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูล

3.3.5 จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็น ผู้ต้องหาในคดีอาญาพร้อมเอกสารรายงานสรุปผลฉบับย่อ

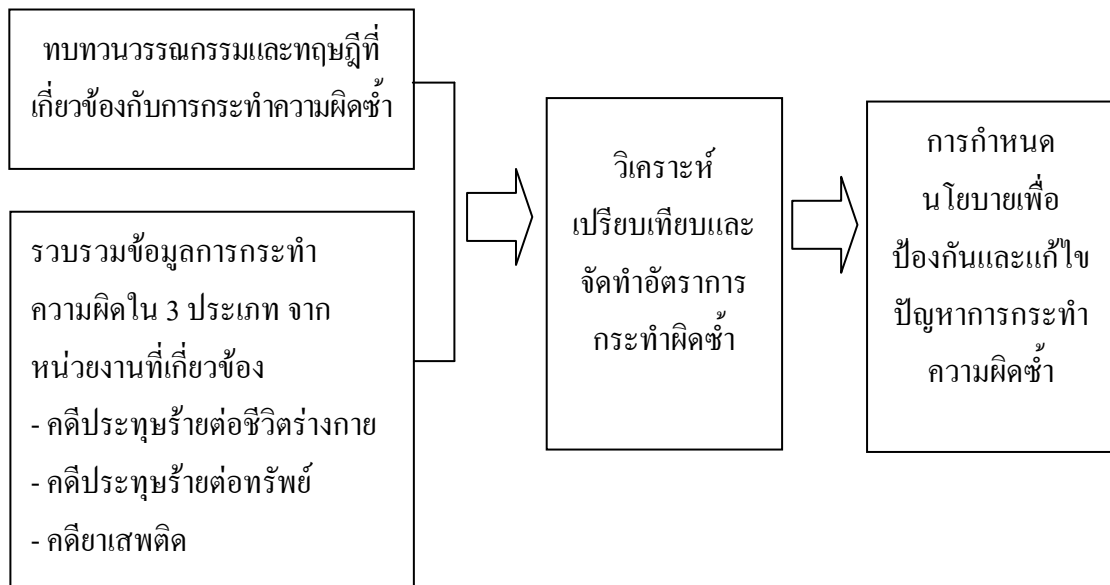
3.3.6 จัดทำข้อมูลเผยแพร่ทางเว็บไซต์ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ผลการสำรวจอาชญากรรมให้ประชาชนทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์ได้

3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัยนับแต่วันลงนามในสัญญา รวมระยะเวลาในการวิจัยทั้งสิ้น 4 เดือน

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยทำการวิจัยโดยการศึกษาทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับ อาชญากรรม และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำ และข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ เปรียบเทียบและจัดทำอัตราการกระทำผิดซ้ำเพื่อใช้เป็นดัชนีอ้างอิงในความผิดแต่ละประเภท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนภูมิที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 อัตรการกระทำผิดซ้ำ หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่างบุคคลที่พ้นโทษจากกรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนแล้วกลับมาถูกจับกุมหรือถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดคดีอาญาซ้ำ เข้าสู่ระบบของกระบวนการยุติธรรม (Re-arrest) ภายในระยะเวลาที่กำหนด เปรียบเทียบจำนวนกลุ่มตัวอย่างบุคคลที่พ้นโทษทั้งหมด

5.2 ผู้กระทำผิดซ้ำ หมายถึง บุคคลที่เคยกระทำความผิดและผ่านกระบวนการยุติธรรม โดยศาลพิพากษาว่ามีความผิด และได้รับการลงโทษ หรือ อยู่ระหว่างรอการลงโทษ ทั้งนี้ ให้หมายรวมถึง ผู้ที่พ้นโทษ คือ ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำ พ้นจากการคุมประพฤติ หรือ หลังจากการรับโทษปรับหรือริบทรัพย์สินเรียบร้อยแล้ว และเป็นผู้พ้นโทษจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ

5.3 คดีอาญา หมายถึง คดีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือพระราชบัญญัติ ที่มีโทษทางอาญา ซึ่งมีบทลงโทษทางอาญาตามกฎหมาย ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษา 3 ฐานความผิดหลัก คือ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย และคดีเกี่ยวกับ ยาเสพติด

5.4 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ หมายถึง อาชญากรรมที่ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดกฎหมาย โดยมีลักษณะเป็นการลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ กรรโชก ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ รับของโจร และทำให้เสียทรัพย์

5.5 คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย หมายถึง อาชญากรรมที่มีผู้เจตนากระทำต่อชีวิต ร่างกายของผู้อื่น โดยตรง เช่น ลักพาเด็ก ทำร้าย พยายามทำร้าย คุกคาม ลอบติดตาม ช่มชู้ว่าจะทำร้ายร่างกายหรือฆ่า การรุมโทรม การใช้กำลังข่มขืนกระทำชำเรา หรือทำร้ายเพื่อพยายามข่มขืนกระทำชำเรา

5.6 คดียาเสพติด หมายถึง ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดและ ที่เกี่ยวกับยาเสพติด คือ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

5.7 การตรวจสอบซ้ำ หมายถึง การนำข้อมูลผู้พ้นโทษที่เคยกระทำความผิดจากหน่วยงานหลัก คือ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ มาทำการตรวจสอบ อีกครั้งจากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร (Criminal Database System-CDS) กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือและการกระทำผิดซ้ำจาก หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน วันที่ถูกจับกุม และวันที่ปล่อยตัว

6. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

6.1 รายงานแนวโน้มและสถานการณ์การกระทำผิดซ้ำที่ได้จากผลการสำรวจเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายและเชิงวิชาการ

6.2 ข้อมูลอัตราการกระทำผิดที่มีมาตรฐานน่าเชื่อถือ เพื่อใช้อ้างอิงในการประเมินสัมฤทธิ์ผลมาตรการพัฒนาปรับปรุงพฤตินิสัยผู้กระทำผิด และกำหนดเป้าหมายในการดำเนินนโยบายด้านการบำบัดฟื้นฟู

6.3 ผู้บริหารงานยุติธรรมและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทราบถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่สำคัญเกี่ยวกับการกระทำผิดของอาชญากร สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจกำหนดนโยบายยุติธรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง โครงการสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหา ในคดีอาญา คณะผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดซ้ำ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่ออธิบายปรากฏการณ์การกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ ไว้ดังต่อไปนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 แนวคิดการกระทำผิดซ้ำ
 - 1.2 แนวคิดและทฤษฎีในการอธิบายสาเหตุการกระทำผิดของอาชญากร
2. การบันทึกฐานข้อมูลผู้กระทำผิดซ้ำของหน่วยงาน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 แนวคิดการกระทำผิดซ้ำ

1.1.1 ความหมายของผู้กระทำผิดซ้ำ

ผู้กระทำผิดซ้ำ (Recidivist) หมายความว่า ผู้กระทำผิดหรืออาชญากรที่มีการกระทำผิดและต้องเข้าสู่ระบบของกระบวนการยุติธรรมมากกว่า 1 ครั้ง มีการกำหนดนิยามที่ชัดเจนของผู้กระทำผิดซ้ำอีกมากมายหลายลักษณะ แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์และมุมมองของผู้กำหนด ทั้งนี้ในการกำหนดความหมายผู้กระทำผิดซ้ำ ควรสะท้อนภาพความจริงของสถานภาพจริงของการกระทำผิดซ้ำของกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อแนวทางแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้สอดคล้องกับสถานะแวดล้อมในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งเพื่อการป้องกันอาชญากรรมซ้ำซากไม่ให้เกิดขึ้นอีกด้วย

การกำหนดความหมายในระดับรายละเอียดของผู้กระทำผิดซ้ำนั้น มีความซับซ้อนและต้องพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการใช้ประโยชน์ข้อมูลเป็นสำคัญ ความหมายของผู้กระทำผิดซ้ำอาจมีการกำหนดได้ใน 2 มิติ คือ

- 1) การกำหนดตามวัตถุประสงค์และการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงาน หน่วยงานต่างๆ อาจกำหนดความหมายของผู้กระทำผิดซ้ำแตกต่างกันออกไปตามภารกิจและความจำเป็นในการใช้งานภายใต้เงื่อนไขตามกฎหมาย เช่น ในประเทศไทยแม้หน่วยงานใน

กระบวนการยุติธรรมทั้งหลายจะเห็นตรงกันว่าควรยึดบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา (ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 92 – 93) เป็นตัวกำหนดความหมายของผู้กระทำผิดซ้ำ ในทางปฏิบัติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อาจมีเฉพาะข้อมูลของผู้ถูกจับซ้ำ (Re-arrest) โดยไม่มีผลของคดี หรือกรมราชทัณฑ์อาจมีข้อมูลของผู้ถูกจำคุกซ้ำ แต่ไม่ได้จัดเก็บข้อมูลของผู้กระทำผิดที่ถูกตัดสินโทษโดยวิธีอื่น เป็นต้น นอกจากนี้ หน่วยงานอื่นที่เคยศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผู้กระทำผิดซ้ำ อาจนิยามให้ความหมายที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา เช่น หน่วยงานสถิติกระบวนการยุติธรรมในสหรัฐอเมริกา (Bureau of Justice Statistics) ได้กำหนดความหมายของผู้กระทำผิดซ้ำสำหรับการศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมและการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดครอบคลุมเฉพาะ “ผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวและกระทำความผิดทำให้ถูกจับซ้ำ ถูกพิพากษาตัดสินว่าผิดซ้ำ หรือถูกจำคุกซ้ำ ในฐานะความผิดใดก็ตาม ภายในระยะเวลา 3 ปี หลังจากถูกปล่อยตัว แม้ว่าการกระทำผิดนั้นจะเกิดก่อนหรือหลังการปล่อยตัวก็ตาม” และหน่วยงานนี้ยังมีการศึกษาวิจัยเฉพาะเรื่อง เช่น ศึกษาผู้กระทำผิดซ้ำในคดีทางเพศ โดยรวบรวมข้อมูลเฉพาะผู้ต้องขังจากฐานความผิดเกี่ยวกับเพศ ที่กลับมามีการกระทำผิดในลักษณะเดิมเท่านั้น ซึ่งการศึกษานี้เป็นประโยชน์อย่างมากในการประเมินระบบการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้กระทำผิด หรือในประเทศฟินแลนด์ได้ทำการศึกษาในลักษณะดังกล่าว แต่ให้ความหมายผู้กระทำผิดซ้ำเพื่อทำการศึกษารอบคลุมเฉพาะ “ผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวแล้วและต้องโทษจำคุกโดยไม่รอลงอาญาอีกครั้ง ในฐานะความผิดใดก็ตามภายในระยะเวลา 5 ปี หลังจากถูกปล่อยตัว ทั้งนี้ไม่รวมถึงนักโทษที่ถูกคุมขังระหว่างการพิจารณาคดี” (สำนักงานกิจการยุติธรรม, 2549)

2) การกำหนดตามทฤษฎีอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา การกำหนดความหมายในลักษณะนี้มุ่งหาข้อมูลผู้กระทำผิดซ้ำที่สะท้อนความเป็นจริงของกระบวนการยุติธรรมทั่วประเทศได้ชัดเจนที่สุด ทำให้มีความซับซ้อนและยากต่อการนำไปปฏิบัติ เนื่องจากมักจะมีขอบข่ายที่กว้างขวาง มีรายละเอียดเกี่ยวข้องกับทุกขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม นักอาชญาวิทยาจำนวนมากพยายามให้ความหมายของผู้กระทำผิดซ้ำ

Stephen M. Pollock (2002) ได้ให้ความหมายของผู้กระทำผิดซ้ำ คือ ผู้ที่กระทำความผิดอีกครั้งและศาลพิพากษาว่ามีความผิดและได้รับโทษแล้วกลับมากระทำผิดซ้ำอีก นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นปัญหาการศึกษาเรื่องการกระทำผิดซ้ำและนิยามความหมายของผู้กระทำผิดซ้ำ (Recidivist) จะขึ้นอยู่กับกำหนัดความหมายของระบบย่อยของกระบวนการยุติธรรมซึ่งขึ้นอยู่กับภารกิจของแต่ละหน่วยงานย่อยนั้นๆ และยังขึ้นอยู่กับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องด้วย แต่มีทางเลือกก็คือการกำหนัดความหมายของระบบย่อยของกระบวนการยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรม

องค์รวม ซึ่งต้องมีตัวชี้วัดที่สะท้อนภาพทั้ง 2 ส่วนที่เชื่อมโยงกันและการกำหนดความหมายโดยแยกตามประเภทความผิดลหุโทษและอุกฉกรรจ์

Shannan M. Catalano (2005) ตำรวจเหยื่ออาชญากรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า บุคคลที่เคยอาชญากรรมที่รุนแรงมักจะกระทำโดยผู้กระทำผิดซ้ำ เช่น การข่มขืน การขโมย การจี้โดยใช้อาวุธทำร้ายร่างกาย โดยจะมีบุคลิกลักษณะที่อ่อนนุ่มแสดงความเป็นพลเมืองดี จนกว่าจะได้โอกาสจากเหยื่อจึงแสดงบุคลิกลักษณะที่แท้จริงที่มีความรุนแรงส่วนความหมายของผู้กระทำผิดซ้ำคือ ผู้กระทำผิดที่ผ่านการพิจารณาว่าได้กระทำผิดจริงและผ่านการรับโทษมาแล้ว กลับมากระทำผิดซ้ำอีก

Robert A. Mulligan ได้รายงานเรื่อง Comprehensive Recidivism Study (2002) และ ได้ศึกษาถึง ผู้กระทำผิดซ้ำจะหมายถึงผู้ที่เคยกระทำความผิดและผ่านกระบวนการยุติธรรม โดยศาลพิพากษาว่ามีความผิดและได้รับการลงโทษแล้วและกลับมากระทำผิดซ้ำอีก แต่มีระยะเวลาก่อนการกระทำผิดซ้ำอีกครั้งหนึ่งในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน และผู้กระทำผิดซ้ำจะเป็นเหมือนเหยื่อของสังคม และหากยังถูกลงโทษโดยวิธีจำคุกเมื่อผู้กระทำผิดซึ่งมีอายุสูงขึ้นย่อมเสี่ยงต่อการเป็นผู้กระทำผิดซ้ำหากสูงขึ้นตามลำดับ โดยจากการศึกษาพบว่าเมื่อผู้กระทำผิดอายุต่ำกว่า 25 ปี จะมีแนวโน้มที่จะกลับตัวเป็นคนดีมากกว่าผู้กระทำผิดที่มีอายุสูงกว่า 25 ปี

Louise Falshaw, Caroline Friendship & Andrew Bates ได้กำหนดความหมาย ผู้กระทำผิดซ้ำในคดีทางเพศ หมายถึง ผู้กระทำผิดซ้ำที่มีพฤติกรรมแนวโน้มที่มีแรงจูงใจเรื่องเพศ และพร้อมที่จะกระทำผิดเมื่อสถานการณ์ต้องการ โดยได้จัดลำดับความรุนแรงของการกระทำผิดซ้ำไว้ 3 ระดับ คือ ระดับแรกเป็นการกระทำผิดซ้ำครั้งแรกยังเป็นลักษณะพฤติกรรมปกติไม่ปรากฏความรุนแรง ระดับที่สอง มีความพร้อมและเตรียมการที่จะกระทำผิดอีกครั้งเสมอเมื่อมีโอกาส และระดับที่สาม มีพฤติกรรมมีแนวโน้มที่มีความรุนแรงตามสถานการณ์ โดยขาดเหตุผลและพร้อมที่จะใช้ความรุนแรงในทุกครั้งที่ก่ออาชญากรรม โดย Louise Falshaw และคณะ ได้เปรียบเทียบผู้กระทำผิดซ้ำในคดีทางเพศและการจัดระดับความรุนแรงสามารถปรับใช้กับการกระทำผิดซ้ำกับประเภทคดีอื่นๆ

Michael D. Maltz กำหนดนิยามผู้กระทำผิดซ้ำในสองลักษณะคือ การนิยามความหมายในเชิงแนวความคิด (Conceptual Definition) และการนิยามความหมายในเชิงปฏิบัติการ (Operational Definition) โดยความหมายในเชิงแนวความคิดจะเป็นความหมายที่ครอบคลุมมิติของภารกิจในทุกกระบวนการของกระบวนการยุติธรรม และความหมายในเชิงปฏิบัติการจะครอบคลุมมิติของการปฏิบัติและการวัดการกระทำผิดซ้ำ และการศึกษาเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำต้องใช้ข้อมูลพื้นฐานของการกระทำผิด และความหมายของผู้กระทำผิดซ้ำจะครอบคลุมมิติความผิดทางอาญา และปัญหาอุปสรรคของการศึกษาผู้กระทำผิดซ้ำ

Linda Drazga Maxfield และคณะ ได้นิยามการกระทำผิดซ้ำครอบคลุมทั้งผู้กระทำผิดซ้ำที่มีประวัติการกระทำผิดเดิม (Official record) และผู้กระทำผิดซ้ำที่ไม่เคยมีประวัติการกระทำผิดแต่สารภาพว่าเคยกระทำผิดมาก่อนแล้ว แต่ไม่ได้ถูกจับกุมดำเนินคดีในการกระทำผิดครั้งแรก (สำนักงานกิจการยุติธรรม, 2549)

จากความหมายของผู้กระทำผิดซ้ำในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของผู้กระทำผิดซ้ำว่าหมายถึง บุคคลที่เคยกระทำความผิดและผ่านกระบวนการยุติธรรมโดยศาลพิพากษาว่ามีความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย และเป็นบุคคลที่ได้รับการลงโทษ หรือ อยู่ระหว่างรอการลงโทษ ทั้งนี้ให้หมายรวมถึง ผู้ที่พ้นโทษ คือ ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำ พ้นจากการคุมประพฤติ หรือ หลังจากการรับโทษปรับหรือริบทรัพย์เรียบร้อยแล้ว และเป็นผู้พ้นโทษจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ

1.1.2 อิทธิพลของสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ

สภาพสังคมที่ส่งผลต่อการกระทำความผิด (อ้างอิงในศูนย์วิจัยและพัฒนา ด้านอาชญาวิทยาสำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์, 2549 : 22-26) พัฒนาการทางสังคมของแต่ละบุคคลเริ่มต้นสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นครั้งแรกในครอบครัว โดยการปฏิสัมพันธ์กับบิดามารดา และญาติพี่น้อง ต่อมาเมื่อโตขึ้นจึงเพิ่มเพื่อน โรงเรียน และชุมชน พัฒนาการด้านอารมณ์ และด้านบุคลิกภาพของเด็ก จะช่วยให้เด็กปรับตัวในสังคมได้ ซึ่งหมายถึง การที่เด็กจะปรับตัวในสังคมได้ดีเพียงไร ขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพนั่นเอง เนื่องจากทุกคนต้องเป็นสมาชิกในสังคม ทำนองเดียวกันสังคมจะมีส่วนเข้ามามีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพของเด็กตามระดับวุฒิภาวะ ซึ่งตามลำดับพัฒนาการของเด็กจะส่งผลเมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ กระบวนการที่สังคมปฏิสัมพันธ์กับพัฒนาการของเด็กเรียกว่า “กระบวนการสังคมนีติ” (Socialization process) คือ การที่มนุษย์ทุกคนต้องอาศัยอยู่ในสังคม และเป็นสมาชิกของสังคม สังคมในที่นี้คือที่รวมของผลทางเศรษฐกิจ (Economic production) รัฐบาล (Government) ครอบครัว (Family life) ศาสนา (Religion) และสิ่งอื่นๆ ด้วยเหตุนี้มนุษย์จึงเป็นสมาชิกของสังคม ทำให้มนุษย์มีความสัมพันธ์ต่อสังคมอย่างใกล้ชิดตั้งแต่แรกเกิด

ฉะนั้น พฤติกรรมของมนุษย์นั้นก็เป็นนอิทธิพลของสังคมทั้งสิ้น มนุษย์เมื่ออาศัยอยู่ในสังคมใดๆ ก็มักมีค่านิยมตามสังคมนั้นๆ เพราะเขากลัวถูกกล่าวหาว่าเป็นคนหัวเก่า คนไร้ศีลธรรม หรือพวกถ่วงความเจริญ ค่านิยมของสังคมนี้นี้มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางสังคมของมนุษย์มากที่สุดองค์ประกอบในการสร้างค่านิยมทางสังคม ประกอบด้วย

1. การเลี้ยงดูซึ่งเริ่มจากบ้าน การวางกฎเกณฑ์พฤติกรรมของบิดามารดาความสัมพันธ์ของตนในครอบครัวอย่างใกล้ชิด ค่านิยม และทัศนคติของสมาชิกในครอบครัว
2. สิ่งแวดล้อมในกลุ่มคนที่เขาอาศัย ตลอดจนสื่อสารมวลชนต่างๆ ค่านิยม ทัศนคติของชนหมู่เดียวกัน
3. สถาบันการศึกษา ได้แก่ ค่านิยมของสถาบันและแนวทางการศึกษา วิธีการให้การศึกษา
4. กลุ่มเพื่อน ได้แก่ การรวมตัวเป็นกลุ่ม การสร้างค่านิยมร่วมกันระหว่างกลุ่ม
5. สถาบันการปกครอง ได้แก่ ค่านิยมทางการเมือง ความเชื่อในลัทธิการเมือง
6. ระดับวุฒิภาวะและพัฒนาการด้านต่างๆ อันเป็นส่วนเฉพาะบุคคลที่สามารถที่จะปรับตัวเข้ากับสังคมระดับใดได้แค่ไหนตามทฤษฎีนิเวศวิทยามีการศึกษาที่กระทำกันมากคือ การศึกษาพื้นที่ที่มีการกระทำคามผิดของเด็กและเยาวชนและอาชญากรรม โดยเฉพาะตามเมืองใหญ่ๆจะมีการกระทำคามผิดของเด็กและเยาวชนและอาชญากรรมมากในบริเวณที่อยู่ใกล้ชิดกับแหล่งอุตสาหกรรมหรือแหล่งธุรกิจการค้า คือ บริเวณชุมชนแออัด ซึ่งเป็นบริเวณที่มีความเสื่อมทั้งทางกายภาพและทางสังคม

เบอร์นาร์ด แลนเดอร์ (Bernard Lander) ได้วิเคราะห์การกระทำคามผิดของเด็กและเยาวชน เมืองบัลติมอร์(Baltimore) พบว่า ปัจจัยที่เป็นเครื่องชี้การกระทำคามผิดของเด็กและเยาวชน คือ สภาพไร้บรรทัดฐานและการขาดความมั่นคงทางสังคม

คาลวิน เอฟ. ชมิด (Calvin F. Schmid) นักอาชญาวิทยา ได้ศึกษาเชิงนิเวศวิทยาของเมืองซีแอตเติล (Seattle) พบว่า อาชญากรรมจะเกิดขึ้นมากในเขตที่ความสามัคคีของชุมชนอยู่ในระดับต่ำ ครอบครัวมีความอ่อนแอ ฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำ ทรัพย์สินเสื่อมโทรม การเคลื่อนย้ายของผู้คนอยู่ในระดับสูง และมีการประพฤติดีศีลธรรมในลักษณะต่างๆ มากมาย

โดแนลด์ อาร์ ทัทท์และราล์ฟ ดับบลิว อิงแลนด์ (Donald R. Taft and Ralph W. England) ได้แบ่งประเภทของเขตที่มีการกระทำคามผิดของเยาวชนไว้ 7 ประเภท คือ (1) เขตที่มีความยากจน (2) เขตชุมชนแออัด (3) เขตที่ตัดขาดจากสังคมที่ยึดถือประเพณีอันดีงาม (4) เขตที่มีบ้านพักอยู่กันหนาแน่น (5) เขตที่มีชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่เพียงกลุ่มเดียว (6) เขตแห่งความชั่วร้ายหรือเขตที่อยู่ในความคุ้มครองของเจ้าหน้าที่ (7) เขตเสื่อมความเจริญในชนบททัทท์และอิงแลนด์ได้กล่าวต่อไปว่า นอกเหนือจากเขตดังกล่าวทั้ง 7 เขต น่าจะมีเขตอื่นๆที่แตกต่างออกไปอีก รวมทั้งชุมชนอุตสาหกรรมหรือแหล่งทำเหมืองแร่ ซึ่งจะมีการต่อสู้กันระหว่างฝ่ายลูกจ้างกับฝ่ายนายทุนหรือระหว่างสหภาพแรงงานที่เป็นปรปักษ์ต่อกัน ซึ่งจะนำไปสู่การกระทำที่รุนแรงเป็นอย่างมาก

เอ็ม เฟลซอน (M. Felson) ได้เสนอทฤษฎีทางนิเวศวิทยา คือ ทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน (Routine Activities Theory) โดยเสนอว่า อาชญากรรมใดๆ จะเกิดขึ้นต้องมีองค์ประกอบ 3 ประการ (1) ผู้กระทำความผิดที่ได้รับการจูงใจ (2) เป้าหมายที่เหมาะสม (3) การขาดผู้คุ้มครองรักษาดูแล (เช่น เพื่อนบ้านที่ตื่นตัวอยู่เสมอ ระบบสิ่งเตือนภัยเป็นต้น) ทฤษฎีนี้ถือว่าการเคลื่อนไหวของบุคคลในการดำเนินกิจวัตรประจำวันก่อให้เกิดการตกเป็นเหยื่อในลักษณะต่างๆ ดังนั้นวิธีการที่จะควบคุมอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การจัดการให้มีการไปมาหาสู่ระหว่างคนในสังคมอย่างสม่ำเสมอ ทำให้มีผู้คอยป้องกันการกระทำความผิดอยู่ตลอดเวลา อาชญากรรมจะเกิดขึ้นได้ยาก

จากการพิจารณาความรู้ในทางนิเวศวิทยาแล้ว อาจจะสรุปได้ว่า การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนและอาชญากรรมจะมีมากในเขตที่มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและกายภาพ คือ มีสภาพความเสื่อมในด้านต่างๆดังกล่าว

ค.ศ.1942 ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับนิเวศวิทยาอาชญากรรม (Ecology of Crime) โดยคลิฟฟอร์ด ชอว์ (Clifford Shaw) และเฮนรี แมคเคย์ (Henry Mckay) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมในเขตเมืองชิคาโกกับสถิติคดีอาญา โดยมุ่งศึกษาที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด โดยแบ่งพื้นที่ของนครชิคาโกออกเป็น 5 เขต ดังนี้

เขตที่ 1 เป็นศูนย์กลางของทางเศรษฐกิจ การค้า และระบบราชการ

เขตที่ 2 เป็นเขตของการเปลี่ยนแปลง เป็นเขตที่เสื่อมลงมา มักจะเป็นเขตที่อยู่อาศัยซึ่งธุรกิจการค้าหรือการอุตสาหกรรมกำลังขยายตัวมา จะมีธุรกิจเล็กๆ ที่พักอาศัย บ้านเช่าราคาถูก จะรวมอยู่กับโรงรับจำนำ บาร์ราคาถูกๆ ผลของเขตนั่น คือ สลัม หรือแหล่งของชนกลุ่มน้อย เช่น พวกชาวยิว (ในชิคาโก) หรือพวกคนจีนอพยพ

เขตที่ 3 คือเขตโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีบ้านพักของกลุ่มชนชั้นกรรมกรอาศัยอยู่อย่างมาก

เขตที่ 4 คือเขตที่อยู่อาศัยของชนชั้นกลางหรือคนชั้นสูง

เขตที่ 5 คือเขตชานเมือง เป็นเขตที่มีการขนส่งทั้งภาคเอกชนและสาธารณะ เพื่อจะขนถ่ายสินค้าไปยังใจกลางเมืองที่มีการทำงาน (Fox, 1976, p.81)

การศึกษาของ Shaw และ Mckay เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของอัตราเด็กและเยาวชนกระทำความผิดในแต่ละเขตนั่น สรุปได้ว่า มีอัตราการกระทำความผิดแตกต่างกันออกไป โดยการกระทำความผิดของเด็กจะมีจำนวนสูงมาก ในท้องที่ที่เป็นย่านสลัมและย่านธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งย่านที่มีการเปลี่ยนแปลงอันได้แก่ ย่านที่มีการอพยพ (อรัญ สุวรรณบุปผา, 2518: 127-128) ซึ่งเป็นเขตของธุรกิจ บ้านเช่าราคาถูกๆ ใกล้กับใจกลางเมือง แต่อัตราจะยังคงสูงในเขตอุตสาหกรรม

และธุรกิจใจกลางย่อยๆของเมือง และอัตราจะลดลงตามระยะห่างจากใจกลางย่อยๆนั้นด้วย (Fox, 1976: 181)

บี.แอล.บลูม (B.L.Bloom) นักอาชญาวิทยา ชาวอเมริกัน ได้วิเคราะห์การกระจายของพฤติกรรมเบี่ยงเบน ณ เมืองใหญ่เมืองหนึ่งทางภาคตะวันตกตอนกลางของประเทศ พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกับภาวะของความแตกแยกหรือความเสื่อม ดังต่อไปนี้

1. ความแตกแยกในครอบครัว มีเด็กวัยรุ่นส่วนหนึ่งที่มีใจอาศัยอยู่กับบิดามารดา
2. ความแตกแยกในเรื่องการแต่งงาน ในจำนวนผู้ชายที่แต่งงาน 1,000 คน มีส่วนหนึ่งที่หย่าร้างและแยกตัวออกไป
3. ความเสื่อมในทางเศรษฐกิจ ผู้ชายที่เป็นกรรมกรส่วนหนึ่งในร้อยคน ไม่มีงานทำ
4. ความเสื่อมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม วัดจากจำนวนครั้งของการแจ้งเพลิงไหม้จากหน่วยดับเพลิงเทียบเท่ากับจำนวนครัวเรือนของเมืองนั้น
5. ความเสื่อมในทางการศึกษา ในจำนวน 10,000 คน ของเด็กที่มีอายุ 18 ปี หรือต่ำกว่า 18 ปี มีเด็กจำนวนหนึ่งที่ออกจากโรงเรียนก่อนกำหนด

นักสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยชิคาโกได้พัฒนาทฤษฎีมนุษย์นิเวศวิทยา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละเขตพื้นที่ของเมืองชิคาโก ซึ่งในที่สุดได้พัฒนาปรับปรุงจนเป็นทฤษฎีสังคมไร้ระเบียบ และทฤษฎีนี้ได้ให้ความหมายของสังคมไร้ระเบียบ คือ สภาพสังคมของชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งของชุมชนและบุคคลที่อยู่อาศัย ทั้งนี้เนื่องมาจากการเจริญเติบโตไปสู่การเป็นสังคมเมือง (Urbanization) จนเป็นเหตุให้กลไกควบคุมทางสังคมของชุมชนอ่อนแอลง และนำไปสู่การมีอาชญากรรมสูง ดังนั้นสาเหตุของพฤติกรรมตามทฤษฎีนี้จะมีสาเหตุมาจากการเจริญเติบโตของบ้านเมือง ซึ่งจะนำไปสู่สภาพชุมชนที่ไม่เป็นระเบียบและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เป็นเหตุให้ชุมชนนั้นมีอาชญากรรมสูงกว่าชุมชนอื่น

จากแนวคิดอิทธิพลของสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ คณะผู้วิจัยเห็นว่าปัจจัยภายนอกหรือปัจจัยแวดล้อมมีอิทธิพลค่อนข้างสูงกว่าอิทธิพลภายในใจหรือภายในตัวของผู้กระทำผิด เนื่องจากผู้ที่เคยกระทำผิดมาแล้ว 1 ครั้งจะถูกตีตราจากสังคมว่าเคยเป็นอาชญากรหรือเคยติดคุกมาแล้ว ทำให้สังคมเกิดการยอมรับในระดับต่ำกว่าบุคคลทั่วไปที่ไม่เคยติดคุกหรือต้องโทษทางอาญา ดังนั้น การยอมรับทางสังคมและการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีและเห็นคุณค่าของผู้ที่เคยเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญามาก่อนโดยการให้โอกาสทางสังคม เห็นคุณค่าของบุคคลเหล่านี้ จะทำให้ลดการกระทำผิดซ้ำลงได้ในระดับหนึ่ง

1.1.3 อิทธิพลของสถาบันทางสังคมต่อพฤติกรรมการก่ออาชญากรรม

โรงเรียนและกลุ่มเพื่อน ริช (Rish, 1954 อ้างถึงใน มุกดา ชาติบัญชาชัย ,2527: 26) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ตลอดจนโรงเรียนมีความสำคัญที่จะกำหนดแนวทางในการพัฒนาการของเด็ก ถ้าหากมีปัญหาที่มีแนวโน้มที่จะนำไปสู่การประพฤติดิถีผิดกฎหมายได้ ทั้งนี้ เพราะเด็กชอบเลียนแบบเพื่อน บางครั้งถูกเพื่อนชักจูง สอดคล้องกับ วัตเทินเบอร์ก (Wattenberg, 1950 อ้างถึงในมุกดา ชาติบัญชาชัย, 2527 : 26) ได้ทำการศึกษาวิจัย พบว่า ในกลุ่มวัยรุ่น หากมีเพื่อนในกลุ่มประกอบอาชญากรรม เพื่อนภายในกลุ่ม อาจยึดหรือเลียนแบบตาม เพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับ

สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม มีหลักเหตุผลอ้างอิงมากมายเกี่ยวกับการพัฒนาด้านนิสัยและบุคลิกภาพของผู้กระทำผิดและอาชญากรทั้งหลายว่าเกิดขึ้นจากอิทธิพลของท้องถิ่น หรือเป็นอิทธิพลของเพื่อนบ้าน หากในท้องถิ่นเป็นถิ่นที่มีผู้ร้ายชุกชุม หรือมีลักษณะวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มบุคคลผู้กระทำผิด อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่าบุคคลที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นเดียวกันไม่ได้ประกอบอาชญากรรมกันทุกคน แสดงว่าสภาพแวดล้อมเหล่านั้นต่างก็มีอิทธิพลและกระทบกระเทือนกับแต่ละบุคคลในสังคมเดียวกันอย่างไม่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่ได้รับการหล่อหลอมมาจากสถาบันครอบครัวเป็นสำคัญ

สื่อมวลชน จะเห็นได้ว่าสื่อต่างๆ ในปัจจุบัน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือต่างๆ มักจะนำเสนอเรื่องราว หรือรายการที่มีความก้าวร้าว รุนแรงซึ่งเป็นอิทธิพลของชุมชนที่เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีให้แก่เด็ก ทั้งนี้ เพราะสื่อต่างๆ เหล่านี้มีมักจะนำเสนอให้เด็กได้อ่าน ได้เห็น ได้เรียนรู้ อาจทำให้เด็กเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ จากสื่อเหล่านั้นและนำมาหลอมรวมเป็นบุคลิกภาพที่ก้าวร้าวรุนแรง ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนนำไปสู่การก่ออาชญากรรมเมื่อมีแรงผลักดันอื่นๆ มากระตุ้น ดังผลการศึกษาทดลองเรื่องหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าสื่อมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็ก โดยผู้ทดลองควบคุมให้เด็กกลุ่มหนึ่งนั่งดูรายการโทรทัศน์ที่เป็นภาพยนตร์การ์ตูนและมีเนื้อหาที่ก้าวร้าว รุนแรง ขณะที่เด็กอีกกลุ่มหนึ่งดูรายการโทรทัศน์ที่เป็นภาพยนตร์การ์ตูนเช่นกัน แต่ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ ความก้าวร้าว รุนแรง กระบวนการทดลองนี้ใช้เวลาระยะหนึ่ง ระหว่างนั้นก็คอยจับตาสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กทั้งสองกลุ่มนี้ในขณะที่เล่นอยู่ในกลุ่มเพื่อน หรือทำกิจกรรมแต่ละวัน ผลการศึกษาทดลองแสดงว่า การดูรายการภาพยนตร์การ์ตูนโทรทัศน์ ที่มีเนื้อหาที่ก้าวร้าว รุนแรงกลับทำให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น เด็กกลุ่มที่หนึ่งจะเล่นกับเพื่อนแบบก้าวร้าวรุนแรงกว่ากลุ่มที่สอง (Steuer, Applefield & Smith, 1971 อ้างถึงใน จิตวิทยาทั่วไป มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540: 229)

คณะผู้วิจัยเห็นว่าอิทธิพลของสถาบันทางสังคมต่อพฤติกรรมการก่ออาชญากรรม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในระดับต้นๆ ของสังคม เนื่องจากคนอยู่ร่วมกันเป็นสังคมสถาบันทางด้านการศึกษา สถาบันศาสนาและสถาบันต่างๆ ล้วนมีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนวิถีชีวิตของคนในชุมชน ดังนั้น สถาบันทางสังคมจึงเป็นเครื่องขัดเกลาและหล่อหลอมให้คนมีพฤติกรรมทางด้านสังคม และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้เคยต้องโทษคดีทางอาญาอีกด้วย ถ้าสถาบันทางสังคมให้การยอมรับ ให้โอกาส และขัดเกลาบุคคลเหล่านี้ได้อย่างถูกต้อง ต่อเนื่องและไม่ปล่อยปะละเลยก็จะทำให้การกระทำผิดซ้ำเกิดขึ้นได้น้อยลง

1.1.4 อิทธิพลของครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการก่ออาชญากรรม

ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดที่จะอบรมขัดเกลา และมีอิทธิพลต่อลักษณะบุคลิกภาพของคนเรา (แสงสุรีย์ สำอางค์กุล และมุกดา ชาติบัญชาชัย, 2524 : 174-177 อ้างถึงในมุกดา ชาติบัญชาชัย, 2527) ซึ่งในการพัฒนามนุษย์นั้นสังคมมีบทบาทในการถ่ายทอดคุณลักษณะค่านิยม ทักษะคิด และความเชื่อ สังคมจะหล่อหลอมบุคลิกภาพของมนุษย์โดยที่มนุษย์จะรับและถ่ายทอดสิ่งต่างๆ จากสังคมมาโดยกระบวนการสังคมประกิต (Socialization process) หน่วยแรกของสังคมที่เป็นตัวแทนสถาบันสังคมในการถ่ายทอดค่านิยม ทักษะคิด และคุณลักษณะต่างๆ ของสังคมให้แก่สมาชิกของสังคมนั้น คือ ครอบครัว ฉะนั้น ครอบครัวจึงเป็นหน่วยของสังคมหรือองค์กรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างและพัฒนาประชากรของสังคม ครอบครัวในความหมายทางสังคมวิทยา คือ รูปแบบของการที่บุคคล 2 คน หรือกลุ่มบุคคลสร้างแบบ (Pattern) หรือโครงสร้าง (Structure) ของการอยู่ร่วมกันครอบครัวในความหมายของนักจิตวิทยา คือ สถาบันทางสังคมแห่งแรกที่มีมนุษย์สร้างขึ้นจากความสัมพันธ์ที่มีต่อกันเพื่อเป็นตัวแทนของสถาบันสังคมภายนอกที่จะปลูกฝังความเชื่อค่านิยม และทักษะคิดกับสมาชิกรุ่นใหม่ของสังคมที่มีชีวิตอุบัติขึ้นในครอบครัวครอบครัวจึงมีความสำคัญต่อสมาชิกทุกคนในครอบครัว มีผลต่อการพัฒนาตนในทุกด้านของแต่ละบุคคลเป็นอย่างมาก เพราะครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันแรกของมนุษย์และมีความสำคัญต่อสมาชิกของครอบครัวในประเด็นหลักดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก ซึ่งปรากฏในทุกลักษณะของครอบครัวอย่างน้อยที่สุดเมื่อเด็กอยู่ในวัยทารก

2. ความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา ถ้าความสัมพันธ์นี้ดี ครอบครัวก็จะมั่นคง และสร้างสรรค์ สมาชิกในครอบครัวก็จะพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในชีวิต

3. ความสำคัญในหน้าที่ 4 ประการของครอบครัวที่มีต่อบุคคลจะปรากฏในทุกวัฒนธรรม คือ ใ้บ้บเรียนในการต่อสู้ชีวิต บทบาททางเพศทั้งชายและหญิง ค่านิยม ทศนคติในการประกอบอาชีพและสุนทรียภาพแห่งชีวิต

จะเห็นได้ว่า อิทธิพลของครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการก่ออาชญากรรมถือว่าเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลอันดับแรกที่จะผลักดันให้ผู้พ้นโทษมาแล้วจะมีพฤติกรรมในด้านบวกหรือลบ ถ้าหากครอบครัวสั่งสอน อบรมดี ให้อโอกาสและแสดงความเห็นใจแก่ผู้ที่เคยพ้นโทษมาแล้วก็จะทำให้ผู้พ้นโทษรู้สึกอบอุ่น มีแรงจูงใจที่จะทำความดีเพื่อให้ได้อยู่กับครอบครัว แต่ถ้าหากครอบครัวกดดัน รังเกียจ และไม่สามารถขัดเกลาหรือสั่งสอนบุคคลพ้นโทษเหล่านี้มาได้ ก็เท่ากับว่าครอบครัวเป็นผู้ผลักดันให้กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

1.2 แนวคิดและทฤษฎีในการอธิบายสาเหตุการกระทำผิดของอาชญากร

1.2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

แบนดูรา (Bandura อ้างถึงในกรรณิการ์ มณเฑียร, 2544 : 12) นักจิตวิทยา ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ ไว้ว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนของคนเรานั้นน่าจะเกิดจากการสังเกต และการลอกเลียนแบบจากตัวแบบในสภาพแวดล้อมที่เขาอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากตัวแบบที่กระทำพฤติกรรมเบี่ยงเบนแล้วได้รับการเสริมแรง จะมีโอกาสได้รับการลอกเลียนแบบมากยิ่งขึ้น ตัวแบบตามแนวความคิดของแบนดูรานี้ อาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ตัวแบบที่เป็นชีวิตจริง (Live Model) และตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) อันได้แก่ ตัวแบบในภาพยนตร์ โทรทัศน์หรือหนังสือ เป็นต้น

1.2.2 ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association Theory)

วอร์ด และคณะ (Ward and et al, ม.ป.ป. อ้างถึงในศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านอาชญาวิทยา สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์, 2549: 7-8) ได้สรุปทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างของ เอ็ดวิน เอช ซัทเธอร์แลนด์ (Sutherland) โดยมีสมมติฐานว่าการที่บุคคลจะมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับกระทำผิดขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เหมาะสม โดยมีกระบวนการดังนี้

- 1) พฤติกรรมอาชญากรเกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้นี้ได้จากการอบรมสั่งสอนโดยตรง และการเรียนรู้จากปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลจากกระบวนการทางสังคม
- 2) พฤติกรรมของการเป็นอาชญากร เป็นการเรียนรู้จากการติดต่อสื่อสารจากบุคคลอื่น ซึ่งการติดต่อสื่อสารนี้มีอยู่หลายวิธี อาทิ การเรียนรู้จากการสนทนากัน

รวมถึงการเรียนรู้จากการติดต่อสื่อสารโดยสัญลักษณ์ เช่น การแสดงกิริยาท่าทางหรือสัญลักษณ์อื่นที่ทำให้เข้าใจกันได้

3) การเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด คือ การเรียนรู้จากบุคคลที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันเนื่องจากการยอมรับ และมีการถ่ายทอดพฤติกรรมอาชญากรรมได้ดีกว่าบุคคลอื่น

4) การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรม จะประกอบด้วย การเรียนรู้จากองค์ประกอบอื่นๆ ที่เป็นสิ่งกระตุ้นให้กระทำผิดด้วย อาทิ เทคนิคและวิธีการในการประกอบอาชญากรรมการวางแผนที่เป็นเฉพาะของตนเอง รวมทั้งมีแนวคิดต่างๆ

5) พฤติกรรมในการกระทำผิดหรือการประกอบอาชญากรรมบุคคลเรียนรู้ได้จากการปฏิสัมพันธ์กับสังคมนั้นๆ หากบุคคลอยู่ในสังคมที่บุคคลอื่นให้ความสำคัญกับการเคารพต่อกฎเกณฑ์ของสังคม บุคคลนั้นก็จะเป็นการพ่วงกฎหมายไปด้วย ดังนั้น บุคคลในสังคมจะปฏิบัติตามกฎหมายหรือไม่ เป็นสิ่งที่บุคคลสามารถเรียนรู้ได้จากบุคคลในสังคมนั้นๆ

6) การกระทำผิดกฎหมาย เป็นเพราะบุคคลมีความพึงพอใจที่จะละเมิดกฎหมายมากกว่าที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งแนวคิดนี้เป็นหลักสำคัญของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง

7) ผลที่ได้จากการติดต่อสัมพันธ์กับพฤติกรรมอาชญากรและพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์ต่ออาชญากรนั้น เนื่องมาจากความถี่ ระยะเวลา ที่บุคคลนั้นได้ติดต่อสัมพันธ์และได้รับประสบการณ์มา ตามลำดับก่อนหรือหลัง และมีความรู้สึกแรงกล้าที่จะรับพฤติกรรมนั้น

8) ขบวนการของการเรียนรู้พฤติกรรม มีความสัมพันธ์กับแบบของอาชญากรรมและแบบที่ต่อต้านอาชญากรรม ซึ่งมีลักษณะเดียวกับการเรียนรู้อื่นๆ กล่าวคือ บุคคลกระทำผิดเนื่องจากการได้สัมผัสกับรูปแบบหรือแบบแผนของอาชญากรรม ในขณะเดียวกันการเรียนรู้รูปแบบการเป็นคนที่ซึ่งมีพื้นฐานมาจากการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรม ในลักษณะการเรียนรู้แบบการสื่อสาร เป็นต้น

9) พฤติกรรมอาชญากร เป็นการแสดงออกถึงความต้องการ และค่านิยมโดยทั่วไป แต่จะอธิบายว่าคนกระทำผิดเพราะมีค่านิยมและความต้องการโดยทั่วไปนั้น ไม่สามารถที่จะอธิบายได้เพราะพฤติกรรมที่ไม่เป็นอาชญากรแสดงออกถึงความต้องการและค่านิยมแบบเดียวกัน

1.2.3 ทฤษฎีความกดดัน (Strain Theory) อ้างถึงในศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านอาชญาวิทยา สำนักวิจัยและพัฒนากระบวนการราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์, 2549: 8-10

ทฤษฎีความกดดันพัฒนามาจากทฤษฎีสภาพไร้บรรทัดฐาน (Anomie) ซึ่งหมายถึง สภาพที่ผู้คนไม่เคารพต่อกฎเกณฑ์ของสังคม (Normlessness) เอมิล เดิร์คไฮม์ (Emile Durkheim) นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศสได้เสนอหลักสำคัญเกี่ยวกับการเกิดอาชญากรรมไว้ 2 ประการ คือ ประการแรก ถือว่าอาชญากรรมเป็นสิ่งธรรมดาในสังคม เป็นสิ่งที่มีอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เป็นลักษณะของสังคมที่มีสุขภาพดี เป็นสิ่งที่จะต้องลงทุนแก้ไขเพื่อมีความมีเสถียรภาพในสังคม และเสถียรภาพนี้เองที่ทำให้เกิดสิ่งใหม่ๆ อันเป็นรากฐานของความเจริญในสังคม อาชญากรรมเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลง ในบางกรณีอาชญากรรมยังมีผลโดยตรงต่อความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงอีกด้วย กล่าวคือ อาชญากรรมบางอย่างสะท้อนถึงพฤติกรรมในรูปแบบใหม่ แม้ว่าเราจะไม่ยอมรับพฤติกรรมนั้นๆ โดยคุณูปภาพก็ตาม

หลักสำคัญประการที่สอง ซึ่งเดิร์คไฮม์ได้วางเอาไว้ คือ การนำคำว่า “Anomie” หรือสภาพไร้บรรทัดฐาน มาใช้ เดิร์คไฮม์ได้อธิบายไว้ว่า สภาพไร้บรรทัดฐาน หมายถึง สภาพที่กฎเกณฑ์แห่งความประพฤติไม่มีความชัดเจนเพียงพอ ทำให้ผู้คนมีอาจจะคาดคะเนพฤติกรรมของผู้อื่นได้ อาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือว่ากฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วนั้นมิอาจจะเป็นแนวทางในการแสดงพฤติกรรมในบางสถานการณ์ได้ คือ คนแสดงความประพฤติโดยไม่เคารพกฎเกณฑ์นั่นเอง ความคิดเรื่องสภาพไร้บรรทัดฐานของเดิร์คไฮม์มีลักษณะเป็นนามธรรมยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอต่อการอธิบายสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม เดิร์คไฮม์ได้วางหลักความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมรองที่ทำให้เกิดอาชญากรรม ซึ่งจะได้นำเสนอในเรื่องที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมรองเป็นการเฉพาะเรื่อง สภาพไร้บรรทัดฐานนี้ โรเบิร์ต เมอร์ตัน (Robert Merton) นักอาชญาวิทยาชาวอเมริกัน ได้อธิบายให้ทราบว่า โครงสร้างของสังคมได้กดดันให้บางคนมีการกระทำที่ผิดกฎหมาย โดยเขากล่าวว่า โครงสร้างของสังคมทุกสังคมมีสิ่งธรรมดา 2 ประการ คือ ประการแรก เป้าหมายของชีวิต ได้แก่ เกียรติยศ ความมั่งคั่ง และความมีอำนาจ ซึ่งทุกคนปรารถนาที่จะได้รับประการที่สอง วิธีการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวหากใช้วิธีการที่สังคมยอมรับ หรือวิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายก็ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่เบี่ยงเบน หากใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายถือว่า มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนอาชญากรรมก็จะเกิดขึ้น เมอร์ตันได้ตรวจสอบลักษณะต่างๆ ของวัฒนธรรมของสังคมอเมริกัน และได้กำหนดแบบของการปฏิบัติตนเพื่อการปรับตัวให้เป็นไปตามเป้าหมายและวิธีการทางสังคม เขาได้กล่าวถึงแบบของการปรับตัวไว้ 5 แบบ คือ (1) การคล้อยตาม (Conformity) (2) การเปลี่ยนแปลง (Innovation) (3) การยึดพิธีการ (Ritualism) (4) การหลบตัว (Retreatism) และ (5) การขัดขืน (Rebellion)

แบบของการปรับตัวทั้ง 5 แบบนี้อาจจะพิจารณาได้จากตารางดังต่อไปนี้

แบบของการปรับตัว	เป้าหมายที่กำหนดไว้ตาม วัฒนธรรมของสังคม	วิธีการที่ใช้กันอยู่
1. การคล้อยตาม	+	+
2. การเปลี่ยนแปลง	+	-
3. การยึดพิธีการ	-	+
4. การหลบตัว	-	-
5. การขจัดขึ้น	+ -	+ -

หมายเหตุ : เครื่องหมาย + หมายถึง การคล้อยตาม เครื่องหมาย - หมายถึงการไม่คล้อยตาม
เครื่องหมาย + - หมายถึง การไม่คล้อยตามแต่มีการกำหนดเป้าหมายและวิธีการใหม่ขึ้นมา

ตารางข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่า การปรับตัวแบบที่ 1 เป็นพฤติกรรมปกติ แบบที่ 2 มีการเบี่ยงเบนด้านวิธีการซึ่งอาจจะทำให้เกิดอาชญากรรมได้ แม้จะยึดเป้าหมายของสังคม แบบที่ 3 ปฏิเสธเป้าหมายของสังคมแต่ยังยึดวิธีการที่ถูกต้อง เช่น การทำพิธีทางศาสนา การปรับตัว แบบที่ 3 นี้อาชญากรรมน่าจะไม่เกิดขึ้น แม้จะปฏิเสธเป้าหมายของสังคม แบบที่ 4 เป็นการปรับตัวที่ไม่ยอมรับทั้งเป้าหมายและวิธีการ เป็นพวกหลบหนีจากโลกแห่งความเป็นจริง เช่น พวกจรจัด พวกติดยาเสพติด เป็นต้น ถือเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนและเป็นอาชญากรรม แบบที่ 5 เป็นการปรับตัวที่ไม่ยอมรับทั้งเป้าหมายและวิธีการของสังคม และกลับสร้างเป้าหมายและวิธีการใหม่ การปรับตัวแบบนี้อาจนำไปสู่การประกอบอาชญากรรมการเมืองได้ เช่น กบฏ การก่อการร้าย เป็นต้น เมื่อได้พิจารณาการปรับตัวทั้ง 5 แนว ดังได้กล่าวมาแล้ว จึงตัดสินใจได้ว่าการปรับตัวแบบที่ 2 แบบที่ 4 และแบบที่ 5 อาจจะก่อให้เกิดอาชญากรรมขึ้นได้ ทฤษฎีของเมอร์ตันอาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ทฤษฎีเป้าหมายและวิธีการ (Goals and Means Theory) กล่าวคือ อาชญากรรมเกิดขึ้นจากการใช้วิธีการที่ผิดกฎหมาย โดยมุ่งจะบรรลุเป้าหมายที่สังคมต้องการ

1.2.4 ทฤษฎีพันธะทางสังคม (Social Bonding Theory)

ทราวิส ไฮร์ชชี (Travis Hirschi, 1961 อ้างถึงใน สุดสงวน สุธีสร, 2546) เสนอแนวคิดนี้ว่า คนเรามีความรู้สึกในจิตใจที่จะกระทำผิดหรือละเมิดกฎหมายของสังคม จึงจำเป็นต้องมีการควบคุมทางสังคม โดยอาศัยข้อผูกมัดของสังคมเป็นเครื่องมือสำคัญ ข้อผูกมัดนี้จะนำมาใช้ในกระบวนการมีความสัมพันธ์ทางสังคม หากขาดการยึดถือข้อผูกมัดอาชญากรรม

ย่อมจะเกิดขึ้น ซึ่งองค์ประกอบของความผูกพันทางสังคม ได้แก่ Attachment (ความผูกพัน) Commitment (ข้อผูกมัด) Involvement (การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง) Belief (ความเชื่อ)

1.2.5 ทฤษฎีคิดก่อนทำ (Choice Theory)

ทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด (อ้างอิงในศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านอาชญาวิทยา สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์, 2549: 11-12) มีสมมติฐานมาจากแนวคิดของสำนัก Classic ในเรื่องของเจตจำนงอิสระ (Free Will) ที่ว่าธรรมชาติของมนุษย์จะเลือกที่จะมีพฤติกรรมโดยการคำนวณจากสิ่งที่สนองต่อความพอใจของบุคคล โดยสมมติฐาน คือ

1) เชื่อว่าบุคคลเป็นผู้มีอิสระในการกระทำผิด

2) แนวทางในการเลือกพฤติกรรมผิดกฎหมายขึ้นอยู่กับการณ์ที่บุคคลได้รับความพึงพอใจหรือผลประโยชน์สูงสุด ซึ่งความพึงพอใจหรือผลประโยชน์นั้นไม่จำกัดเฉพาะในรูปทรัพย์สินเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงผลประโยชน์หรือความพอใจด้านจิตใจด้วย (Seek pleasure avoid pain) การที่บุคคลได้คำนวณถึงผลที่จะตามมาหลังประกอบอาชญากรรมแล้ว ไม่ว่าจะเป็ผลประโยชน์ที่ได้รับ ความเป็นไปได้ในการจับกุม อัตราโทษที่ได้รับหากถูกจับกุม ซึ่งโรแนล คาร์ก และคีเร็ค คอร์นิส (Cornish & Clarke) ผู้นำในทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิดนำเสนอว่า การศึกษาอาชญากรรมต้องมองอาชญากรรมมีคุณสมบัติ 2 ประการ

1) คุณสมบัติของการประกอบอาชญากรรม (Offense Specific) หมายถึงข้อเท็จจริงที่ว่า อาชญากรรมจะมีพฤติกรรมแตกต่างกันไปตามรูปแบบของอาชญากรรม และด้านความชำนาญในการประกอบอาชญากรรม

2) คุณสมบัติของตัวอาชญากร (Offender Specific) หมายถึงความแตกต่างของตัวอาชญากรในการตัดสินใจที่จะประกอบอาชญากรรม ก่อนที่จะกระทำผิดอาชญากรต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทั่วไป ได้แก่ โอกาสในการกระทำผิด ผลเสีย ผลประโยชน์ ตลอดจนความเสี่ยง รวมทั้งแรงกระตุ้น และมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดของอาชญากร ซึ่งหลังจากที่ได้พิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชญากรรมแล้ว จึงจะตัดสินใจว่าจะประกอบอาชญากรรมหรือไม่

จากทฤษฎีทางด้านอาชญาวิทยาและทฤษฎีทางด้านสังคมที่อธิบายถึงสาเหตุการกระทำผิดของอาชญากร จะเห็นได้ว่ามักจะได้รับการขัดเกลาทางสังคมที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป และมีแนวคิดหรือทัศนคติที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป ปัจจัยที่ส่งเสริมให้กระทำผิดก็มีสาเหตุ 2 ปัจจัยเหมือนกัน คือ ปัจจัยสิ่งแวดล้อม กับปัจจัยภายในตัวของผู้กระทำผิดเอง

2. การบันทึกฐานข้อมูลผู้กระทำความผิดซ้ำของหน่วยงาน

หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมประกอบด้วยหลายหน่วยงานที่ต้องเกี่ยวข้องกัน และคอยประสานความร่วมมือระหว่างกัน มีการแบ่งลักษณะงาน อำนาจหน้าที่กันอย่างชัดเจนและเด็ดขาดทั้งการดำเนินคดีทางอาญาและทางแพ่ง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้กระทำความผิดในแต่ละหน่วยงานมีการบันทึกในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ผลจากการสำรวจข้อมูลสถานภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม พบว่า มีการบันทึกฐานข้อมูลผู้กระทำความผิดซ้ำ 4 หน่วยงาน ได้แก่

- 1) กองทะเบียนประวัติอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- 2) กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
- 3) กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม
- 4) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม

- 1) กองทะเบียนประวัติอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ไม่มีการรวบรวมข้อมูลผู้กระทำผิดซ้ำจัดทำเป็นรายงาน หรือเป็นฐานข้อมูลเฉพาะเรื่อง แต่มีการเก็บข้อมูลฐานข้อมูลผู้กระทำผิดสำหรับให้ตรวจสอบได้ใน 2 ระบบ คือ ฐานข้อมูลประวัติผู้กระทำความผิด (CDS) และฐานข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมือ (AFIS) ซึ่งทั้งสองระบบรวบรวมข้อมูลโดยแต่ละสถานีตำรวจที่จับกุมผู้ต้องหาได้จะใช้แบบฟอร์มกระดาษกรอกประวัติและพิมพ์ลายนิ้วมือจึงส่งมาที่กองทะเบียนประวัติอาชญากรรม เพื่อตรวจสอบว่ามีประวัติการกระทำผิดและบันทึกรายละเอียดข้อมูลไว้ในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ อย่างไรก็ตาม ฐานข้อมูลยังมีปัญหาอยู่บ้าง กล่าวคือ บางกรณีอาจมีการเก็บข้อมูลไม่ครบถ้วน โดยเฉพาะข้อมูลผลของคดี ทำให้ประวัติผู้กระทำผิดที่ถูกรับบันทึกไว้ที่กองทะเบียนประวัติอาชญากรรมนั้น ไม่สมบูรณ์ (สำนักงานกิจการยุติธรรม, 2549)

2. กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

กรมราชทัณฑ์ทำการจัดเก็บบันทึกข้อมูลผู้กระทำความผิดเฉพาะผู้กระทำความผิดที่ถูกตัดสินว่ากระทำความผิดโดยเด็ดขาดและเข้ามาอยู่ในเรือนจำ การบันทึกการกระทำผิดซ้ำของกรมราชทัณฑ์ จึงเป็นการบันทึกที่เทียบเท่ากับสถิติเดิมที่ทำการบันทึกประวัติผู้ต้องขังไว้เท่านั้น ซึ่งเรือนจำแต่ละแห่งจะได้ข้อมูลจากหมายจำคุกของศาล และตรวจสอบกับข้อมูลประวัติผู้ต้องขังของเรือนจำเดิมก่อนหน้า หากพบว่าผู้กระทำความผิดดังกล่าวเคยถูกจำคุกมาแล้ว จะรายงานข้อมูลดังกล่าวต่อส่วนกลาง โดยการส่งข้อมูลทางอีเมลล์ แฟกซ์ หรือทางไปรษณีย์ โดยไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างเรือนจำและส่วนกลาง สำหรับข้อมูลของ กองแผนงานกรมราชทัณฑ์ การบันทึกลงในระบบเก็บไว้เป็นฐานข้อมูล ข้อจำกัดในการจัดเก็บข้อมูลของ

กรมราชทัณฑ์ยังมีอยู่มาก คือ หากมีการกลับเข้ามารับโทษที่เรือนจำในจังหวัดอื่น ไม่ใช่พื้นที่เดิมจะไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลการกระทำผิดซ้ำได้ จะเป็นการบันทึกข้อมูลใหม่ของผู้ต้องขังเดิม วนเวียนซ้ำใหม่ และฐานข้อมูลส่วนกลางมีการเก็บลักษณะคดีที่กระทำผิดเฉพาะฐานความผิดที่เป็นเหตุให้ต้องโทษในครั้งล่าสุดเท่านั้น หากต้องการทราบลักษณะความผิดในการต้องโทษครั้งก่อน จะต้องค้นหาจากประวัติในแต่ละเรือนจำเป็นรายกรณี

3. กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม

กรมคุมประพฤติมีการเก็บข้อมูลผู้ที่ถูกพิพากษาว่ากระทำความผิดซ้ำ โดยสำนักงานคุมประพฤติแต่ละแห่งจะเก็บประวัติของผู้กระทำผิดที่ถูกส่งมาคุมประพฤติ กรอกข้อมูลตามแบบฟอร์มตรวจสอบรายการประวัติบุคคลแล้ว จึงส่งเป็นหนังสือมายังส่วนกลางเพื่อตรวจสอบประวัติการกระทำผิดจากระบบ (CDS) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำให้สามารถทราบได้ว่า ผู้ถูกคุมประพฤตินั้นเคยมีประวัติการกระทำความผิดมาก่อนหรือไม่ อย่างไร แต่ไม่มีการแยกประเภทการกระทำผิด ข้อจำกัดของระบบนี้คือ ต้องพึ่งพารายชื่อข้อมูลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหลัก (สำนักงานกิจการยุติธรรม, 2549)

4. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีการบันทึกสถิติการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนโดยจำแนกตาม จำแนกตามเพศ จำแนกตามสัญชาติ จำแนกตามอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา จำแนกตามอาชีพ จำแนกตามลักษณะการอยู่อาศัย จำแนกตามสาเหตุของการกระทำผิด จำแนกตามฐานความผิด

จากการบันทึกฐานข้อมูลผู้กระทำความผิดซ้ำของหน่วยงานในปัจจุบันทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการเข้าถึงข้อมูล และโดยเฉพาะการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาในด้านการจัดเก็บข้อมูลของผู้กระทำผิดซ้ำ จากปัญหาดังกล่าวทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งดำเนินการหาแนวทางและวิธีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ และมีความเชื่อมโยงกันเพื่อสามารถจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดซ้ำได้อย่างเป็นระบบและมีความสอดคล้องกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับข้อมูลของผู้กระทำผิด

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มนตรี บุณนาค (2541) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้า: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยภูมิหลังของผู้ต้องขัง ที่กระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้า เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ผู้ต้องขังการกระทำผิดซ้ำใน คดีเสพยาบ้า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้ต้องขังที่กระทำผิดในคดีเสพยาบ้า

ซึ่งต้องขังอยู่ในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง รวม 391 คน โดยเก็บข้อมูลจากผู้ต้องขัง ที่กระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้าทั้งหมด ไม่มีการสุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้าส่วนใหญ่เป็นโสด อายุ ไม่เกิน 30 ปี มีการศึกษาต่ำไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 66.3 มีรายได้ต่ำไม่เกิน 4,500 บาท และมีลักษณะสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย ที่มีแนวโน้มที่จะทำให้มีพฤติกรรมเสพยาบ้า ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำมาก มักมีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของบิดามารดาไม่ดีนัก การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า มีความรู้เรื่องพิษภัยของยาบ้าต่อร่างกายน้อย มีความรู้เรื่องการรับโทษตามกฎหมายน้อย ผู้ต้องขังที่มีระยะเวลาที่ต้องโทษอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถานนาน และมีลักษณะสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยภายหลังพ้นโทษที่มีแนวโน้มที่จะทำให้มีพฤติกรรมเสพยาบ้า สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่เกิดจากการคบเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังควรมีการกำหนดเงื่อนไขการปล่อยตัวแบบมีเงื่อนไข เข้ามาปรับใช้โดยใช้อำนาจศาลกำหนดให้ปฏิบัติ ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดในคดีจำหน่ายยาบ้า

เกษรรงค์ จิณะแสน (2541) ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างถูกคุมประพฤตินสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง” วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างถูกคุมความประพฤติ ตลอดจนลักษณะการกระทำผิด ผลการวิจัยพบว่า ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลได้ยึดกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็ก และเยาวชนและแนวคิดเกี่ยวกับการคุมประพฤติเป็นสำคัญ โดยมุ่งประเด็นไปที่การก้าวเข้าสู่โลกของการกระทำผิด จนกระทั่งถูกจับกุมตัวดำเนินคดีในชั้นศาล วิถีชีวิตภายหลังจากการคุมความประพฤติ ลักษณะของการกระทำผิดซ้ำ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระหว่างที่ถูกคุมความประพฤติ ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้ การก้าวไปสู่การกระทำผิด เป็นการศึกษาถึงปัจจัย ดึงดูดและปัจจัยผลักดันที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนตัดสินใจกระทำความผิดเป็นครั้งแรก ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ คือ ปัจจัยจากสภาพครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่พักอาศัย ปัจจัยจากความบกพร่องของ โครงสร้างทางสังคม และปัจจัยจากการคบหาสมาคมที่แตกต่างและอิทธิพลของวัฒนธรรมรองใน กลุ่มเพื่อน ปัจจัยเหล่านี้ได้ส่งผลให้เด็กกระทำผิดเป็นครั้งแรก จนกระทั่งถูกจับกุมตัว ดำเนินคดีในชั้นศาล ซึ่งศาลก็ได้ให้โอกาสพวกเขาโดยการให้คุมความประพฤติไว้ ภายหลังจากที่ได้รับการคุมความประพฤติแล้ว พบว่า เมื่อกลุ่มประชากรได้กลับไปอยู่กับครอบครัวที่ผู้ปกครองไม่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง และเด็กได้ไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิม ประกอบกับการที่พนักงานคุมประพฤติขาดการสอดส่องดูแล ส่งผลทำให้พวกเขา

หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำได้อีกโดยง่าย ซึ่งลักษณะการกระทำผิดซ้ำของพวกเขา โดยเปรียบเทียบกับการกระทำผิดในครั้งแรกแล้ว พบว่า มีพฤติการณ์คดีที่ร้ายแรงเกิดขึ้น เนื่องจากเด็กเริ่มไตร่ตรองและซั่งน้ำหนักในการตัดสินใจที่จะกระทำผิด เพราะเห็นผลประโยชน์จากการกระทำผิด และเห็นว่าหากตนกระทำผิดเงื่อนไขคุมประพฤติก็อาจถูกศาลสั่งพักอบรมได้ เมื่อพวกเขาตัดสินใจกระทำผิดจึงกระทำผิดซ้ำในลักษณะที่รุนแรงขึ้น เพื่อให้คุ้มกับการที่จะถูกศาล สั่งพักอบรม สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างถูกคุมความประพฤติ สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ครอบครัว ระดับการศึกษา และการคบเพื่อน
2. ปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ แรงปรารถนาภายใน แรงดึงดูดทางสังคม และแรงกดดันทางสังคม
3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว สิ่งแวดล้อมรอบๆ บริเวณที่พักอาศัย

4. ปัจจัยจากการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ ได้แก่ การปฏิบัติงานของพนักงาน คุมประพฤติฝ่ายประมวลข้อเท็จจริงคดีอาญา และฝ่ายควบคุมและสอดส่อง

5. ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการรายงานตัวไม่ชัดเจน เด็กเกิดการเรียนรู้ถึงวิธีการเอาตัวรอดโดยอาศัยความบกพร่องของกระบวนการยุติธรรม

จากปัจจัยที่กล่าวมานี้ ผู้ศึกษา จึงขอเสนอแนะแนวทางและมาตรการในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างถูกคุมความประพฤติ ดังนี้

1. สถาบันครอบครัวควรมีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่เด็ก โดยเฉพาะด้านจริยธรรม การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมควรเพิ่มที่ตัวผู้ปกครอง ควรมีการสร้างความรัก ความอบอุ่นและความเข้าใจในครอบครัวให้มากขึ้น
2. สถาบันการศึกษาควรมีบทบาทในการให้ความรู้ และช่วยครอบครัวขัดเกลาเด็ก โดยการปลูกฝังค่านิยมที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคมให้กับเด็ก
3. ควรปรับปรุงกฎหมายที่ให้อำนาจแก่พนักงานคุมประพฤตร่วมกับตำรวจในการจับกุม เด็กที่กระทำผิดเงื่อนไขคุมประพฤติ มาดำเนินการตามกฎหมายทันที เพื่อให้การคุมประพฤติ มีผลต่อการข่มขู่ยับยั้ง
4. ภาครัฐและเอกชนควรร่วมมือกันที่จะเข้าไปดำเนินการจัดระเบียบชุมชน
5. การให้บริการของพนักงานคุมประพฤติ ควรมีการนำความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ มาประยุกต์ใช้ให้มากขึ้น เช่น นำวิธีการบำบัดแบบกลุ่มมาใช้ นำวิธีการจำแนกผู้ถูกคุมความประพฤติ มาใช้เพื่อจะได้วางแผนบำบัดได้อย่างถูกต้อง ฯลฯ

สุวรรณ ใจคลองแคล้ว (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุไม่เกิน 25 ปี กระทำผิดเป็นครั้งที่ 2 มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา อาชีพรับจ้างรายวัน เคยเสพยาเสพติด ประเภทเมทแอมเฟตามีน ลักษณะของแหล่งที่อยู่อาศัยเป็นชุมชนแออัด ชอบเที่ยวเตร่ เรียนรู้พฤติกรรมกรรมการกระทำผิดจากเพื่อนมากที่สุด

กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม (2547) ได้จัดทำโครงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานคุมประพฤติ ปี พ.ศ. 2547 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ผู้ถูกคุมความประพฤติที่พ้นการคุมความประพฤติด้วยดีแล้ว สามารถกลับตนเป็นคนดีของสังคมหรือไม่ โดยศึกษาว่ามีการกระทำผิดซ้ำและก่อความเดือดร้อนแก่ชุมชนหรือไม่ รวมถึงการศึกษาเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำและปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ ตลอดจนความต้องการด้านการสงเคราะห์ของผู้พ้นการคุมความประพฤติ ในประเด็นการกระทำผิดซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า มีการกระทำผิดซ้ำ จำนวน 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.5 จำนวนครั้งของการกระทำผิดซ้ำ จำนวน 1 ครั้ง มากที่สุดร้อยละ 74.16 รองลงมา 2 ครั้ง 3 ครั้ง และ 4 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 22.47 ร้อยละ 2.25 ร้อยละ 1.12 ตามลำดับประเภทคดีที่มีการกระทำผิดซ้ำมากที่สุด คือ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ คิดเป็นร้อยละ 7.1 รองลงมา ได้แก่ ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับการพนัน และความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ตามลำดับ การกระทำผิดซ้ำในคดีเดิมคิดเป็นร้อยละ 6.8 และกระทำผิดซ้ำในคดีใหม่คิดเป็นร้อยละ 6.2 ผลคดีที่มีการกระทำผิดซ้ำมากที่สุด คือ ผลคดีรอกการลงโทษโดยมีเงื่อนไข คุมความประพฤติ มากที่สุดร้อยละ 3.5 ช่วงระยะเวลา 6 เดือน ถึง 1 ปี เป็นช่วงระยะเวลาที่มีการหวนกลับมากระทำผิดซ้ำมากที่สุด หลังจากพ้นการคุมประพฤติด้วยดีร้อยละ 4.4 รองลงมา เป็นช่วงระยะเวลา 1-2 ปี, 2-3 ปี, มากกว่า 3 ปี, และน้อยกว่า 6 เดือน

กลุ่มงานพัฒนาระบบการพัฒนาพฤตินิสัย สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์ (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัญหาการกระทำผิดซ้ำจากรัฐสถานพินิจผู้กักขังเรือนจำ: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังวัยหนุ่ม เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาจากการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังวัยหนุ่มที่เคยรับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังวัยหนุ่มที่เคยรับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนและศึกษาแนวทางการแก้ไขและบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมสำหรับผู้ต้องขังวัยหนุ่มที่กระทำผิดซ้ำ วิธีการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากรือนจำ 12 แห่ง โดยเก็บแบบสอบถามจากประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ต้องขังวัยหนุ่มที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี ที่มีประวัติการกระทำผิดในช่วงวัยเด็กและเยาวชนและเข้าสู่กระบวนการฝึกอบรมจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนก่อนถูกคุมขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 387 คน ประกอบกับการสัมภาษณ์

ข้อมูลเชิงลึก เพื่อจัดทำเป็นกรณีศึกษา(Case Study) จำนวน 3 คน ผลการศึกษาวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.2 อายุระหว่าง 21-23 ปี จบประถมศึกษา ร้อยละ 57.4 สถานภาพโสด ร้อยละ 72.4 ภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ร้อยละ 19.1 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 43.7 รองลงมา ร้อยละ 36.2 ไม่ได้ประกอบอาชีพโดยกลุ่มตัวอย่างที่ว่างงานก่อนต้องโทษ ส่วนใหญ่อายุเกินกว่า 20 ปี จำนวนสูงถึงร้อยละ 87.9 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 39.3 ไม่มีรายได้จากการประกอบอาชีพ รองลงมา ร้อยละ 35.9 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือนก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.3 อาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาสถานภาพของบิดา มารดาไม่ได้อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 62.3 เพราะมีการหย่าร้าง และมีเพียงร้อยละ 37.7 ที่อยู่ด้วยกัน แต่มีการทะเลาะกันบ้าง แต่ไม่รุนแรง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 34.8 อาศัยอยู่ในชุมชนเมืองซึ่งเป็นชุมชนเมืองที่เป็นแหล่งมีผู้เสพและยาเสพติดจำนวนมากและเป็นแหล่งที่มีการก่ออาชญากรรมสูง ทักษะของผู้ต้องขังเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า ก่อนเข้าศูนย์ฝึกฯ พ่อแม่มีเวลาในการดูแล เอาใจใส่ให้ความรักในระดับน้อย สามารถปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับคนในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวมีเวลาพูดคุย รับประทานอาหาร ทำกิจกรรมร่วมกันได้น้อย พฤติกรรมเกี่ยวข้องกับอบายมุขก่อนต้องโทษ พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.0 เสพสิ่งเสพติดก่อนต้องโทษ ส่วนใหญ่เสพยาบ้า โดยเสพทุกวันเล่นการพนัน ร้อยละ 51.4 ส่วนใหญ่ เล่นไพ่ รองลงมา คือ สνού๊กเกอร์ พนันบอล โดยเล่นการพนันบ่อยครั้งทุกวัน มีพฤติกรรมเที่ยวสถานบันเทิงก่อนต้องโทษ ร้อยละ 82.4 ส่วนใหญ่มักไปเที่ยวตามผับ และดิสโก้เธค สัปดาห์ละ 2-3 วัน และคบเพื่อนที่เป็นอันธพาล ร้อยละ 78.8 ซึ่งเป็นเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุด ทักษะเกี่ยวกับความเชื่อในการกระทำผิด คิดว่าการกระทำผิดกฎหมายเป็นเรื่องปกติธรรมดา ทำได้ถ้ามีโอกาสในระดับมาก และคิดว่าที่ทำผิดเพราะผลตอบแทนที่ได้รับคุ้มค่ากับความเสี่ยงที่กระทำระดับมาก

ประวัติการกระทำผิด ข้อมูลขณะอยู่ในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.7 เคยกระทำผิดในช่วงวัยเด็กและเยาวชนมากกว่า 1 ครั้ง ในคดีความผิด ตาม พ.ร.บ.ยาเสพติด/สารระเหยมากที่สุด สาเหตุของการกระทำผิด ร้อยละ 44.9 เพราะต้องการเงิน/ทรัพย์สิน รองลงมาคือ คีตกะนองตามเพื่อน ร้อยละ 26.2 ส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้ต้องเข้าไปอยู่ในศูนย์ฝึกอบรมฯ เกิดจากตัวเอง ร้อยละ 49.0 เพราะต้องการเงินมาใช้จ่ายง่ายๆ และร้อยละ 29.6 คบเพื่อนที่ว่างงาน โดยเสพยาเสพติดระหว่างอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ร้อยละ 30.20 ได้รับการฝึกวิชาชีพระยะสั้น และเมื่อมีเวลาว่างเล่นกีฬา/ดนตรี/ศิลปะ ร้อยละ 56.6 ข้อมูลขณะอยู่ในเรือนจำ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.0 กระทำผิด 1 ครั้ง ในคดีความผิด พ.ร.บ.ยาเสพติด/สารระเหย ร้อยละ 46.70 สาเหตุที่กระทำผิด ร้อยละ 52.7 ต้องการเงิน/ทรัพย์สิน รองลงมาติดยาเสพติด ร้อยละ 16.3 หากจะเปรียบเทียบระดับความผิดจากสถานพินิจสู่กำแพงเรือนจำรุนแรงขึ้น ร้อยละ 70.8 กล่าวคือ จากการเสพยาเสพติดเป็นจำหน่าย

ยาเสพติด ร้อยละ 48.9 จากการลักทรัพย์เป็นจำนำยาเสพติด ร้อยละ 38.5 และความผิดต่อร่างกาย เป็นความผิดต่อชีวิต ร้อยละ 12.6 งานที่ต้องรับผิดชอบในเรือนจำส่วนใหญ่ทำงานรับจ้าง เช่น เย็บอวน พับกระดาษ ฯลฯ ร้อยละ 53.2 รองลงมาเรียนหนังสือ ร้อยละ 11.5 เวลาว่างขณะอยู่ใน เรือนจำ ร้อยละ 57.7 เล่นกีฬา/ดนตรี/ศิลปะ ส่วนใหญ่มีเพื่อนกระทำผิดเข้ามาจำคุกในเรือนจำ ร้อยละ 72.6 โดยส่วนใหญ่มีไม่เกิน 5 คน ร้อยละ 60.9 ทักษะเกี่ยวกับการคบเพื่อน ส่วนใหญ่ แต่ละวันใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่กับสมาชิกในครอบครัว และถ้าเพื่อนในกลุ่มไม่ยอมรับ โกรธ จะรู้สึกเสียใจ ไม่สบายใจ มากกว่าเวลาที่พ่อแม่ว่ากล่าวหรือโกรธ หลังพ้นโทษจากศูนย์ฝึกยัง กลับไปคบเพื่อนกลุ่มเดิมที่เคยกระทำผิดร่วมกันในระดับมาก และ ยังไม่รู้จักแยกแยะเลือกเพื่อนที่จะ คบปัจจัยที่ส่งผลให้กลับมากระทำผิดซ้ำ ร้อยละ 51.3 ปัญหาเกิดจากตัวเอง เช่น ต้องการเงินมาใช้จ่าย ง่าย ๆ โดยไม่ต้องทำงานหนัก รองลงมา ร้อยละ 23.6 คบเพื่อนที่ว่างงาน เสพยาเสพติดด้านค่านิยมใน การดำเนินชีวิต ชอบทำงานสบายๆ หาเงินง่ายๆ ไม่ต้องเหนื่อยก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำดำเนินชีวิต แบบอยู่ไปวันๆ ไม่เคยมีการวางแผนชีวิต การดื่มเหล้า สูบบุหรี่ เสพยาเสพติด เทียบกลางคืนเป็นเรื่อง ปกติของวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมแบบนี้และบ่อยครั้งที่กระทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ โดยไม่มีเหตุผล

ผศ.ดร.ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี และคณะ (2553) ทำการวิจัยเรื่อง การกระทำผิดซ้ำ ของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ในประเทศไทย : แนวทางในการป้องกันและแก้ไข โดยอาศัยปัจจัยที่เป็นตัวทำนายทางด้านอาชญาวิทยา การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ถึงปัจจัย ที่มีผลหรือสามารถทำนายการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับทรัพย์ของเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จำนวน 468 คน ซึ่งตัวแปรหรือปัจจัยทางทฤษฎีอาชญาวิทยาที่ได้นำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มตัวแปรทางด้านภูมิหลังทางประชากรหรือลักษณะทางประชากร (Demographic characteristic) กลุ่มตัวแปรส่วนบุคคล หรือระดับบุคคล (Individual Level factor ได้แก่ Self-Control) กลุ่มตัวแปร ทางด้านความผูกพันทางสังคม (Social Bond Factor) กลุ่มตัวแปรทางด้านการคบหาสมาคมกับเพื่อน ที่เคยกระทำผิด (Differential Association) กลุ่มตัวแปรทางด้านความบีบคั้น หรือความกดดันทางสังคม (Strain Factor) กลุ่มตัวแปรทางด้านละแวกบ้าน หรือชุมชนที่อยู่อาศัย (Neighborhood or community context) และกลุ่มตัวแปรทางด้านโอกาสในการกระทำผิด (Choice or Rational choice factor) โดยวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อทดสอบทฤษฎีหรือตัวแปรเหล่านี้ว่ามีอำนาจในการทำนายการกระทำผิดซ้ำ เกี่ยวกับทรัพย์หรือไม่ ผลจากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวแปรส่วนบุคคล หรือระดับบุคคล เป็นปัจจัยที่มี อิทธิพลสูงสุด คือ สามารถทำนายการกระทำผิดซ้ำได้มากที่สุด ($B=0.549$) รองลงมาคือ กลุ่มตัวแปร ทางด้านความผูกพันทางสังคม ($B=0.455$) ตัวแปรทางด้านโอกาสในการกระทำผิด ($B=0.441$) กลุ่มตัวแปรทางด้านละแวกบ้าน หรือชุมชนที่อยู่อาศัย ($B=0.289$) และกลุ่มตัวแปรทางด้านการ คบหาสมาคมกับเพื่อนที่เคยกระทำผิด ($B=0.279$) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยที่เป็น

กลุ่มตัวแปรทางด้านภูมิหลังทางประชากร หรือลักษณะทางประชากร คือ ประวัติการกระทำผิดของบิดา มารดานั้นมีอำนาจในการทำนายการกระทำผิดซ้ำได้เช่นกัน ($B=0.025$) ส่วนปัจจัยที่เป็นกลุ่มตัวแปรทางด้านความบีบคั้น หรือความกดดันทางสังคมนั้นพบว่า ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

สรุป การกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษที่เป็นผู้ใหญ่หรือเด็กและเยาวชน มีปัจจัยที่สนับสนุนหรือเอื้อให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ เช่น ปัจจัยภูมิหลังส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การสมรส ศาสนาอาชีพ รายได้ ภาระหนี้สิน และลักษณะสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย ปัจจัยทางด้านสังคม เศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของบิดา มารดา การคบเพื่อน โอกาสในการประกอบอาชีพ ระยะเวลาที่ต้องโทษอยู่เรือนจำครั้งแรก ลักษณะสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย และความสามารถในการปรับตัว ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายในของผู้กระทำผิดเองที่กระตุ้น และจูงใจให้เกิดการกระทำผิดอยู่เสมอ ซึ่งผู้กระทำผิดบางคนกระทำผิดบ่อยครั้งจนติดเป็นนิสัยที่ชอบเรียกร้องความสนใจ หรือความเคยชินที่เห็นว่าสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปไม่ผิดกฎหมาย หรือรู้สึกสนุกสนานเป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะนำไปสู่การกระทำผิดซ้ำในคดีต่างๆ ซึ่งอาจจะเป็นคดีเดียวกันหรือต่างคดีกัน และในการกระทำผิดหลายครั้งนั้น มีพฤติกรรมความชำนาญ ทักษะและการกระทำผิดติดเป็นนิสัย กล่าวคือ เป็นลักษณะอาชญากรมืออาชีพ ที่ดำรงชีพด้วยการกระทำผิดกฎหมายบ้านเมือง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็น ผู้ต้องหาในคดีอาญา โดยใช้เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมแบบทุติยภูมิ (Secondary) จากฐานข้อมูลการ กระทำผิดของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ และผ่าน การตรวจสอบซ้ำจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร จากฐานข้อมูลอาชญากร (Criminal Database System : CDS) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

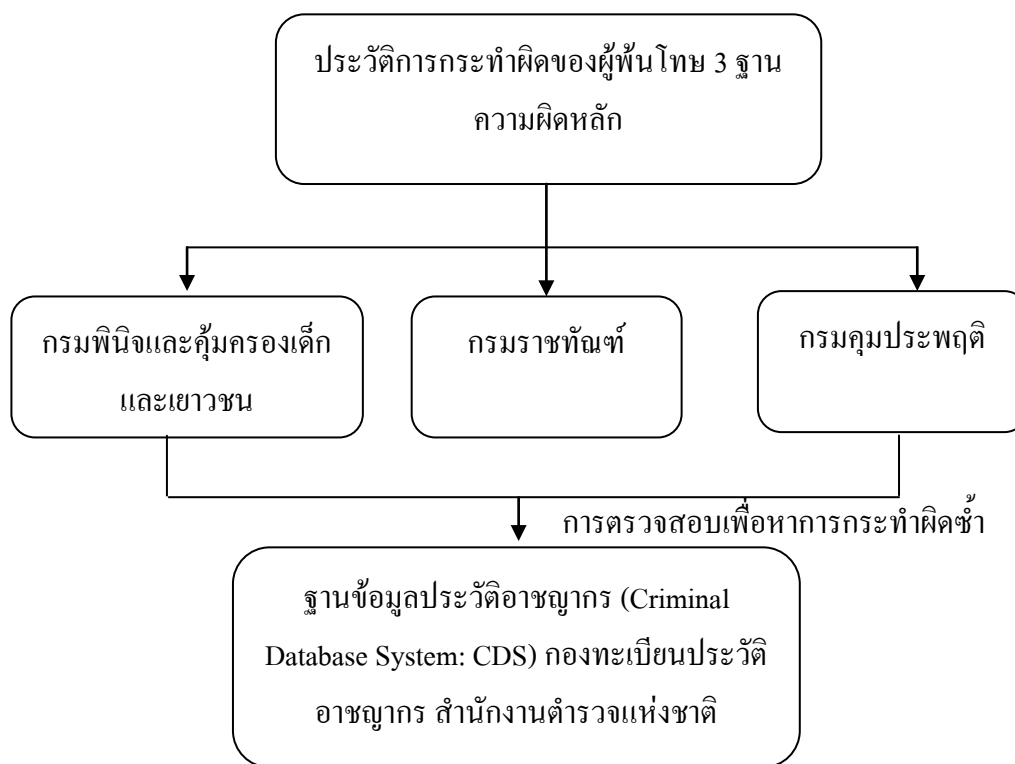
1. รูปแบบการวิจัย
2. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล ของผู้พ้นโทษจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2550 – 2553 และนำข้อมูลดังกล่าวไปตรวจสอบซ้ำที่จากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร (Criminal Database System : CDS) กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อพบข้อมูลผู้กระทำผิดซ้ำที่ตรงกับ 3 หน่วยงาน คณะผู้วิจัยจะนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษในประเทศไทย และจัดทำข้อมูลอัตราการกระทำผิดซ้ำที่เป็น มาตรฐานและมีความน่าเชื่อถือเพื่อเป็นข้อมูลกลางสำหรับอ้างอิง และการเผยแพร่ข้อมูลให้กับ หน่วยงานต่างๆ โดยเป้าหมายในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้เพื่อ

๑. จัดทำอัตราการกระทำผิดซ้ำของฐานความผิดหลัก 3 ประเภท ได้แก่ ความผิด คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย คดีความผิดประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และคดียาเสพติด
๒. จัดทำวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำผิด และรายงานข้อค้นพบสำคัญเกี่ยวกับพฤติการณ์ การกระทำผิด
๓. จัดทำข้อมูลข้อค้นพบสำคัญเผยแพร่ทั้งในรูปเอกสารและในเว็บไซต์กระบวนการ ยุติธรรมเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ

โดยมีโครงสร้างในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 3.1 โครงสร้างรูปแบบการดำเนินการวิจัย

2. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ พ้นโทษหรือกลุ่มผู้กระทำความผิดในคดี 3 ประเภท ได้แก่ ผู้ต้องหาคดียาเสพติด ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย ที่กระทำความผิดในระหว่าง พ.ศ.2551 - 2554 โดยเป็นกลุ่มเป้าหมายจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ โดยคณะผู้วิจัยได้เดินทางขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้พ้นโทษจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเดือนกันยายน ถึงเดือนพฤศจิกายน 2555 พบว่า ข้อมูลที่พบจากหน่วยงานต่างๆ มีดังนี้

- 1) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2550 มีจำนวน 1,951 คน พ.ศ. 2551 มีจำนวน 3,067 คน และ พ.ศ. 2552 มีจำนวน 822 คน (ข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ณ เดือนพฤศจิกายน 2555)
- 2) กรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2550 มีจำนวน 8,932 คน พ.ศ. 2551 มีจำนวน 8,417 คน และ พ.ศ. 2552 มีจำนวน 11,873 คน (ข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ ณ เดือนพฤศจิกายน 2555)

3) กรมคุมประพฤติ พ.ศ. 2552 มีจำนวน 1,633 คน พ.ศ. 2553 มีจำนวน 1,645 คน และ พ.ศ. 2554 มีจำนวน 1,469 คน (ข้อมูลจากกรมคุมประพฤติ ณ เดือนพฤศจิกายน 2555)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้จัดประชุมกลุ่มย่อยกับผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานเป้าหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาหรือแนวทางการจัดเก็บข้อมูล โครงการสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหา คดีอาญา ณ ห้องประชุมสำนักงานกิจการยุติธรรม อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ ในวันที่ 6 กันยายน 2555 ตั้งแต่เวลา 09.00 – 12.00 น. ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย

- 1) ดร.ยศวรธรรม บริบูรณ์ธนา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา กรมคุมประพฤติ
- 2) นางสาวจิราพร แก้วศรีงาม ผู้แทนกรมคุมประพฤติ
- 3) นางวรรณพร เสวากะ ผู้แทนกรมราชทัณฑ์
- 4) นางฐกฤต เฉลยวาเรศ ผู้แทนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- 5) พ.ต.ท.ชวันส์ถ์ เจนกลาง หัวหน้าศูนย์พัฒนาข้อมูลกระบวนการยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

- 6) นายอักรวุฒิ ปลื้มคง ผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์พัฒนาข้อมูลกระบวนการยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

ในการประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันพิจารณาประเด็นข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการดำเนินการจัดเก็บข้อมูล แหล่งข้อมูล และข้อจำกัดของข้อมูลผลการประชุมสรุปได้ ดังนี้

1) คณะผู้วิจัยควรทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานเป้าหมายเพื่อแจ้งความประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยระบุให้ชัดเจนว่าต้องการข้อมูลประเภทใดบ้าง และนำไปทำการวิจัยแบบไหน ข้อมูลที่คณะผู้เข้าร่วมประชุมได้ลงความคิดเห็นไว้สอดคล้องกันคือการตรวจสอบผู้พ้นโทษจากฐานข้อมูลซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลดังนี้

- (1) ชื่อ – สกุล
- (2) เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน
- (3) วันที่ถูกจับกุม
- (4) ฐานความผิดหลักหรือความผิดครั้งแรก
- (5) วันที่รับตัว

- (6) วันที่พ้นโทษ
- (7) วันที่ปล่อยตัว
- (8) วันที่พิจารณาลงโทษ
- (9) ฐานความผิดที่ได้มีการกระทำผิดซ้ำ
- (10) ระยะเวลาในการกระทำผิดซ้ำ

2) คณะผู้วิจัยควรทำการตรวจสอบซ้ำข้อมูลจากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร (Criminal Database System : CDS) กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยนำข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานกลุ่มเป้าหมายส่งไปให้ กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำการตรวจสอบซ้ำจากฐานข้อมูลที่ได้ระบุไว้ โดยเฉพาะเลขที่บัตรประจำตัวประชาชนฐานความผิดหลักหรือความผิดครั้งแรก และระยะเวลาในการกระทำผิดซ้ำ

4. ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

คณะผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยไว้ดังนี้

๑. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลการติดตามประวัติผู้กระทำผิดย้อนหลังจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องหาของกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่มีการบันทึกประวัติผู้กระทำผิดที่ครบถ้วนและน่าเชื่อถือที่สุดในปัจจุบัน โดยทำการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ในกลุ่มฐานความผิดหลัก อันได้แก่ ผู้ต้องหาคดีหลัก ได้แก่ ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และผู้ต้องหาคดียาเสพติด โดยใช้ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ฐานความผิดที่ถูกจับกุม จำนวนครั้งที่ถูกจับกุมทั้งในคดีเดียวกันและคดีอื่นๆ เพื่อจัดทำอัตราการกระทำผิดซ้ำและเปรียบเทียบกับข้อมูลจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง จากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ

๒. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำอัตราการกระทำผิดซ้ำเพื่อใช้เป็นดัชนีอ้างอิงในความผิดแต่ละประเภท

๓. วิเคราะห์ข้อมูลข้อค้นพบสำคัญเกี่ยวกับการกระทำผิดของผู้ต้องหาในคดีความผิดแต่ละประเภท

๔. เปรียบเทียบฐานข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องหาของกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติกับฐานข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของกรมราชทัณฑ์เพื่อให้ข้อมูลสถิติสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

๕. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด ประเด็นข้อมูลสำคัญเพื่อนำมาพัฒนากระบวนการยุติธรรมต่อไป

๖. จัดประชุม และสัมมนานำเสนอผลการวิจัย และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บ การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูล โดยคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ผลการวิจัยเรียบร้อยแล้ว จึงได้จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในวันศุกร์ที่ 11 มกราคม 2556 ณ โรงแรมสวิสโซเทล นายเลิศ ปาร์ค ห้องแกลลอรี่ A ระหว่างเวลา 09.00 – 12.00 น. มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับผลการสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา และให้คณะผู้เข้าร่วมสัมมนาร่วมกันวิพากษ์ผลงาน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาร่างผลการศึกษาดูตามความเห็น กลุ่มผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการเก็บข้อมูลผู้กระทำผิด หรือการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด จากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และมหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยรังสิต

๗. จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหา ในคดีอาญาพร้อมเอกสารรายงานสรุปผลฉบับย่อ

๘. จัดทำข้อมูลเผยแพร่ทางเว็บไซต์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลการสำรวจอาชญากรรมให้ประชาชนทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์ได้

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรค ดังนี้

1) แต่ละหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ดำรวจ คุมประพฤติและราชทัณฑ์ บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดไม่ครบถ้วนและไม่ตรงกัน ทำให้การนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ทำได้ลำบากและไม่ได้ข้อมูลที่ชัดเจน

2) การเข้าถึงข้อมูลทำได้ยาก หากไม่ใช่เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ทำงานเกี่ยวข้องกันจะไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้

3) การนับรูปแบบคดีที่กระทำผิดซ้ำของระหว่างขั้นตอนการจับกุมของตำรวจ กับการนับรูปแบบการกระทำผิดซ้ำของกรมราชทัณฑ์และกรมคุมประพฤติมีความแตกต่างกัน

4) การจัดเก็บข้อมูลของกระบวนการยุติธรรมบางหน่วยงาน ยังขาดคุณภาพในการจัดเก็บ

5) ความคาบเกี่ยวระหว่างอายุของเด็กและเยาวชน กับนักโทษ ไม่เชื่อมโยงกัน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้เคยตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญาจากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร (Criminal Database System : CDS) ของกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงาน

ตำรวจแห่งชาติ ใน 3 กลุ่มฐานความผิดหลัก ได้แก่ ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และผู้ต้องหาคดียาเสพติด คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาโวหาร (Descriptive Statistics) โดยใช้สถิติจำนวน (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent) เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มและสถานการณ์การกระทำผิดซ้ำที่ได้จากผลการสำรวจเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายและเชิงวิชาการต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการรายงานสถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษทั่วประเทศ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการติดตามประวัติผู้กระทำผิดย้อนหลังของผู้ที่เคยเป็นผู้ต้องหาจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ และทำการตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องหาของกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่มีการบันทึกประวัติผู้กระทำผิดที่ครบถ้วนและน่าเชื่อถือที่สุดในปัจจุบัน โดยทำการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ในกลุ่มฐานความผิดหลัก ได้แก่ ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และผู้ต้องหาคดียาเสพติด โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
2. สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์
3. สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมคุมประพฤติ
4. ข้อค้นพบสำคัญจากการเปรียบเทียบข้อมูลจากการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างหน่วยงานจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ
5. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อวิพากษ์ผลงาน

1. สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ในการรายงานสถานการณ์การกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน คณะผู้วิจัยได้แบ่งการรายงานออกเป็น 3 ส่วน คือ

- 1.1 รายงานการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- 1.2 รายงานการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยการตรวจสอบซ้ำ จากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- 1.3 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำนับแต่วันที่ถูกปล่อยตัวหรือพ้นโทษจากการดำเนินมาตรการในกระบวนการยุติธรรม

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์และเรียบเรียงข้อค้นพบในการวิจัย ดังนี้

1.1 รายงานการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้กระทำผิดที่เข้ารับการอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จากข้อมูลที่มีการบันทึกในระบบฐานข้อมูลเด็กและเยาวชนของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่าง พ.ศ. 2550 – 2552 ในฐานความผิด 3 คดี ความผิดคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย คดีความผิดประทุษร้ายต่อทรัพย์ และ คดียาเสพติด มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.1 การกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

คดีที่กระทำผิดของ กลุ่มตัวอย่าง	พ.ศ. 2550 (N=1,951)		พ.ศ. 2551 (N=3,067)		พ.ศ. 2552 (N=822)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	511	26.19	988	32.21	318	38.69
2. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	976	50.03	1,343	43.79	303	36.86
3. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย	343	17.58	532	17.35	160	19.46
4. คดีอื่นๆ	121	6.20	204	6.65	41	4.99
รวม	1,951	100	3,067	100	822	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า

พ.ศ. 2550 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,951 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดใน 3 คดีหลัก จำนวน 1,830 คน คิดเป็นร้อยละ 93.80 และคดีอื่นๆ จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 6.20 โดยกระทำความผิดในคดียาเสพติด จำนวน 511 คน คิดเป็นร้อยละ 26.19 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ จำนวน 976 คน คิดเป็นร้อยละ 50.03 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย จำนวน 343 คน คิดเป็นร้อยละ 17.58

พ.ศ. 2551 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 3,067 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดใน 3 คดีหลัก จำนวน 2,863 คน คิดเป็นร้อยละ 93.35 และคดีอื่นๆ จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 6.65 โดยกระทำความผิดในคดียาเสพติด จำนวน 988 คน คิดเป็นร้อยละ 32.21 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ จำนวน 1,343 คน คิดเป็นร้อยละ 43.79 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย จำนวน 532 คน คิดเป็นร้อยละ 17.35

พ.ศ. 2552 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 822 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำ ความผิดใน 3 คดีหลัก จำนวน 781 คน คิดเป็นร้อยละ 95.01 และคดีอื่นๆ จำนวน 41 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.99 โดยกระทำความผิดในคดียาเสพติด จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 38.69 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 36.86 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 19.46

1.2 การตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยอ้างอิงจากข้อมูลผู้กระทำผิดที่อยู่ในระบบฐานข้อมูล ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่ามีผู้กระทำผิดที่มีข้อมูลวันพ้นโทษ พ.ศ.2550 จำนวน 1,951 คน พ.ศ. 2551 จำนวน 3,067 คน และ พ.ศ. 2552 จำนวน 822 คน คณะผู้วิจัยได้ทำ การสุ่มตัวอย่างข้อมูลเด็กและเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนจาก ระเบียนข้อมูลที่มีข้อมูลสำคัญครบถ้วน อันได้แก่ เลขประจำตัวประชาชน ข้อมูลฐานความผิดใน ครั้งแรก ข้อมูลวันพ้นโทษ จำนวน 335 ตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลเลขประจำตัวประชาชนของเด็กและ เยาวชนไปตรวจสอบประวัติการถูกจับกุมตัวซ้ำภายหลังจากการปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกอบรม เด็กและเยาวชนจากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร (Criminal Database System : CDS) กองทะเบียน ประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำการตรวจสอบซ้ำจากฐานข้อมูลที่ได้ระบุไว้ว่ามีการ จับกุมตัวเด็กและเยาวชนดังกล่าวภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากถูกปล่อยตัวหรือไม่ ในฐานความผิด หลัก 3 ประเภท อันได้แก่ คดียาเสพติด คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผลการตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำมี ดังนี้

คดียาเสพติดมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 91 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้งหลังจาก โปรแกรมภายใน 3 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5

คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 166 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้ง หลังออกจากโปรแกรมภายใน 3 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6

คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 66 คน กลับมากระทำผิดซ้ำ อีกครั้งหลังจากโปรแกรมภายใน 3 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8

คดีอื่นๆ มีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้งหลังจาก โปรแกรมภายใน 3 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3

ในภาพรวมแล้วมีกลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชนพ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็ก และเยาวชน จำนวน 335 คน กลับมากระทำผิดซ้ำในช่วงระยะเวลา 3 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5

ตารางที่ 4.2 ผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน

ฐานความผิดที่กระทำผิดครั้งแรก	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	พบกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 3 ปี		พบกระทำผิดซ้ำเกินกว่าระยะเวลา 3 ปี		ไม่พบข้อมูลการกระทำผิดซ้ำ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	91	45	49.5	2	2.2	44	48.4
2. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	166	74	44.6	6	3.6	86	51.8
3. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย	66	19	28.8	4	6.1	43	65.2
4. คดีอื่นๆ	12	1	8.3	0	0.0	11	91.7
รวม	335	139	41.5	12	3.6	184	54.9

1.3 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำ นับแต่วันที่ถูกปล่อยตัวหรือพ้นโทษจากการดำเนินมาตรการในกระบวนการยุติธรรม

การจัดช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำ จัดเป็นการจัดทำอัตรากระทำผิดซ้ำ นับแต่วันที่ถูกปล่อยตัวหรือพ้นจากการดำเนินมาตรการในกระบวนการยุติธรรม โดยจัดทำอัตราการกระทำผิดซ้ำในรอบ 6 เดือน, 1 ปี, 2 ปี, และ 3 ปี แยกตามกลุ่มฐานความผิดที่กำหนด โดยแยกวิเคราะห์ทั้งกรณีกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดในลักษณะเดิม และในกรณีลักษณะฐานความผิดที่เหมือนหรือต่างกันได้ ผลการวิจัย มีดังนี้

ตารางที่ 4.3 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในฐานความผิดเดิม

ฐานความผิดที่ กระทำผิด ครั้งแรก	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง							
		6 เดือน		1 ปี		2 ปี		3 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	91	12	13.2	18	19.8	26	28.6	35	38.5
2. คดีประทุษร้าย ต่อทรัพย์สิน	166	10	6.0	24	14.5	28	16.9	36	21.7
3. คดีประทุษร้าย ต่อชีวิตและ ร่างกาย	66	0	0.0	0	0.0	3	4.5	3	4.5

จากตารางที่ 4.3 พบว่า

ภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากพ้นโทษ เด็กและเยาวชนกระทำผิดที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนกลับมากระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมในคดียาเสพติดมากที่สุด จำนวน 35 คน จากกลุ่มตัวอย่างในคดียาเสพติด 91 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมาคือความผิดประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน จำนวน 36 คน จากกลุ่มตัวอย่างคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 โดยกลุ่มตัวอย่างในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายกลับมากระทำผิดซ้ำน้อยที่สุดเพียง 3 ราย ซึ่งเป็นการกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 2 ปี จากกลุ่มตัวอย่างในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

ตารางที่ 4.4 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรณีพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 ในฐานความผิดเดิมหรือต่างกัน

ฐานความผิดที่ กระทำผิด ครั้งแรก	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง							
		6 เดือน		1 ปี		2 ปี		3 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	91	14	15.4	24	26.4	36	39.6	45	49.5
2. คดีประทุษร้าย ต่อทรัพย์สิน	166	18	10.8	45	27.1	56	33.7	74	44.6
3. คดีประทุษร้าย ต่อชีวิตและ ร่างกาย	66	2	3.0	10	15.2	14	21.2	19	28.8

เมื่อตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนที่กลับมาก่อการกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมหรือฐานความผิดอื่นก็ได้ ภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากพ้นโทษ เด็กและเยาวชนกระทำผิดที่พ้นโทษในคดียาเสพติดกลับมาก่อการกระทำผิดซ้ำมากที่สุด จำนวน 45 คน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างในคดียาเสพติดทั้งหมด 91 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5 โดยในจำนวนนี้ส่วนใหญ่แล้วเป็นการกลับมาก่อการกระทำผิดซ้ำในความผิดฐานยาเสพติดเช่นเดิม 35 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 77.8 ของกลุ่มตัวอย่างคดียาเสพติดที่กลับมาก่อการกระทำผิดซ้ำทั้งหมด

เด็กและเยาวชนที่พ้นโทษในคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินกลับมาก่อการกระทำผิดซ้ำรองลงมาในสัดส่วนที่ไม่ต่างกันมากนัก โดยกลับมาก่อการกระทำผิดซ้ำ 74 คน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายทั้งหมด 166 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 44.6 อย่างไรก็ตามเป็นผู้กระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมเพียง 36 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนถึง 38 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4 กลับมาก่อการกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นคดียาเสพติด

เด็กและเยาวชนที่พ้นโทษในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย กลับมาก่อการกระทำผิดซ้ำ 19 คน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 66 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 เมื่อพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างที่กลับมาก่อการกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมมีเพียงจำนวน 3 คน พบว่าส่วนใหญ่แล้วเป็นผู้กระทำผิดซ้ำในฐานความผิดใหม่จำนวน 16 คน หรือมากกว่า 5 เท่าของผู้ที่กลับมาก่อการกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิม

2. สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์

ในการรายงานการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์ โดยการตรวจสอบซ้ำจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ คณะผู้วิจัยได้แบ่งการรายงานออกเป็น 3 ส่วน คือ

2.1 รายงานการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์

2.2 รายงานการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์ โดยการตรวจสอบซ้ำจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2.3 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำนับแต่วันที่ถูกลบปล่อยตัวหรือพ้นโทษจากการดำเนินมาตรการในกระบวนการยุติธรรม

2.1 รายงานการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์ โดยเก็บตั้งแต่ พ.ศ. 2550 – 2552 ในฐานความผิด 3 คดี ความผิดคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย คดีความผิดประทุษร้ายต่อทรัพย์ และคดียาเสพติด เมื่อคณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 4.5 รายงานการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์

คดีที่กระทำผิดของกลุ่มตัวอย่าง จากกรมราชทัณฑ์	พ.ศ. ที่กระทำผิด					
	พ.ศ. 2550 (N=8,932)		พ.ศ. 2551 (N=8,417)		พ.ศ. 2552 (N=11,873)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	5,848	65.50	4,889	58.10	5,843	49.20
2. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	1,143	12.80	1,393	16.50	2,365	19.90
3. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย	1,052	11.80	1,150	13.70	1,769	14.90
4. คดีอื่นๆ	889	10.00	985	11.70	1,896	16.00
รวม	8,932	100.0	8,417	100.0	11,873	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า

พ.ศ. 2550 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 8,932 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดในคดียาเสพติด จำนวน 5,848 คน คิดเป็นร้อยละ 65.50 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ จำนวน 1,143 คน

คิดเป็นร้อยละ 12.80 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย จำนวน 1,052 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 รวมมีกลุ่มตัวอย่าง ที่กระทำความผิด 3 คดีหลัก จำนวน 8,043 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกระทำความผิดในคดีอื่นๆ จำนวน 889 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

พ.ศ. 2551 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 8,417 คน พบว่า พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำความผิดในคดีอาชญากรรม จำนวน 4,889 คน คิดเป็นร้อยละ 58.10 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ จำนวน 1,393 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย จำนวน 1,150 คน คิดเป็นร้อยละ 13.70 รวมมีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำความผิด 3 คดีหลัก จำนวน 7,432 คน คิดเป็นร้อยละ 88.30 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกระทำความผิดในคดีอื่นๆ จำนวน 985 คน คิดเป็นร้อยละ 11.70

พ.ศ. 2552 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 11,873 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำความผิดในคดีอาชญากรรม จำนวน 5,843 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ จำนวน 2,365 คน คิดเป็นร้อยละ 19.90 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย จำนวน 1,769 คน คิดเป็นร้อยละ 14.90 รวมมีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำความผิด 3 คดีหลัก จำนวน 9,977 คน คิดเป็นร้อยละ 84.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกระทำความผิดในคดีอื่นๆ จำนวน 1,896 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00

2.2 การตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์ โดย กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

จากจำนวนนักโทษกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำโดยอ้างอิงจากข้อมูลผู้กระทำความผิดที่อยู่ในระบบฐานข้อมูลของกรมราชทัณฑ์ พบว่ามีผู้กระทำความผิดที่มีข้อมูลวันพ้นโทษ พ.ศ.2550 จำนวน 8,932 คน พ.ศ. 2551 จำนวน 8,417 คน และ พ.ศ. 2552 จำนวน 11,873 คน คณะผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างข้อมูลนักโทษกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำจากระเบียนข้อมูลที่มีข้อมูลสำคัญครบถ้วน อันได้แก่ เลขประจำตัวประชาชน ข้อมูลฐานความผิดในครั้งแรก ข้อมูลวันพ้นโทษ จำนวน 801 ตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลเลขประจำตัวประชาชนของกลุ่มตัวอย่างไปตรวจสอบประวัติการถูกจับกุมตัวซ้ำภายหลังจากการปล่อยตัวจากเรือนจำจากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร (Criminal Database System : CDS) กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำการตรวจสอบซ้ำจากฐานข้อมูลที่ได้ระบุไว้ว่ามีการจับกุมกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากถูกปล่อยตัวหรือไม่ ในฐานความผิดหลัก 3 ประเภท อันได้แก่ คดีอาชญากรรม คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผลการตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำ มีดังนี้

คดีอาชญากรรมมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 372 คน กลับมากระทำความผิดซ้ำอีกครั้งหลังออกจากโปรแกรมภายใน 3 ปี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9

คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 239 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้งหลังออกจากโปรแกรมภายใน 3 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6

คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้งหลังออกจากโปรแกรมภายใน 3 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2

คดีอื่นๆ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 46 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้งหลังออกจากโปรแกรมภายใน 3 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7

ในภาพรวมแล้วมีกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำ จำนวน 801 คน กลับมากระทำผิดซ้ำในช่วงระยะเวลา 3 ปี จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8

ตารางที่ 4.6 ผลการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์

ฐานความผิดที่กระทำผิดครั้งแรก	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	พบกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 3 ปี		พบกระทำผิดซ้ำเกินกว่าระยะเวลา 3 ปี		ไม่พบข้อมูลการกระทำผิดซ้ำ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	372	167	44.9	13	3.5	192	51.6
2. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	239	78	32.6	2	0.8	159	66.5
3. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย	144	32	22.2	4	2.8	108	75.0
4. คดีอื่นๆ	46	10	21.7	2	4.3	34	73.9
รวม	801	287	35.8	21	2.6	493	61.5

2.3 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำนับแต่วันที่ถูกลบตัวหรือพ้นโทษจากการดำเนินมาตรการในกระบวนการยุติธรรม

การจัดช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำจัด เป็นการจัดทำอัตรากระทำผิดซ้ำนับแต่วันที่ถูกลบตัวหรือพ้นจากการดำเนินมาตรการในกระบวนการยุติธรรม โดยจัดทำอัตราการกระทำผิดซ้ำในรอบ 6 เดือน, 1 ปี, 2 ปี, และ 3 ปี แยกตามกลุ่มฐานความผิดที่กำหนด โดยแยกวิเคราะห์ทั้งกรณีกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดในลักษณะเดิม และในกรณีลักษณะฐานความผิดที่เหมือนหรือต่างกันได้ ผลการวิจัย มีดังนี้

ตารางที่ 4.7 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์ในฐานความผิดเดิม

ฐานความผิดที่ กระทำผิด ครั้งแรก	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง							
		6 เดือน		1 ปี		2 ปี		3 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	372	27	7.3	61	16.4	108	29.0	146	39.2
2. คดีประทุษร้าย ต่อทรัพย์	239	8	2.2	11	3.0	14	3.8	15	4.0
3. คดีประทุษร้าย ต่อชีวิตและ ร่างกาย	144	1	0.3	1	0.3	1	0.3	1	0.3

จากตารางที่ 4.7 พบว่า

ภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากพ้นโทษ กลุ่มตัวอย่างกลับมากระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมในคดียาเสพติดมากที่สุด จำนวน 146 คน จากกลุ่มตัวอย่างในคดียาเสพติด 372 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 39.2 ส่วนในคดีอื่นๆ พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างกลับมากระทำผิดฐานเดิมไม่มากนัก โดยกลุ่มตัวอย่างความผิดประทุษร้ายต่อทรัพย์กลับมากระทำผิดซ้ำในความผิดฐานเดิม จำนวน 15 คน จากกลุ่มตัวอย่างคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ จำนวน 239 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.0 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายกลับมากระทำผิดซ้ำในความผิดฐานเดิมเพียง 1 ราย ซึ่งเป็นการกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 6 เดือน จากกลุ่มตัวอย่างในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย จำนวน 144 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.3

ตารางที่ 4.8 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์ในฐานความผิดเดิมหรือต่างกัน

ฐานความผิดที่ กระทำผิด ครั้งแรก	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง							
		6 เดือน		1 ปี		2 ปี		3 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	372	30	8.1	68	18.3	124	33.3	167	44.9
2. คดีประทุษร้าย ต่อทรัพย์	239	18	4.8	41	11.0	62	16.7	78	32.6
3. คดีประทุษร้าย ต่อชีวิตและ ร่างกาย	144	6	1.6	16	4.3	27	7.3	32	22.2

เมื่อตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำที่กลับมากระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมหรือฐานความผิดอื่นก็ได้ ภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากพ้นโทษ กลุ่มตัวอย่างในคดียาเสพติดกลับมากระทำผิดซ้ำมากที่สุด จำนวน 167 คน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างคดียาเสพติดทั้งหมด 372 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6 โดยในจำนวนนี้ส่วนใหญ่แล้วเป็นการกลับมากระทำผิดซ้ำในความผิดฐานยาเสพติดเช่นเดิม 146 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 87.4 ของกลุ่มตัวอย่างคดียาเสพติดที่กลับมากระทำผิดซ้ำทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างในคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์กลับมากระทำผิดซ้ำรองลงมาใน โดยกลับมากระทำผิดซ้ำ 78 คน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายทั้งหมด 239 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 32.6 อย่างไรก็ตามเป็นผู้กระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมเพียงเล็กน้อยเพียง 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ส่วนใหญ่เป็นการกลับมากระทำผิดซ้ำในฐานความผิดใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นคดียาเสพติดมากถึงจำนวน 65 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 83.3 ของกลุ่มตัวอย่างคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ที่กลับมากระทำผิดซ้ำทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย กลับมากระทำผิดซ้ำ 32 คน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 144 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 เมื่อพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างที่กลับมากระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมมีเพียงจำนวน 1 คน เท่านั้น พบว่าส่วนใหญ่แล้วเป็นผู้กระทำผิดซ้ำในฐานความผิด

ใหม่ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นคดียาเสพติด โดยมีจำนวนมากถึง 31 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 96.9 ของกลุ่มตัวอย่างคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายที่กลับมากกระทำผิดซ้ำทั้งหมด

3. รายงานการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมคุมประพฤติ

ในการรายงานการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมคุมประพฤติ คณะผู้วิจัยได้แบ่งการรายงานออกเป็น 4 ส่วน คือ

- 3.1 รายงานการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมคุมประพฤติ
- 3.2 รายงานการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมคุมประพฤติ

3.1 รายงานการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมคุมประพฤติ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมคุมประพฤติ อ้างอิงจากข้อมูลการวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำของผู้ถูกคุมประพฤติที่กรมคุมประพฤติได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง โดยในรายงานวิจัยฉบับนี้ได้รวบรวมข้อมูลระหว่าง พ.ศ. 2552 – 2554 ในฐานความผิด 3 คดี คดียาเสพติด คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย แสดงรายละเอียดการของข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.9 รายงานการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมคุมประพฤติ พ.ศ. 2552-2554

คดีที่กระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจาก กรมคุมประพฤติ	พ.ศ. ที่กระทำผิด					
	พ.ศ. 2552 (N=1,633)		พ.ศ. 2553 (N=1,645)		พ.ศ. 2554 (N=1,469)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ยาเสพติด	71	4.35	190	11.55	199	13.55
2. ประทุษร้ายต่อทรัพย์	218	13.35	241	14.65	228	15.52
3. ประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย	463	28.45	451	27.42	418	28.45
4. คดีอื่นๆ	881	53.95	736	46.74	624	42.48
รวม	1,633	100.0	1,645	100.0	1,469	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่า

พ.ศ. 2552 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,633 คน มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำความผิด 3 คดีหลัก จำนวน 752 คน คิดเป็นร้อยละ 46.05 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกระทำผิดในคดีอื่นๆ จำนวน 881 คน คิดเป็นร้อยละ 53.95 เมื่อคณะผู้วิจัยวิเคราะห์ตาม 3 คดีหลัก พบว่า มีกลุ่มตัวอย่าง

ที่กระทำผิดในคดีอาชญากรรม จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 4.35 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 13.35 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย จำนวน 463 คน คิดเป็นร้อยละ 28.45

พ.ศ. 2553 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,645 คน มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำความผิด 3 คดีหลัก จำนวน 882 คน คิดเป็นร้อยละ 53.62 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกระทำผิดในคดีอื่นๆ จำนวน 736 คน คิดเป็นร้อยละ 46.74 เมื่อคณะผู้วิจัยวิเคราะห์ตาม 3 คดีหลัก พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดในคดีอาชญากรรม จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 11.15 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 14.65 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย จำนวน 451 คน คิดเป็นร้อยละ 27.42

พ.ศ. 2554 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,469 คน มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำความผิด 3 คดีหลัก จำนวน 845 คน คิดเป็นร้อยละ 57.52 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกระทำผิดในคดีอื่นๆ จำนวน 624 คน คิดเป็นร้อยละ 42.48 เมื่อคณะผู้วิจัยวิเคราะห์ตาม 3 คดีหลัก พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดในคดีอาชญากรรม จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 13.55 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 15.52 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย จำนวน 418 คน คิดเป็นร้อยละ 28.45

3.2 รายงานการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมคุมประพฤติ

ในการดำเนินการวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำของกรมคุมประพฤติ กรมคุมประพฤติ ได้มีการเก็บข้อมูลวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำเพื่อประเมินสัมฤทธิ์ผลของงานคุมประพฤติ มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกรมคุมประพฤติได้ทำการประเมินการกระทำผิดซ้ำในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ พ.ศ.2547-2555 อย่างไรก็ดี การตรวจสอบข้อมูลกระทำผิดซ้ำดังกล่าวได้ดำเนินการในทุกข้อหา ความผิดไม่ได้แยกเฉพาะสามฐานความผิดหลักเช่นเดียวกับการวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำใน รายงานวิจัยฉบับนี้

โดยกรมคุมประพฤติได้สนับสนุนข้อมูลการวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นคุมประพฤติที่กรมคุมประพฤติดำเนินการระหว่างปี พ.ศ.2547-2555 โดยไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อยู่ในระบบควบคุมหลัก (Control Institution) และไม่ปรากฏข้อมูลวันพ้นโทษ จึงทำให้คณะผู้วิจัยไม่สามารถนำข้อมูลไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และไม่สามารถจัดทำอัตราการกระทำผิดซ้ำภายใน 6 เดือน, 1 ปี, 2 ปี และ 3 ปี ตามแนวทางที่ได้ดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนของกรมพินิจและคุ้มครองเด็ก และกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำของกรมราชทัณฑ์ได้ คงเป็นเพียงการวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำภายในภาพรวมเท่านั้น

อย่างไรก็ดีคณะผู้วิจัยไม่สามารถวิเคราะห์อัตราการกระทำผิดซ้ำในฐานความผิด เดิมหรือต่างกันได้ เนื่องจากข้อมูลผู้พ้นคุมประพฤติส่วนใหญ่ไม่ได้ระบุฐานความผิดที่กระทำผิดซ้ำ

ที่ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำผิดพลาดในฐานความผิดเดิม หรือต่างกันมีความคลาดเคลื่อนได้

ตารางที่ 4.10 ผลการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นคุมประพฤติระหว่างปี พ.ศ.2547 - 2555

ปี พ.ศ.	ผู้พ้นการคุมความประพฤติที่กระทำผิดซ้ำ (ร้อยละ)
2547	13.50
2548	18.20
2549	12.90
2550	15.30
2551	10.73
2552	14.20
2553	14.91
2554	17.83
2555	20.86

ที่มา : การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานคุมประพฤติประจำปีงบประมาณ 2551 สถาบันวิจัยและพัฒนา กรมคุมประพฤติ

จากตารางที่ 4.10 พบว่า เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลกระทำผิดซ้ำปรากฏดังนี้

จาก พ.ศ. 2547 – 2555 พบว่า กลุ่มตัวอย่างกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำมากที่สุดใน พ.ศ. 2555 ร้อยละ 20.86 รองลงมา คือ พ.ศ. 2548 กระทำผิดซ้ำร้อยละ 18.20 และ พ.ศ.2554 กระทำผิดซ้ำร้อยละ 17.83 ส่วน พ.ศ.ที่กระทำผิดซ้ำน้อยที่สุด คือ พ.ศ. 2551 ร้อยละ 10.73

4. ข้อค้นพบสำคัญที่ได้จากการเปรียบเทียบอัตราการกระทำผิดซ้ำ

จากการที่คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบข้อมูลการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างและอัตราการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากการดำเนินมาตรการพัฒนาปรับปรุงพฤตินิสัยของหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม ปรากฏข้อค้นพบสำคัญ ดังนี้

1) ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แล้วผ่านการกระทำผิดในความผิดใดความผิดหนึ่งในฐานความผิดหลัก 3 ฐานความผิด โดยกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำประกอบด้วยนักโทษคดียาเสพติดมากที่สุด ขณะที่เด็กและเยาวชนที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่แล้วต้องโทษในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ซึ่งเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดใน

คดีอาชญากรรมส่วนใหญ่จะได้รับการบรรเทาโทษไม่ถึงกับต้องเข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกอบรม เด็กและเยาวชนเว้นแต่คดีร้ายแรง เด็กและเยาวชนขาดผู้ปกครองดูแล หรือมีลักษณะการกระทำผิด เป็นอาชีพหรือเป็นสันดาน ในส่วนของผู้ถูกคุมประพฤติเพียงประมาณกึ่งหนึ่งที่กระทำผิด ในฐานความผิด 3 ข้อหาหลัก โดยผู้ถูกคุมประพฤติมีส่วนผู้กระทำผิดในฐานความผิดอื่นๆ จำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นความผิดขับรถประมาท อาวุธปืน บุกรุก และความผิดจราจร ทางบก (ขับรถขณะเมาสุรา)

2) จากการศึกษาอัตรากระทำผิดซ้ำพบว่าเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่ผ่านการฝึกอบรมใน ศูนย์ฝึกอบรมมีแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำ

3) กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายมีการกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำ ในฐานความผิดเดิมน้อยมากทั้งในส่วนของเด็กและเยาวชนที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรม เด็กและเยาวชน และนักโทษที่พ้นโทษจากเรือนจำ อย่างไรก็ตามก็ตีกลับพบว่ากลุ่มตัวอย่าง ในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายจำนวนมากกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดอื่นแทน

4) ข้อเสนอแนะจากการนำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับผลการสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา และให้คณะผู้เข้าร่วมสัมมนาวิพากษ์ผลงาน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาร่างผลการศึกษาดังกล่าว กลุ่มผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการเก็บข้อมูลผู้กระทำผิด หรือการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด จากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และมหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยรังสิต สิ่งที่จะได้รับการสัมมนา คือ ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับ แนวทางการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด และวิธีการจัดเก็บ การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูล และได้แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาร่างผลการศึกษาดังกล่าว ผลการสัมมนาสรุปได้ดังนี้

(1) ควรจะมีการพัฒนาโปรแกรม ตรวจสอบเรื่องการพ้นโทษแล้วก็การกระทำผิดซ้ำ พัฒนาโปรแกรมตรวจสอบการพ้นโทษ และการกระทำผิดซ้ำ เพราะจะทำให้สามารถสรุปจำนวน ผู้กระทำผิดซ้ำและใช้ข้อมูลของนโยบายทางคดีอาญาในเรื่องของการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในเรื่อง ของธรรมชาติต่างๆ มาตรการทางกฎหมาย อีกทั้งจะต้องมีหน่วยงานเจ้าภาพจัดเก็บสถิติในเรื่อง ของผู้กระทำผิดซ้ำแล้วเรื่องของผู้อยู่ระหว่างการคุมประพฤติและเรื่องของการพ้นโทษติดตาม พบว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่าง พ้นโทษแล้วมีอะไรที่จะต้องให้ความช่วยเหลือบ้างหรือเรื่องระหว่าง คุมประพฤติไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเยาวชนหรือผู้ใหญ่ ยังมีประเด็นใดที่จะต้องดำเนินการได้บ้าง เพื่อจะได้ให้ความช่วยเหลือป้องกันไม่ให้กระทำผิดซ้ำอีก จะต้องมีการจัดโปรแกรมในการ แก้ไขในแง่มุมมองของผู้ถูกคุมประพฤติ

(2) ผู้แทนจากกรมราชทัณฑ์ ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจะหาข้อตกลง ในการจัดสัมมนา การรวบรวม การจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบเดียวกันเพื่อสะดวกในการให้ใช้ โดยจัดหาเจ้าภาพ ในการจัดการความเชื่อมโยงทั้ง 3 กรม

(3) ผู้แทนจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การกระทำผิดซ้ำ ควรมีการเขียนโปรแกรมในการจัดเก็บประวัติผู้กระทำผิดให้ละเอียด และพยายามเชื่อมโยงข้อมูลทั้ง 3 กรมให้ได้ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากที่สุด

(4) ผู้แทนจากกรมคุมประพฤติ ได้เสนอในเรื่องของการเชื่อมโยงทั้งสามหน่วยงาน เพื่อให้ข้อมูลให้เชื่อมโยงกันทั้งหมด ตอนนี้อยู่เกี่ยวกับตัวเลขสถิติยังไม่ทั่วถึง

(5) ผู้แทนจากสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า งานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นประโยชน์มากสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ผู้วิจัยเสนอแนะเชิงนโยบาย เช่น ให้นำนโยบายมาในเรื่องเชิงป้องกัน หรือนโยบายในเชิงบำบัดฟื้นฟู อะไรที่เกี่ยวข้องบ้าง ในเชิงป้องกันอาจจะเป็นเช่นในเรื่องของการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือว่าในส่วนของการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องว่าจะร่วมกันปรับแก้ไขกฎหมาย นอกจากนี้ในเรื่องของการนำเทคโนโลยีมาใช้จัดเป็นกลุ่มให้เห็นชัดเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จริงๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องน่าจะเป็นประโยชน์มากขึ้น โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง โครงการสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ของฐานความผิดหลัก 3 ประเภท ได้แก่ คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และคดียาเสพติด มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของประเทศ และจัดทำข้อมูลอัตรากการกระทำผิดซ้ำที่เป็นมาตรฐานและน่าเชื่อถือได้เพื่อเป็นข้อมูลกลางสำหรับการอ้างอิง และเพื่อเผยแพร่ข้อมูลให้กับหน่วยงานต่างๆ นำไปใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินการของหน่วยงาน และเผยแพร่ให้กับบุคคลทั่วไปนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการ โดยดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ จากนั้นจะทำการตรวจสอบซ้ำหรือติดตามประวัติผู้กระทำผิดย้อนหลังจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องหาของกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จากการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยได้สรุปและเสนอแนะการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 สถานการณ์การกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่าง

จากการตรวจสอบข้อมูลการกระทำผิดจากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างนักโทษพ้นโทษจากเรือนจำ และเด็กและเยาวชนที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนในระหว่างปี พ.ศ.2550-2552 พบว่าผู้กระทำผิดส่วนใหญ่กระทำความผิดในฐานความผิดหลักใน 3 คดี ที่นำมาศึกษาประเมินอัตรากการกระทำผิดซ้ำในรายงานวิจัยฉบับนี้ (คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และคดียาเสพติด) ดังนี้

นักโทษที่พ้นโทษจากเรือนจำกระทำผิดใน 3 ฐานความผิดหลักร้อยละ 87.1 โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นนักโทษที่กระทำความผิดคดีในคดียาเสพติดถึงร้อยละ 56.7 กระทำผิดในคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินร้อยละ 16.8 กระทำผิดคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายร้อยละ 13.6 และคดีอื่นๆ เพียงร้อยละ 12.9

เด็กและเยาวชนที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนกระทำผิดใน 3 ฐานความผิดหลักร้อยละ 93.7 โดยแยกเป็นกระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินร้อยละ 44.9 กระทำผิดในคดียาเสพติดร้อยละ 31.1 กระทำผิดคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายร้อยละ 17.7 และคดีอื่นๆ เพียงร้อยละ 6.3

ซึ่งจากข้อมูลที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่านักโทษในเรือนจำต้องโทษจำคุกในความผิดคดีอาชญากรรมมากที่สุด ในขณะที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกลับต้องโทษให้เข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนมากที่สุด ในคดีความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ อย่างไรก็ตามทั้งเด็กและเยาวชนต้องโทษในคดีอาชญากรรมอยู่ในสัดส่วนที่สูงเกินกว่าร้อยละ 30

1.2 การตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง โดย กองทะเบียนประวัติอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1.2.1 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยอ้างอิงจากข้อมูลผู้กระทำผิดที่อยู่ในระบบฐานข้อมูลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่ามีผู้กระทำผิดที่มีข้อมูลวันพ้นโทษ พ.ศ.2550 จำนวน 1,951 คน พ.ศ. 2551 จำนวน 3,067 คน และ พ.ศ. 2552 จำนวน 822 คน คณะผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างข้อมูลเด็กและเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนจากระเบียนข้อมูลที่มีข้อมูลสำคัญครบถ้วน อันได้แก่ เลขประจำตัวประชาชน ข้อมูลฐานความผิดในครั้งแรก ข้อมูลวันพ้นโทษ จำนวน 335 ตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลเลขประจำตัวประชาชนของเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบประวัติการถูกจับกุมตัวซ้ำภายหลังจากการปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนจากฐานข้อมูลประวัติอาชญากรรม (Criminal Database System : CDS) กองทะเบียนประวัติอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำการตรวจสอบซ้ำจากฐานข้อมูลที่ได้ระบุไว้ว่ามีการจับกุมตัวเด็กและเยาวชนดังกล่าวภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากถูกปล่อยตัวหรือไม่ ในฐานความผิดหลัก 3 ประเภท อันได้แก่ คดีอาชญากรรม คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผลการตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำมีดังนี้

ตารางที่ 5.1 ผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน

ฐานความผิดที่กระทำผิดครั้งแรก	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	พบกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 3 ปี		พบกระทำผิดซ้ำเกินกว่าระยะเวลา 3 ปี		ไม่พบข้อมูลการกระทำผิดซ้ำ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดีอาชญากรรม	91	45	49.5	2	2.2	44	48.4
2. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	166	74	44.6	6	3.6	86	51.8
3. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย	66	19	28.8	4	6.1	43	65.2

ฐานความผิดที่กระทำผิด ครั้งแรก	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	พบกระทำผิดซ้ำ ภายในระยะเวลา 3 ปี		พบกระทำผิดซ้ำ เกินกว่า ระยะเวลา 3 ปี		ไม่พบข้อมูลการ กระทำผิดซ้ำ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. คดีอื่นๆ	12	1	8.3	0	0.0	11	91.7
รวม	335	139	41.5	12	3.6	184	54.9

ในช่วงระยะเวลา 3 ปี หลังจากพ้นโทษ กลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดในคดีอาชญากรรมกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำมากที่สุดถึงร้อยละ 49.5 รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดในคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์กลับมาก่อกระทำผิดซ้ำร้อยละ 44.6 กลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำน้อยที่สุดร้อยละ 28.8 ซึ่งจากการวิเคราะห์ฐานความผิดที่กลับกระทำผิดซ้ำพบว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมมากที่สุด ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดในฐานความผิดอื่นส่วนใหญ่กลับมาก่อกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นคดีอาชญากรรม

1.2.2 กรมราชทัณฑ์

จากจำนวนนักโทษกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำโดยอ้างอิงจากข้อมูลผู้กระทำผิดที่อยู่ในระบบฐานข้อมูลของกรมราชทัณฑ์ พบว่ามีผู้กระทำผิดที่มีข้อมูลวันพ้นโทษ พ.ศ.2550 จำนวน 8,932 คน พ.ศ. 2551 จำนวน 8,417 คน และ พ.ศ. 2552 จำนวน 11,873 คน คณะผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างข้อมูลนักโทษกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำจากระเบียบข้อมูลที่มีข้อมูลสำคัญครบถ้วนอันได้แก่ เลขประจำตัวประชาชน ข้อมูลฐานความผิดในครั้งแรก ข้อมูลวันพ้นโทษ จำนวน 801 ตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลเลขประจำตัวประชาชนของกลุ่มตัวอย่างไปตรวจสอบประวัติการถูกจับกุมตัวซ้ำภายหลังจากการปล่อยตัวจากเรือนจำจากฐานข้อมูลประวัติอาชญากรรม (Criminal Database System : CDS) กองทะเบียนประวัติอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำการตรวจสอบซ้ำจากฐานข้อมูลที่ได้ระบุไว้ว่ามีการจับกุมกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากถูกปล่อยตัวหรือไม่ ในฐานความผิดหลัก 3 ประเภท อันได้แก่ คดีอาชญากรรมคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผลการตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำมีดังนี้

ตารางที่ 5.2 ผลการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์

ฐานความผิดที่กระทำผิดครั้งแรก	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	พบกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 3 ปี		พบกระทำผิดซ้ำเกินกว่าระยะเวลา 3 ปี		ไม่พบข้อมูลการกระทำผิดซ้ำ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	372	167	44.9	13	3.5	192	51.6
2. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	239	78	32.6	2	0.8	159	66.5
3. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย	144	32	22.2	4	2.8	108	75.0
4. คดีอื่นๆ	46	10	21.7	2	4.3	34	73.9
รวม	801	287	35.8	21	2.6	493	61.5

ในช่วงระยะเวลา 3 ปี หลังจากพ้นโทษ กลุ่มตัวอย่างนักโทษที่กระทำผิดในคดียาเสพติดกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำมากที่สุดถึงร้อยละ 44.9 รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดในคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์กลับมาก่อกระทำผิดซ้ำร้อยละ 32.6 กลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำน้อยที่สุดร้อยละ 22.2 ซึ่งจากการวิเคราะห์ฐานความผิดที่กลับกระทำผิดซ้ำพบว่านักโทษที่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมมากที่สุด ส่วนในคดีอื่นๆ พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างกลับมาก่อกระทำผิดฐานเดิมไม่มากนัก ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด

1.2.3 กรมคุมประพฤติ

ในการดำเนินการวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำของกรมคุมประพฤติ กรมคุมประพฤติได้มีการเก็บข้อมูลวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำเพื่อประเมินสัมฤทธิ์ผลของงานคุมประพฤติอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกรมคุมประพฤติได้ทำการประเมินการกระทำผิดซ้ำในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ พ.ศ.2547-2555 อย่างไรก็ดี การตรวจสอบข้อมูลกระทำผิดซ้ำดังกล่าวได้ดำเนินการในทุกข้อหาความผิดไม่ได้แยกเฉพาะสามฐานความผิดหลักเช่นเดียวกับการวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำในรายงานวิจัยฉบับนี้

โดยกรมคุมประพฤติได้สนับสนุนข้อมูลการวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นคุมประพฤติที่กรมคุมประพฤติดำเนินการระหว่างปี พ.ศ.2547-2555 ดังนี้ พ.ศ. 2547 – 2555 พบว่า กลุ่มตัวอย่างกลับมาก่อทำผิดซ้ำมากที่สุดใน พ.ศ. 2555 ร้อยละ 20.86 รองลงมา คือ พ.ศ. 2548 กระทำผิดซ้ำร้อยละ 18.20 และ พ.ศ.2554 กระทำผิดซ้ำ ร้อยละ 17.83 ส่วน พ.ศ.ที่กระทำผิดซ้ำ น้อยที่สุด คือ พ.ศ. 2551 ร้อยละ 10.73 ดังแสดงในตารางที่ 5 (การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานคุมประพฤติประจำปีงบประมาณ 2551 สถาบันวิจัยและพัฒนา กรมคุมประพฤติ)

ข้อมูลดังกล่าวไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อยู่ในระบบควบคุมหลัก (Control Institution) และไม่ปรากฏข้อมูลวันพ้นโทษ จึงทำให้คณะผู้วิจัยไม่สามารถนำข้อมูลไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และไม่สามารถจัดทำอัตราการกระทำผิดซ้ำภายใน 6 เดือน, 1 ปี, 2 ปี และ 3 ปี ตามแนวทางที่ได้ดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนของกรมพินิจและคุ้มครองเด็ก และกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำของกรมราชทัณฑ์ได้ คงเป็นเพียงการวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำภายในภาพรวมเท่านั้น

อย่างไรก็ดีคณะผู้วิจัยไม่สามารถวิเคราะห์อัตราการกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมหรือต่างกันได้อีก เนื่องจากข้อมูลผู้พ้นคุมประพฤติไม่ได้ระบุฐานความผิดที่กระทำผิดซ้ำที่ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมหรือต่างกันมีความคลาดเคลื่อนได้

ตารางที่ 5.3 ผลการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นคุมประพฤติระหว่างปี พ.ศ.2547 – 2555

พ.ศ.	ผู้พ้นการคุมความประพฤติที่กระทำผิดซ้ำ (ร้อยละ)
2547	13.50
2548	18.20
2549	12.90
2550	15.30
2551	10.73
2552	14.20
2553	14.91
2554	17.83
2555	20.86

ที่มา : การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานคุ้มครองผู้บริโภคประจำปีงบประมาณ 2551 สถาบันวิจัยและพัฒนา กรมคุ้มครองผู้บริโภค

1.2. อัตราการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุ้มครองผู้บริโภค

รายงานวิจัยฉบับนี้ได้ทำการประเมินอัตราการกระทำผิดซ้ำในช่วงเวลา 6 เดือน, 1 ปี, 2 ปี และ 3 ปี ดังแสดงรายละเอียดตามตารางที่ 5.4, 5.5, 5.6 และ 5.7 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 5.4 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในฐานความผิดเดิม

ฐานความผิดที่ กระทำผิดครั้งแรก	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง							
		6 เดือน		1 ปี		2 ปี		3 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	91	12	13.2	18	19.8	26	28.6	35	38.5
2. คดีประทุษร้ายต่อ ทรัพย์	166	10	6.0	24	14.5	28	16.9	36	21.7
3. คดีประทุษร้ายต่อ ชีวิตและร่างกาย	66	0	0.0	0	0.0	3	4.5	3	4.5

ตารางที่ 5.5 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในฐานความผิดเดิมหรือต่างกัน

ฐานความผิดที่ กระทำผิด ครั้งแรก	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง							
		6 เดือน		1 ปี		2 ปี		3 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	91	14	15.4	24	26.4	36	39.6	45	49.5
2. คดีประทุษร้าย ต่อทรัพย์	166	18	10.8	45	27.1	56	33.7	74	44.6
3. คดีประทุษร้าย ต่อชีวิตและร่างกาย	66	2	3.0	10	15.2	14	21.2	19	28.8

ตารางที่ 5.6 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์ ในฐานความผิดเดิม

ฐานความผิดที่ กระทำผิด ครั้งแรก	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง							
		6 เดือน		1 ปี		2 ปี		3 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	372	27	7.3	61	16.4	108	29.0	146	39.2
2. คดีประทุษร้าย ต่อทรัพย์	239	8	2.2	11	3.0	14	3.8	15	4.0
3. คดีประทุษร้าย ต่อชีวิตและร่างกาย	144	1	0.3	1	0.3	1	0.3	1	0.3

ตารางที่ 5.7 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์ในฐานความผิดเดิมหรือต่างกัน

ฐานความผิดที่ กระทำผิด ครั้งแรก	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง							
		6 เดือน		1 ปี		2 ปี		3 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	372	30	8.1	68	18.3	124	33.3	167	44.9
2. คดีประทุษร้าย ต่อทรัพย์	239	18	4.8	41	11.0	62	16.7	78	32.6
3. คดีประทุษร้าย ต่อชีวิตและร่างกาย	144	6	1.6	16	4.3	27	7.3	32	22.2

อย่างไรก็ดีในการประเมินอัตราการทำผิดซ้ำดังกล่าวยังมีข้อจำกัดในส่วน
ของข้อมูลที่มีรายละเอียดครบถ้วนที่สามารถนำไปตรวจสอบประวัตินับระบบฐานข้อมูลทะเบียน
ประวัติอาชญากร

ในส่วนของกรมคุมประพฤติ ในการจัดช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำโดย
กรมคุมประพฤติ เนื่องจากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากกรมคุมประพฤติที่ส่งให้กับคณะผู้วิจัยนั้นไม่มีเลข
13 หลักของบัตรประจำตัวประชาชน และไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อยู่ในระบบควบคุมหลัก
(Control Institution) ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลการกระทำผิดตามแนวทางที่

ดำเนินการกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมราชทัณฑ์ได้ คงมีเพียงข้อมูลการประเมินการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นคุมประพฤติในช่วงระยะเวลา 1 ปี ตามที่ปรากฏในตาราง 5.3

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำของผู้ที่ตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญาในรายงานวิจัยฉบับนี้ ปรากฏข้อค้นพบสำคัญดังต่อไปนี้

2.1 จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมและการจัดเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้พบว่าการศึกษาการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญามีน้อย ซึ่งเกิดขึ้นจากสาเหตุหลัก 2 ประการที่สำคัญ ดังนี้ ประการแรกผู้บริหารและหน่วยงานที่เป็นเจ้าของข้อมูลผู้กระทำผิดมีความระมัดระวังเรื่องการเปิดเผยเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิดซึ่งหากมีการนำข้อมูลผู้กระทำผิดมาใช้ในทางมิชอบอาจส่งผลความเสียหายกระทบต่อตัวผู้กระทำผิดและหน่วยงานเจ้าของข้อมูล ประการที่สองหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยังไม่ให้ความสำคัญกับกระบวนการต่างๆ รวบรวมข้อมูลเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ขาดข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน ทันสมัย ที่จะนำไปวิเคราะห์ศึกษาการกระทำผิดซ้ำได้อย่างถูกต้อง โดยในงานวิจัยชิ้นนี้เป็นความพยายามที่จะนำข้อมูลการกระทำผิดของผู้กระทำผิดในต่างหน่วยงานมาเชื่อมโยงวิเคราะห์ให้เห็นถึงเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงข้อมูล อย่างไรก็ดีก็ยังประสบปัญหาเรื่องความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงอ้างอิงข้อมูลตัวบุคคลที่ถูกต้อง เพื่อให้การศึกษาด้านการกระทำผิดซ้ำมีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้นและสามารถบ่งชี้ถึงแนวโน้มและประสิทธิภาพของการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในกระบวนการยุติธรรม

2.2 ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญาที่ต้องโทษในระบบควบคุม (Institutional Control) ของรัฐมักกระทำผิดในคดีหลัก 3 ความผิด ได้แก่ คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

2.3 ผลการวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษจากเรือนจำและเด็กเยาวชนที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนปรากฏผลในทำนองเดียวกันว่า ผู้พ้นโทษส่วนใหญ่ที่กลับมากระทำผิดซ้ำกลับมากระทำผิดในคดียาเสพติดมากที่สุด แม้ในกรณีผู้กระทำผิดในฐานะความผิดอื่นที่กลับมากระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่ก็กลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ซึ่งสะท้อนให้เห็นผลประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบำบัดฟื้นฟูและป้องกันปัญหาการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดหลังจกพ้นการควบคุมในระบบ (Institutional Control) ของแต่ละหน่วยงาน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอจากการวิจัย

3.1.1 การบันทึกและการจัดเก็บข้อมูล

การบันทึกประเภทของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้กระทำความผิด การจัดเก็บฐานข้อมูลของภาครัฐของผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ต่างหน่วยงานกันยังมีความเชื่อมโยงกันค่อนข้างน้อย โดยจะมีการบันทึกและการจัดเก็บเป็นไปตามความต้องการของหน่วยงาน และมักเกิดความซ้ำซ้อน และขาดข้อมูลที่สำคัญที่จำเป็น นอกจากนี้ยังขาดการตรวจสอบความน่าเชื่อถือแหล่งที่มาหรือบุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่อาจให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง สิ่งเหล่านี้ส่งผลทำให้การนำข้อมูลไปวิเคราะห์และการนำประยุกต์ใช้ในเชิงบริหารจัดการเพื่อวางแผน นโยบาย และกำหนดยุทธศาสตร์เป็นไปอย่างไร้ทิศทาง ทำให้การกำหนดโครงการ โปรแกรม กิจกรรมต่างๆ และการพัฒนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการพัฒนากิจกรรมการพัฒนาพหุตินิสัยของผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

การคลี่คลายสภาพปัญหาของการบันทึก และการจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานภายใน กระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานภายนอก มีความแตกต่างกัน คณะผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะมีการจัดประชุมสัมมนา เพื่อแต่งตั้งหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบ ตั้งแต่เรื่องการกำหนดค่านิยาม การออกแบบการจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ที่สำคัญ และเรื่องแนวทางการประสานงานระหว่างหน่วยงาน เพื่อสร้างกรอบมาตรฐานเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในเชิงทางสถิติ ตลอดจน การวิเคราะห์สังเคราะห์ พฤติกรรมของผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาในอนาคตต่อไป เช่น การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับชาวต่างชาติที่กระทำความผิด หรือชาวต่างชาติที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ในประเทศไทย ยังพบค่อนข้างน้อยมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะให้ความสำคัญ และตระหนักถึงปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดของชาวต่างชาติ และควรที่จะศึกษา และติดตามผลมาตรการการผลักดันหรือส่งตัวกลับประเทศ ว่ารัฐควรที่จะกำหนดกรอบมาตรการการผลักดัน หรือส่งตัวกลับประเทศนั้นอย่างไร และการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวได้ผลสัมฤทธิ์มากน้อยเพียงใด ว่าชาวต่างชาติกลับเข้ามากระทำความผิดซ้ำอีกหรือไม่ ทางช่องทางใด เพื่อที่จะปรับปรุงหรือกำหนดมาตรการการป้องกันทั้งเชิงรุกและเชิงรับ และเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

ดังนั้น แต่ละหน่วยงานควรประชุมสัมมนาตกลงกันถึง ความจำเป็นของชนิดของข้อมูลส่วนบุคคลที่สำคัญ เพื่อกำหนด ออกแบบ สร้างมาตรฐานในการบันทึกข้อมูล และ

สร้างระบบการจัดเก็บ โปรแกรมทางสารสนเทศที่สามารถประยุกต์ใช้และรองรับสำหรับข้อมูลขนาดใหญ่จำนวนมากๆ สำหรับอนาคต เช่น ข้อมูลส่วนบุคคลอะไรบ้างที่ควรจัดเก็บบ้าง ทำให้แต่ละองค์กรจะออกแบบการจัดข้อมูลส่วนบุคคลแตกต่างกัน ด้วยโปรแกรมของการจัดเก็บที่แตกต่างกัน ดังนั้นแต่ละองค์กรควรมีการประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสะดวกกับการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและการวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญที่แต่ละองค์กรจะต้องนำไปวางแผนกำหนดนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ตัวอย่าง ข้อหาบางประเภท เช่น ยาเสพติด ทำร้ายร่างกาย คดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน บางหน่วยงานมีการเพิ่มหรือระบุความผิดประเภทเหตุ โทษเข้ามาด้วย ดังนั้นหน่วยงานควรมีข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดโทษ หรือการบันทึกการกระทำ ความผิดควรมีการนำกฎหมายอาญามาอ้างอิง

3.1.2 การศึกษาพัฒนาระบบสารสนเทศและจัดตั้งหรือพัฒนาเพื่อเป็นหน่วยงานกลางเพื่อตรวจสอบ ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรม

ควรมีการศึกษาระบบการสารสนเทศ เทคโนโลยีที่นำมาใช้ของกระบวนการยุติธรรมของต่างประเทศมาเปรียบเทียบกับประเทศไทย ว่าควรมีพัฒนาระบบการสารสนเทศของกระบวนการยุติธรรมของไทยเป็นไปในทิศทางใดอย่างเหมาะสม โดยอาจมีการพัฒนาหน่วยงานหรือจัดตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบระบบการเก็บสถิติเกี่ยวกับข้อมูลผู้กระทำความผิด และกำหนดให้เป็นหน่วยงานกลาง ที่เข้ามาตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลที่บันทึกอยู่ตามหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงยุติธรรม โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลต่างๆ เข้าด้วยกัน และรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ในเชิงลึก เพื่อศึกษาทำความเข้าใจ สถานภาพ แนวโน้มของสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมการกระทำความผิดของบุคคลผู้กระทำผิดซ้ำ หรือการประเมินผลสัมฤทธิ์ของ โปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมนิสัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภาพรวมอย่างเป็นระบบ ว่ามีลักษณะอย่างไรที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์การกระทำผิดซ้ำ และผลของปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้จะส่งผลกระทบต่อสังคมต่อไปอย่างไร แล้วนำผลการศึกษาวิเคราะห์นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงบวกเพื่อแนวทางในการกำหนดแนวนโยบาย ยุทธศาสตร์ของกระบวนการยุติธรรมอย่างถูกต้อง โดยตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาหรือไม่ส่งผลกระทบต่อในเชิงลบกับองค์กรและเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.1.3 ด้านการบริหารจัดการ

1) การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของหน่วยงาน และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ทำให้การบริหารงานขาดความต่อเนื่อง ส่งผลทำให้หน่วยงานการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลทางสถิติ ขาดการตรวจสอบความถูกต้อง ส่งผลถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการนำไปใช้ในอนาคต

2) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญการประเมินผล การทบทวนโปรแกรม การปรับปรุงพหุตินิสัย โดยอาศัยฐานข้อมูลผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาแล้วนำมาปรับ แผนยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับปรากฏการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อปรับปรุงพัฒนาโปรแกรม การปรับปรุงพหุตินิสัย หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างจริงจัง และเป็นไปโดยสอดคล้องกับสถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา โดยเน้นการประเมินผลเชิงพฤติกรรมของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาเพื่อให้ได้คนดีกลับสู่สังคม

3) ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.2540 ผู้บริหารของแต่ละหน่วยงานควร ที่ระมัดระวังเรื่องการเปิดเผยข้อมูลการจับกุมข้อมูลของหน่วยงานตนเอง รวมไปถึงการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ที่อาจทำให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งอาจกระทบสิทธิส่วนบุคคลของ ผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา อย่างไรก็ตามในระดับควรมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญระหว่างกันให้ สามารถใช้ประโยชน์ข้อมูลของแต่ละหน่วยงานมีอยู่ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ สังคม

4) ผู้บริหารควรที่จะให้ความสำคัญของการใช้ข้อมูลผู้กระทำผิด เพื่อศึกษา พัฒนาปรับปรุงแนวทางการประเมินผลและปรับปรุงการปฏิบัติงานการปรับปรุงพฤติกรรมของผู้ที่ เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาต่อไป

3.1.4 ข้อจำกัดปัญหาอุปสรรค

1) หน่วยงานกระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับ ผู้กระทำผิดมักไม่ครบถ้วน การพิมพ์บันทึกอาจผิดพลาดได้ หรือไม่ตรงกับข้อมูลที่แท้จริง ทำให้ การนำข้อมูลมาใช้ในเชิงวิเคราะห์ทำได้ค่อนข้างยาก และอาจไม่ได้ข้อมูลที่ชัดเจน

2) การเข้าถึงข้อมูลทำได้ยาก หากไม่ใช่เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ทำงานเกี่ยวข้องกัน อาจไม่สามารถเข้าถึงตัวข้อมูลพื้นฐานผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาของหน่วยงานได้

3) คดีที่เกิดขึ้นเรื่องเดียวกัน ต่างหน่วยงานกันต่างมีรูปแบบของการให้ลำดับ ของเลขด้วยนิยามของการนับเลขคดีเดียวกันที่แตกต่างกัน เช่น ตำรวจ จะใช้เลขคดีอาญาเป็นหลัก ส่วนหน่วยงานอื่นๆ เช่น ศาล กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน ต่างจะมีการให้ลำดับเลขที่มีความแตกต่างกันออกไป ผลของความแตกต่างนี้ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของ ข้อมูลในการบันทึก การจัดเก็บ และความเชื่อมโยงของข้อมูลเมื่อผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ต้องเปลี่ยนหน่วยงานในการควบคุมพฤติกรรม เช่น เด็กเป็นผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา แต่ต้องจัดบันทึกข้อมูลใหม่ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ตามกฎหมาย ข้อมูลต่างหน่วยงานกันไม่อาจจะเชื่อมโยง กันได้นอกจากนี้แล้วยังสิ้นเปลืองงบประมาณ เกิดความยากที่จะประมวลผล หรือไม่สะดวกที่จะ นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งควรมีการกำหนดมาตรฐานการเชื่อมโยงข้อมูล

เมื่อคดีถูกส่งผ่านไปยังต่างหน่วยงาน และพิจารณาใช้ข้อมูลในการอ้างอิงตัวบุคคลที่ถูกต้องยิ่งขึ้น เช่นการจัดบันทึกตัวอย่างลายนิ้วมือ เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาว่าเด็กเยาวชนที่กระทำความผิดอยู่ในระบบหรือนอกระบบ การศึกษา เช่นกรณีกระทำความผิดข้ามจังหวัด สำนักงานคุมประพฤติจังหวัด และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีการติดตามข้อมูลเด็กและเยาวชนอย่างไรบ้าง

3.2.2 ควรศึกษาอาชญากรรมที่เกิดจากชาวต่างชาติ หรือการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง อาชญากรรมข้ามชาติ มาประกอบการวิเคราะห์สภาพอาชญากรรมในสังคมไทย ว่ามีผลกระทบต่อสภาพอาชญากรรมในสังคม และส่งผลต่อการกระทำความผิดซ้ำหรือไม่ และนโยบายของรัฐ ในการลงโทษ หรือแก้ไขพฤติกรรมเหล่านี้อย่างไร อาทิ การส่งกลับไปยังประเทศ และการกลับเข้าสู่ประเทศไทยเพื่อกระทำความผิดซ้ำอีก

บรรณานุกรม

- เกษวรงค์ จินะแสน (2541) . **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างถูกคุมประพฤติใน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**
- กรมราชทัณฑ์ สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านอาชญาวิทยา. (2549). **เบื้องหลังของอาชญากรรมมืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร: บริษัททบทวนการพิมพ์ จำกัด.**
- กรมคุมประพฤติ สถาบันวิจัยและพัฒนา. **การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานคุมประพฤติประจำปีงบประมาณ 2551. [กลุ่มงานติดตามประเมินผล กองแผนงานและสารสนเทศ กรมคุมประพฤติ.](#)**
- กลุ่มงานพัฒนาระบบการพัฒนาพฤตินิสัย สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์. (2552) .**ปัญหาการกระทำผิดซ้ำจากรั้วสถานพินิจสู่กำแพงเรือนจำ : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังวัยหนุ่ม. กรุงเทพมหานคร: บริษัททบทวนการพิมพ์ จำกัด.**
- กรรณิการ์ มณเฑียร. (2544).**ปัจจัยทางครอบครัวที่มีอิทธิพลกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชาย : ศึกษาเฉพาะเรือนจำพิเศษธนบุรี. สารนิพนธ์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**
- กลุ่มงานพัฒนาระบบด้านทัณฑปฏิบัติ สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์. (2550).**แนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังวัยหนุ่ม : กรณีศึกษาทัณฑสถานวัยหนุ่มในประเทศไทย.กรุงเทพมหานคร: บริษัททบทวนการพิมพ์ จำกัด.**
- กองแผนงานและสารสนเทศ กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม (2547).**โครงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานคุมประพฤติ ปี พ.ศ. 2547. กรุงเทพฯ : กรมคุมประพฤติ.**
- ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี และคณะ. (2553) . **การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ในประเทศไทย : แนวทางในการป้องกันและแก้ไขโดยอาศัยปัจจัยที่เป็นตัวทำนายทางด้านอาชญาวิทยา.คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มกราคม 2553 สนับสนุนโดยสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม.**
- ชาติลลิตา ธิติธรรมพฤกษ์. (2548).**การเข้าสู่วงการมือปืนรับจ้าง ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังเรือนจำกลางบางขวาง. วิทยานิพนธ์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สาขาการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**

- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุษย์. (2540). **จิตวิทยาครอบครัว**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. **จิตวิทยาทั่วไป**. โครงการตำรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ งานส่งเสริมการวิจัยและตำรา กองบริการศึกษา สำนักอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นัทธี จิตสว่าง. (2546). **โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด**. กรุงเทพมหานคร: วัฒนพงศ์การพิมพ์.
- นัทธี จิตสว่าง. (2540). **หลักทัณฑ์วิทยา**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์.
- ปัญญา ปิ่นสุข. (2544). **ปัจจัยที่มีผลต่อการจำหน่ายยาเสพติด(ยาบ้า) ของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรชัย ชันดี และคณะ. (2543). **ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญาวิทยา**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท บุ๊คเน็ต จำกัด.
- มนตรี บุญนาค. (2542). **วิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้า : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดกลาง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มุกดาชาติปัญญาชัย. (2527). **คุณลักษณะบุคลิกภาพ ซี พี ไอ ของผู้ต้องขังไทย**. ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชญาวิทยาและกระบวนการยุติธรรม. (2548). **ผลกระทบต่อผู้ต้องขังที่ได้รับจากการถูกคุมขังเป็นระยะเวลายาวนาน**. กรุงเทพมหานคร. (อัดสำเนา)
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านอาชญาวิทยา สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์. (2549). **เบื้องหลังชีวิตของอาชญากรมืออาชีพ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท บพิชการพิมพ์ จำกัด.
- โสภณ พิษณุโสภณ. (2542). **การศึกษาสัมพันธ์ภาพในครอบครัวกับการเลี้ยงดูบุตร : ศึกษากรณีผู้ประกอบอาชีพ ในสถานบันเทิงเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี**. สารนิพนธ์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- สุดสงวน สุธีสร. (2546). **อาชญาวิทยาและงานสังคมสงเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวรรณ ใจคลองแก้ว. (2546). **สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษธนบุรี**. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนุชา ธีัญญพันธ์. (2542). **บทบาทของสถาบันครอบครัวต่อการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนนักศึกษา**. สารนิพนธ์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อังคณา พงศ์พนิตานนท์. (2548). **ความต้องการพัฒนาตนเองของผู้ต้องขังทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง**. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการพัฒนาศาสตร์มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาคผนวก ก

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อวิพากษ์ผลงาน

หลังจากที่คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ผลการวิจัยเรียบร้อยแล้ว จึงได้จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในวันศุกร์ที่ 11 มกราคม 2556 ณ โรงแรมสวิสโฮเทล นายเลิศ ปาร์ค ห้องแกลลอรี่ A ระหว่างเวลา 09.00 – 12.00 น. มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับผลการสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา และให้คณะผู้เข้าร่วมสัมมนาร่วมกันวิพากษ์ผลงาน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาร่างผลการศึกษาศึกษาตามความเห็น กลุ่มผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการเก็บข้อมูล ผู้กระทำผิด หรือการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด จากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และมหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยรังสิต

สิ่งที่จะได้รับจากการสัมมนา คือ ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด และวิธีการจัดเก็บ การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูล และได้แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาร่างผลการศึกษาศึกษาตามความเห็น รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมมีดังต่อไปนี้

พล.ต.ต.วิโรจน์	สัตถาวร	รองผู้บัญชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
พ.ต.อ.ปรีชา	สุนทรศิริ	รองผู้บังคับการกองทะเบียนประวัติอาชญากร กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
พ.ต.อ.โสฬส	พินิจศักดิ์	รองผู้บังคับการกองทะเบียนประวัติอาชญากรกอง ทะเบียนประวัติอาชญากรสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
พ.ต.อ.ศตวรรษ	จันทร์แป้น	รองผู้บังคับการกองทะเบียนประวัติอาชญากร กองทะเบียนประวัติอาชญากรสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ศ.พ.ต.อ.วีรพล	กุลบุตร	ประธานสภาคณาจารย์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
พ.ต.ท.สนธยา	บัวแพง	รองผู้กำกับการ สถานีตำรวจลุมพินี
ดร.ยศวินต์	บริบูรณ์ธนา	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา กรมคุมประพฤติ
นายฐกฤต	เฉลยวาเรศ	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
พ.ต.ต.ชวณัฐ	เจนการ	หัวหน้าศูนย์พัฒนาข้อมูลกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวัฒนกร	สันนุ้ย	นิติกรปฏิบัติการ สำนักงานกิจการยุติธรรม

นายณัฐวุฒิ	อินทร์เนตร	รองหัวหน้าศูนย์พัฒนาข้อมูลกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม
อัครวุฒิ	ปลื้มคง	นักวิชาการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม
นางสาวมัทธยา	นาคทอง	นักจัดการงานทั่วไป สำนักงานกิจการยุติธรรม
ดร.มัทวาน	สุวรรณเรือง	อธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
ผศ.ดร.ลลิตา	นิพิฐุประศาสน์	รองหัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ สุนทรวิภาต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อ.เปรมฤดี	บุญตามช่วย	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ดร. โชติมา	สงวนพันธุ์ เวชพร	ตัวแทนจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.)

ผลการสัมมนาสรุปได้ดังนี้

1) ควรจะมีการพัฒนาโปรแกรม ตรวจสอบเรื่องการพันโทษแล้วก็การกระทำผิดซ้ำ พัฒนาโปรแกรมตรวจสอบการพันโทษ และการกระทำผิดซ้ำ เพราะจะทำให้สามารถสรุปจำนวน ผู้กระทำผิดซ้ำและใช้ข้อมูลของนโยบายทางคดีอาญาในเรื่องของการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในเรื่องของธรรมชาติต่างๆ มาตรการทางกฎหมาย อีกทั้งจะต้องมีหน่วยงานเจ้าภาพจัดเก็บสถิติในเรื่องของผู้กระทำผิดซ้ำแล้วเรื่องของผู้อยู่ระหว่างการคุมประพฤติและเรื่องของการพันโทษติดตามเก็บว่าเมื่อกลุ่มตัวอย่าง พันโทษแล้วมีอะไรที่จะต้องให้ความช่วยเหลือบ้างหรือเรื่องระหว่างคุมประพฤติไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเยาวชนหรือว่าผู้ใหญ่ ยังมีประเด็นใดที่จะต้องดำเนินการได้บ้าง เพื่อจะได้ให้ความช่วยเหลือป้องกันไม่ให้กระทำความผิดซ้ำอีก จะต้องมีการจัดโปรแกรมในการแก้ไขในแง่มุมมองของผู้ถูกคุมประพฤติ

2) ผู้แทนจากกรมราชทัณฑ์ ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจะหาข้อตกลง ในการจัดสัมมนา การรวบรวม การจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบเดียวกันเพื่อสะดวกในการให้ใช้ โดยจัดหาเจ้าภาพ ในการจัดการความเชื่อมโยงทั้ง 3 กรม

3) ผู้แทนจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การกระทำผิดซ้ำ ควรจะมีการเขียน โปรแกรมในการจัดเก็บประวัติผู้กระทำผิดให้ละเอียด และพยายามเชื่อมโยงข้อมูลทั้ง 3 กรมให้ได้ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากที่สุด

4) ผู้แทนจากกรมคุมประพฤติ ได้เสนอในเรื่องของการเชื่อมโยงทั้งสามหน่วยงาน เพื่อให้ข้อมูลให้เชื่อมโยงกันทั้งหมด ตอนนี้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเลขสถิติยังไม่ทั่วถึง

5) ผู้แทนจากสำนักงาน กพร. ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า งานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นประโยชน์มากสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ผู้วิจัยเสนอแนะเชิงนโยบาย เช่น ให้นำนโยบายมาในเรื่องเชิงป้องกัน หรือ นโยบายในเชิงบำบัดฟื้นฟู อะไรที่เกี่ยวข้องบ้าง ในเชิงป้องกันอาจจะเป็น เช่น ในเรื่องของการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือว่าในส่วนของ การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องว่าจะร่วมกันปรับแก้ไขกฎหมาย นอกจากนี้ในเรื่องของการนำเทคโนโลยีมาใช้จัดเป็นกลุ่มให้เห็นชัดเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จริงๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องน่าจะเป็นประโยชน์มากขึ้น โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

6) ผู้แทนจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร ได้ให้ข้อเสนอแนะ “...ว่าควรมีการเก็บข้อมูลการกระทำผิดซ้ำย้อนหลังอย่างน้อย 10 ปี เพื่อนำมาจัดทำเป็นระบบผู้กระทำผิดซ้ำในข้อหาต่างๆ เพื่อให้ระบบการจับกุมข้อมูลมีประสิทธิภาพ และมีการเข้าถึงข้อมูลได้มากที่สุด ส่วนในเรื่องของการเชื่อมโยงข้อมูล เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ปัจจุบันประสบปัญหาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างตำรวจหลังขึ้นศาลแล้วพบว่าการประสานงานขาดช่วงไป เริ่มตั้งแต่การจับกุมจะเป็นเรื่องคดีของตำรวจ เมื่อศาลตัดสินแล้วจะเป็นคดีคำคดีแดง การเชื่อมโยงข้อมูลของตำรวจหลังจากเข้าเรือนจำหลังจากไปราชทัณฑ์แล้วข้อมูลจะขาดช่วงไปไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับตำรวจอีก เมื่อตรวจสอบชื่อออกมาชื่อในนี้อาจจะทำผิดหลายคดีหลายข้อหา แต่เมื่อไปอยู่ที่เรือนจำจะเป็นอีกชื่อเลยไม่รู้ว่าข้อหาเดียวกันหรือไม่ การเชื่อมโยงก่อนข้างดำเนินไปได้ลำบาก เนื่องจากต้องมาตรวจสอบละเอียดมากกว่าคนนี้โดนจับประเภทไหน คดีอะไร บางที 1 คนอาจจะมีสองคดี โดยเฉพาะคดีเช็ค ก่อนข้างเยอะ หนึ่งวันอาจจะจับถึง 10 คดี เมื่อเข้าเรือนจำเลยไม่รู้ว่าคดีไหนเรื่องนี้จะมีปัญหาเยอะมากเรื่องของการกำหนดข้อมูลตรงนี้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศได้ประชุมกันไปเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว มีแนวทางว่าจะกำหนดมาตรฐานทั่วประเทศ เป็นมาตรฐานเดียวกัน ถ้าเป็นไปได้ทุกหน่วยงานจะมีมาตรฐานในการเก็บข้อมูล ตามระบบ ไอเอสโอเป็นหลัก ถ้าทุกหน่วยงานในประเทศเก็บได้ตามนี้จะมีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนกันได้ ข้อมูลทั้งหมดจะต่อยาวมาทั้งระบบ เริ่มตั้งแต่เริ่มจับกุมจนเป็นผู้ต้องหาจนขึ้นศาล ตัดสินและพ้นโทษข้อมูลทั้งหมดจะถูกต้องและเป็นระบบเดียวกันทั้งหมดได้...”

7) ผู้แทนจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า “...เรื่องของข้อมูลว่าจากการได้เข้าร่วมสัมมนา เกี่ยวกับเรื่องที่มีปัญหาภาคคือคดีอาชญากรรม และข้อมูลที่เก็บไปของแต่ละหน่วยงานมีปัญหาคือไม่ตรงกัน การเรียกชื่อ คำนิยาม และที่ผ่านมาจาก การสัมมนาก็มีตัวแทนจากสำนักงานสถิติเข้าร่วมและมีความยินดีมากที่สำนักงานกิจการยุติธรรมจะทำข้อมูลเรื่องนี้ ได้มีการสำรวจว่าแต่ละหน่วยงานได้มีการเก็บข้อมูลต่างคนต่างเก็บอย่างที่ว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติเก็บมากก็มีปัญหาในหน่วยงานเอง อย่างไรก็ตามสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ก็พยายามที่จะทำข้อมูลตั้งแต่ต้นกระบวนการตั้งแต่มาแจ้งความที่โรงพัก เป็นการออกรูปแบบที่มีการนำเสนอข้อมูลในที่สัมมนา ในส่วนของอัยการก็มีในส่วนของข้อมูลที่เค้ายากได้จากของตำรวจ หมายถึงว่าตำรวจทำสำเร็จรูปไปเค้ายินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะเชื่อมโยงกัน ในส่วนของศาลก็มีปัญหาเหมือนกันในเรื่องของการเข้าถึงข้อมูล ในส่วนของราชทัณฑ์ก็เหมือนกัน ในการสัมมนา รูปแบบของการจัดเก็บอาจจะมีความมีปัญหาในเรื่องของงบประมาณ การนำข้อมูลเข้ามาในคอมพิวเตอร์ ในระบบฐานข้อมูล เพราะฉะนั้นข้อมูลก็ออกมาในรูปของกระดาษ อันนั้นเป็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องงบประมาณ เพราะฉะนั้นการวิจัยครั้งนี้เป็นสิ่งที่ดี ถ้าสิ่งที่ทำให้ได้ข้อมูลมันเป็นฐานข้อมูลเดียวกันได้ตั้งแต่ต้นกระบวนการ เป็นรูปแบบเดียวกัน จะได้ข้อมูลที่แม่นยำ เพราะฉะนั้นงานวิจัยครั้งนี้ก็มีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ สังเกตได้เลยว่าเป็นการวิจัยที่เจาะเข้าไปในเรื่องของการตำรวจครั้งนี้ แต่ปัญหาเบื้องต้นมีเยอะเลยในเรื่องของการเก็บข้อมูล...”

พล.ต.ต. วิโรจน์ สัตถาวร

รองผู้บัญชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เป็นประธานกล่าวเปิดการสัมมนา
และ ผศ.พ.ต.ท.ดร.พงศ์กุลธร โรจน์วีรूप หัวหน้าโครงการนำเสนอผลการวิจัย

ภาพบรรยากาศในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อวิพากษ์ผลงาน

ภาพบรรยากาศในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อวิพากษ์ผลงาน

ภาพบรรยากาศในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อวิพากษ์ผลงาน

ภาคผนวก ข

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ

ผศ.พ.ต.ท.ดร. พงศ์กฤษธรโรจน์วีรพห์

ประวัติการศึกษา การฝึกอบรม/สัมมนา และประสบการณ์:

การศึกษา:

ปริญญาเอก ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต Ph.D. (Population Education) มหาวิทยาลัยมหิดล

ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต M.P.A. (M.I.S.) Kentucky State Univ., USA.

ปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตร บ.บ.(ตร.) (นรต.46) (นตท.30)

การฝึกอบรม/การสัมมนา:

- หลักสูตรฝ่ายอำนวยการตำรวจ รุ่นที่ 20 สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ
- หลักสูตรนายทหารงบประมาณ รุ่นที่ 12 สำนักปลัดบัญชาทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด
- หลักสูตรนักยุทธศาสตร์ทหาร รุ่นที่ 5 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- สภาความมั่นคงแห่งชาติ การฝึกซ้อมการปฏิบัติตามแผนการต่อต้านการก่อการร้ายสากล ณ สนามรัชมังคลาฯ กรุงเทพฯ หลักสูตร The Contingency Plan Exercise Rajamangala'46, on 4-6th March 2003 at Counter Terrorist Operations Center, Bangkok, Thailand.
- ทัศนศึกษาการบริหารงาน ศูนย์ควบคุมและสั่งการจราจร ณ ประเทศสิงคโปร์
- สัมมนา “สิทธิของแรงงานย้ายถิ่น” International Organization of Migration (IOM) จังหวัดมุกดาหาร
- สัมมนา การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน จังหวัดนครราชสีมาและ จังหวัดขอนแก่น
- หลักสูตร การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.
- หลักสูตร การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย สมาคมนักวิจัย
- หลักสูตร การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- หลักสูตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รัฐบาลออสเตรเลีย (Human Trafficking Investigation Course (HTI Course) Asia Regional Trafficking in Persons Project An Australian Government, AusAID initiative (ARTIP Project), 2010.

- หลักสูตร The Field Intelligence Collection and Hostile Surveillance Detection Operations Course by Traditional Crime Affair, Embassy of United States, October 10-21, 2011. Bangkok , Thailand.
- หลักสูตรการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ 9-22 พ.ย.2554 (Seminar Course on Narcotics Control for Asian Countries Sponsored by the Ministry of Commerce P.R.China, Kunming, Yunnan, P.R.China)
- หลักสูตร ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ ระหว่างวันที่ 15 สิงหาคมถึง 5 กันยายน พ.ศ. 2555

ประสบการณ์:

- ประธานกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับคุณวุฒิพนธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยทักษิณ
- อาจารย์พิเศษ: วิชา ทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์, ทฤษฎีองค์กร (Org. Theory), นโยบายสาธารณะ(Public Policy), สัมมนาการปฏิรูปการเมืองการบริหารท้องถิ่น (Seminar on Local Authority Reform), การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Mgt.) และการวางแผนและบริหาร โครงการ (Plan and Project Mgt.),
- การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Mgt.), การประเมินผลโครงการ (Project Evaluation), อาชญากรรมองค์กรและอาชญากรรมข้ามชาติ (Org. Crime & Transitional Crime) มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต และสถาบันเทคโนโลยีแห่งอยุธยา
- วิทยากรพิเศษ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา
- วิทยากรพิเศษ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.2548-ปัจจุบัน
- วิทยากรพิเศษ หลักสูตรเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) กระทรวงยุติธรรม
- วิทยากรพิเศษ หลักสูตรฝ่ายอำนวยการตำรวจ หลักสูตรสารวัตร หลักสูตรผู้กำกับการ วิทยาลัยการตำรวจ กองบัญชาการเสนาธิการ พ.ศ.2548-ปัจจุบัน
- วิทยากรพิเศษ หลักสูตรข้าราชการตำรวจระดับสัญญาบัตร (กอส.) โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และชั้นประทวน (กอป.) ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกลาง

- วิทยากรพิเศษ โครงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ให้กับตำรวจรถไฟ และพนักงานเดินรถของการรถไฟ พ.ศ.2554

เกียรติประวัติ:

- คณะทำงานปรับปรุงหลักสูตรอรินทราช กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ
- ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายอำนวยการประจำ สำนักงานผู้บังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ
- ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายอำนวยการประจำ สำนักงานผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- คณะทำงาน โครงการตำรวจชุมชนประจำตำบล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- คณะทำงานปรับปรุงพัฒนาระบบงบประมาณ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
- คณะทำงานฝ่ายป้องกันปราบปรามอาชญากรรม กองบัญชาการตำรวจนครบาล
- คณะทำงานฝ่ายจราจร บก.02 กองบัญชาการตำรวจนครบาล
- คณะทำงานหลักสูตรการต่อต้านการก่อการร้ายสากล กองบัญชาการตำรวจนครบาล
- คณะทำงานฝ่ายอำนวยการ การจัดประชุมสาธารณสุข โลกว่าด้วยเรื่องโรคเอดส์ 2003
- คณะทำงานฝ่ายอำนวยการ การจัดประชุมเอเปค (APEC 2003) กองบัญชาการตำรวจนครบาล
- คณะทำงานฝ่ายอำนวยการงานเฉลิมฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี กองบัญชาการตำรวจนครบาล
- คณะทำงาน ร่างข้อบังคับว่าด้วย คุณสมบัติหลักเกณฑ์และวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ (อาจารย์ สบ.1-6) สภาคณาจารย์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
- คณะทำงานฝ่ายวิชาการ ของกองบังคับการปราบปรามคดีค้ำมนุษย์ (ปกม.) จัดทำคู่มือการปฏิบัติการสืบสวนสอบสวนคดีค้ำมนุษย์
 - คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาคณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
 - อาจารย์ประจำหลักสูตรผู้กำกับฯ กลุ่มวิชาการตำรวจ วิชาป้องกันอาชญากรรม การจัดการภาวะวิกฤตและการจัดการความขัดแย้ง วิชาการแก้ปัญหาที่บังคับการ (Command Post Exercise/ CPX) วิชาการบริหารวิกฤตการณ์ (Role of Police in Managing a Crisis/ RPM) วิชาสัมมนากลุ่มวิชาการตำรวจ
 - กองบรรณาธิการ วารสารสหศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 - กองบรรณาธิการ วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย มหาวิทยาลัยมหิดล

ผลงานที่สำคัญ

- บทความ “การบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ” วารสารวิชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ 2554 ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2554
- หนังสือ “ความเสี่ยง: แนวคิดพื้นฐานและการจัดการ” 2552.

- ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การจับขี้อักรยานยนต์ที่ปลอดภัยของวัยรุ่น วารสาร
สาธารณสุขและการพัฒนา สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล ปีที่ 4 ฉบับ
ที่ 1 เดือน ม.ค.-เม.ย.2549

- โครงการวิจัยอาชญากรรมข้ามชาติกับผลกระทบทางเศรษฐกิจ และสังคม ในเขตเมืองพัทยา
ทุนวิจัย สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ปีงบประมาณ 2551.

- โครงการการศึกษาทบทวนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความร่วมมือ
ในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียนเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทุนวิจัย สำนักงาน
กิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ปีงบประมาณ 2555. (ระหว่างดำเนินการ)

- โครงการสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ทุนวิจัย
สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ปีงบประมาณ 2555. (ระหว่างดำเนินการ)

- โครงการการศึกษาข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
การลักลอบค้ายาเสพติดข้ามชาติ: ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (The
International Cooperation Agreement to Problems Prevention and Solving on Transitional Drugs
and Narcotics Trade: Specific Studies in Great Mekong River Sub-Regional Country Group)
ทุนอุดหนุนการวิจัย โรงเรียนนายร้อยตำรวจ (ระหว่างดำเนินการ)

ผู้วิจัยคนที่ 1

ผศ.พ.ต.ท.อิทธิพล สุขยิ่ง

ประวัติการศึกษา การฝึกอบรม/สัมมนา และประสบการณ์:

การศึกษา:

ปริญญาโท สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต (กระบวนการยุติธรรม) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง) มหาวิทยาลัยบูรพา
ปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตร์ รป.บ.(ตร.) (นรต.38)

การฝึกอบรม:

- หลักสูตรกระบวนการยุติธรรม รุ่นที่ 5 สำนักกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม
- หลักสูตรนักยุทธศาสตร์ทหาร รุ่นที่ 4 สถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์ สถาบันป้องกันประเทศ
- หลักสูตร The Drug Enforcement Administration Instructor Development Course, June 21-30, 2010 ณ สถาบัน ILEA กรุงเทพมหานคร
- หลักสูตร Counter Terrorism Investigation Program, October 4-8 2010 โดย Australian Federation Police ณ กรุงเทพมหานคร
- หลักสูตร The Field Intelligence Collection and Hostile Surveillance Detection Operations Course by Traditional Crime Affair, Embassy of United States, October 10-21, 2011. Bangkok , Thailand.
- หลักสูตรการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ 9-22 พ.ย.2554 (Seminar Course on Narcotics Control for Asian Countries Sponsored by the Ministry of Commerce P.R.China, Kunming, Yunnan, P.R.China)

ประสบการณ์:

- ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับองค์การสหประชาชาติ รักษาสันติภาพ ณ ประเทศติมอร์ตะวันออก (UNTAET) 2001-2002
- ปฏิบัติหน้าที่อารักขาบุคคลสำคัญในการประชุม APEC 2003 กรุงเทพมหานคร
- ปฏิบัติหน้าที่อารักขาบุคคลสำคัญในการประชุม ASEAN SUMMIT 2008 ชะอำ-หัวหิน
- วิทยากรพิเศษ หลักสูตรเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) กระทรวงยุติธรรม

- วิทยากรพิเศษ หลักสูตรสารวัตร หลักสูตรผู้กำกับการ วิทยาลัยการตำรวจ กองบัญชาการศึกษา พ.ศ.2548-ปัจจุบัน
- วิทยากรพิเศษ หลักสูตรข้าราชการตำรวจระดับสัญญาบัตร (กอส.) โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และชั้นประทวน (กอป.) ศูนย์ฝึก่อบรมตำรวจกลาง และศูนย์ฝึก่อบรมตำรวจภาค 7
- วิทยากรพิเศษ หลักสูตรนักพินิจมืออาชีพ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ผลงานที่สำคัญ:

- โครงการการศึกษาทบทวนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความร่วมมือในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียนเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทุนวิชัย สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ปีงบประมาณ 2555
- โครงการสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ทุนวิชัย สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ปีงบประมาณ 2555

ผู้วิจัยคนที่ 2

พันตำรวจโท สุรัตน์ สารเรือง

ประวัติการศึกษา การฝึกอบรม/สัมมนา และประสบการณ์:

การศึกษา:

2537 วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2546 นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

2546 ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ประสบการณ์ทำงาน :

- รองสารวัตร กลุ่มงานวิจัย กองบังคับการวิชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ระหว่าง พ.ศ. 2537 - 2543

- รองสารวัตร งาน 3 (แผนอาชญากรรม) กองกำกับการ 3 กองบังคับการอำนวยการ ตำรวจภูธรภาค 7 ระหว่างพ.ศ. 2543 - 2546

- รองสารวัตร งาน 3 กองกำกับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 7 ระหว่าง พ.ศ. 2546 - 2548

- รองสารวัตร กลุ่มงานสืบสวน ศูนย์สืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 7 ระหว่าง พ.ศ. 2548

- สารวัตร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ตำรวจภูธรภาค 7 ระหว่างปี พ.ศ. 2548 – 2550

- อาจารย์ (สบ 2) กลุ่มงานสืบสวนและสอบสวน กองบังคับการวิชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ระหว่าง พ.ศ. 2551 – 2553

- อาจารย์ (สบ 2) กลุ่มงานคณาจารย์ คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ระหว่าง พ.ศ. 2553 – 2555

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สบ 3) กลุ่มงานคณาจารย์ คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ระหว่าง พ.ศ. 2555

ประวัติการฝึกอบรม :

- การอบรมวิชาชีพครูระยะสั้น มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2539

- หลักสูตรสารวัตร รุ่นที่ 68 พ.ศ. 2545

- หลักสูตร Financial Investigation Course , ประเทศมาเลเซีย พ.ศ. 2550

- หลักสูตร Major Case Management Course , ประเทศมาเลเซีย พ.ศ. 2550
- หลักสูตร *Intelligence Course* , AFP(Australian Federal Police) พ.ศ. 2550
- หลักสูตร การสืบสวนอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2550
- หลักสูตร **Criminal Investigation Course** ของ The Transnational Crimes Affairs Section of the Embassy of the United States of America พ.ศ. 2552
- หลักสูตร Digital Evidence Course ,ILEA Bangkok พ.ศ. 2554
- หลักสูตร Train-the-Trainer Workshop on Computer Forensics, INTERPOL พ.ศ. 2555

ผลงานทางวิชาการ :

- งานวิจัย การศึกษาการจัดระบบสารสนเทศของกองบังคับการวิชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2546
- งานวิจัย การสร้างเครือข่ายการข่าวอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ พ.ศ.2552
- หนังสือ การสืบสวนอาชญากรรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น พ.ศ.2554

หน้าที่ที่ได้รับมอบพิเศษ :

- เป็นคณะทำงาน การนำระบบ SMS มาประยุกต์ใช้ในการตรวจสอบรถหาย หมายจับของตำรวจภูธรภาค 7
- เป็นที่ปรึกษา ผู้ดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของตำรวจภูธรภาค 7
- เป็นอาจารย์พิเศษของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 (หลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ)
- เป็นอาจารย์พิเศษของหลักสูตรทบทวนพนักงานสอบสวน สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน
- เป็นอาจารย์พิเศษของกองบังคับการตำรวจน้ำ
- เป็นอาจารย์พิเศษของหลักสูตรผู้ช่วยพนักงานสอบสวน ของตำรวจภูธรภาค 7
- เป็นอาจารย์พิเศษของหลักสูตรการสืบสวนปราบปราม ศูนย์ฝึกอบรมกลาง กองบัญชาการศีกษา
- เป็นอาจารย์พิเศษของสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง จังหวัดราชบุรี
- เป็นอาจารย์พิเศษของการฝึกอบรมสารวัตรเกษตร กรมวิชาการเกษตร
- เป็นอาจารย์พิเศษของ ม.กรุงเทพธนบุรี
- เป็นอาจารย์พิเศษของสาขานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- เป็นอาจารย์พิเศษของสาขานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- เป็นอาจารย์พิเศษของสาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- เป็นอาจารย์พิเศษของ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Abstract

This research is Survey Project of Recidivism Data about Crime Persons after Institution Control. The objective of this research is first, to analyze situation of recidivism in Thailand and set up Recidivism data into standard and reliable. So that these data become referable data center. Population target of this research is all crime persons after institution control in 3 main accusation areas about drug and narcotics, any bodily injury, and of property damage, by data coming from 4 major units of criminal justice process, Department of Probation, Department of Juvenile Observation and Protection, Department of Corrections.

Research results show Recidivism Data that below:

1. Data from Department of Juvenile Observation and Protection, both in 2007 Any bodily injury, and of property damage was high by 50.03% and in 2008 by 43.79%, but in 2009, it was high in drug and narcotics 38.69%, orderly. Another from Department of Corrections from 2007 to 2009 is highly the same as drug and narcotics by 65.50%, 58.10% and 49.20% orderly.

2. During three years recidivism data from Department of Juvenile Observation and Protection after 1 year long, crime persons will trend to do in drug and narcotics, highly with 49.5%, whiling, crime persons from Department of Corrections, during three years, will redo in 6 month long by drug and narcotics, highly 44.9%.

3. Researchers do not have Department of Probation data to relate through Control Institution, absolutely to recheck with Criminal Record Division, the Royal Thai Police. For existing data, it shows that in B.E.2555 crime persons after institution control is highly, about 20.86% trend to do crime again, in B.E.2548 about 18.20% doing crime again, in B.E.2554 about 17.83% doing crime again, and B.E.2551 about 10.73% doing crime again.

Researchers' recommendations, there are following:

- Justice units in MOJ should solve problem of incomplete collecting and saving. Researcher shows that both Police and MOJ data should design pattern of structure data by seminar. It concerns such as operation definition, design of collection, and collaboration among them to make one standard using statistic analysis or synthesis through behavior of crime persons in the future.

- There are little foreigner records, so every unit should think of the problems of criminal foreigner and study means of deport tenderly. It should consider about how effectiveness of those means in term of foreigner recidivism. They might make crime wherever they can escape in to Thailand. That concerns how to improve and specify the better means both proactive and defensive so as to preparation ASEAN community in recently

- The administrative should focus on evaluation and revision of rehabilitation program by recidivism usage. They can improve strategic plans to phenomena and situation suitably. They should have kept balance between of benefits and impacts to use data in term of research and development how to evaluate and apply to act easily in other concerning units.

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

๒๐....๒๕

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันหน่วยงานที่สำคัญในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย 4 หน่วยงาน คือ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม และ กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลผู้กระทำผิด ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลแบบแยกส่วน ขาดมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูล ขาดความน่าเชื่อถือเรื่องความถูกต้อง และขาดความเชื่อมโยงของข้อมูลผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่ไปกระทำผิดซ้ำ ทำให้ไม่สามารถทราบถึงจำนวนหรือทราบถึงสัดส่วนผู้กระทำผิดซ้ำที่แท้จริงเพื่อใช้เป็นข้อมูลกลางในการอ้างอิงได้ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวถือว่าเป็นข้อมูลและตัวชี้วัดที่สำคัญ ประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีระบบสารสนเทศเพื่อใช้เป็นระบบฐานข้อมูลกลาง หรือเพื่อกำหนดมาตรฐานของฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยง ตรวจสอบ ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำระหว่างหน่วยงาน ทำให้ยากแก่การกำหนดนโยบายเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาในระดับประเทศได้อย่างชัดเจน

กระทรวงยุติธรรม โดย สำนักงานกิจการยุติธรรม ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้ประเมินระบบการจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำผิด และพบว่าระบบฐานข้อมูลประวัติอาชญากรของกองทะเบียนประวัติอาชญากร (Criminal Database System) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความครบถ้วนมากที่สุด แม้จะมีปัญหาอยู่บ้างในเรื่องของการเก็บข้อมูลไม่ครบถ้วน เนื่องจากมีการบันทึกข้อมูลยืนยันตัวบุคคล โดยเทียบกับลายพิมพ์นิ้วมือซึ่งสามารถใช้ในการสืบค้นประวัติการกระทำผิดของผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคลได้ สำนักงานกิจการยุติธรรม จัดทำโครงการสำรวจข้อมูลกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา และมอบหมายให้โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ทำการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ผลการติดตามประวัติการกระทำผิดของผู้ต้องหาชั้นหลังในกลุ่มฐานความผิดหลักอัน ได้แก่ ผู้ต้องหาคดีหลักอัน ได้แก่ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และผู้ต้องหาคดียาเสพติด ให้ทราบถึงอัตราการกระทำผิดซ้ำและข้อมูลการกระทำผิดเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด และใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงที่น่าเชื่อถือต่อไป

2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

2.1 เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของประเทศ และจัดทำข้อมูลอัตราการกระทำผิดซ้ำที่เป็นมาตรฐานและน่าเชื่อถือได้เพื่อเป็นข้อมูลกลางสำหรับการอ้างอิง

2.2 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลให้กับหน่วยงานต่างๆ นำไปใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินการของหน่วยงาน และเผยแพร่ให้กับบุคคลทั่วไปนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

3. ขอบเขตในการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้พ้นโทษจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ ในช่วงเวลา 2550 – 2552 และนำข้อมูลดังกล่าวไปตรวจสอบซ้ำที่จากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร (Criminal Database System-CDS) กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ตรงกับ 3 หน่วยงาน และคณะผู้วิจัยจะนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษในประเทศไทย และจัดทำข้อมูลอัตราการกระทำผิดซ้ำที่เป็นมาตรฐานและมีความน่าเชื่อถือเพื่อเป็นข้อมูลกลางสำหรับการอ้างอิงและการเผยแพร่ข้อมูลให้กับหน่วยงานต่างๆ

3.2 ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มประชากรเป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้พ้นโทษหรือกลุ่มผู้กระทำความผิดในคดี 3 ประเภท ได้แก่ ผู้ต้องหาคดียาเสพติด ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ที่ได้รับการปล่อยตัวระหว่าง พ.ศ.2550 - 2552 โดยเป็นกลุ่มเป้าหมายจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 การกระทำผิดซ้ำ หมายถึง การที่ผู้พ้นโทษจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ ได้กระทำความผิดซ้ำมากกว่า 1 ครั้ง ในระยะเวลาตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป โดยกระทำความผิดใน 3 คดีหลัก คือ คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และคดียาเสพติด

4.2 ผู้กระทำผิดซ้ำ หมายถึง บุคคลที่เคยกระทำความผิดและผ่านกระบวนการยุติธรรม โดยศาลพิพากษาว่ามีความผิด และได้รับการลงโทษ หรือ อยู่ระหว่างรอการลงโทษ ทั้งนี้ให้หมายรวมถึง ผู้ที่พ้นโทษ คือ ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำ พ้นจากการคุมประพฤติ หรือหลังจาก

การรับโทษปรับหรือริบทรัพย์เรียบร้อยแล้ว และเป็นผู้พ้นโทษจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ

4.3 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ หมายถึง อาชญากรรมที่ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดกฎหมายโดยมีลักษณะเป็นการลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ กรร โชก ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ รับของโจร และทำให้เสียทรัพย์

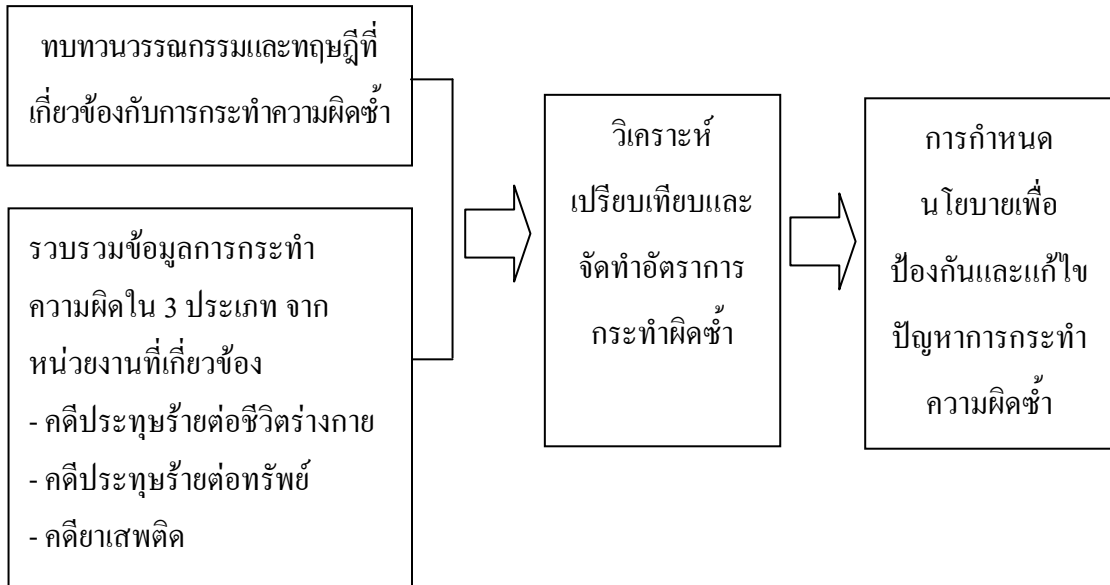
4.4 คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย หมายถึง อาชญากรรมที่มีผู้เจตนากระทำต่อชีวิตร่างกายของผู้อื่น โดยตรง เช่น ลักพาเด็ก ทำร้าย พยายามทำร้าย คุกคาม ลอบติดตาม ช่มชู้ว่าจะทำร้ายร่างกายหรือฆ่า การรุมโทรม การใช้กำลังข่มขืนกระทำชำเรา หรือทำร้ายเพื่อพยายามข่มขืนกระทำชำเรา

4.5 คดีเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึง ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเกี่ยวกับยาเสพติด คือ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

4.6 การตรวจสอบซ้ำ หมายถึง การนำข้อมูลผู้พ้นโทษที่เคยกระทำความผิดจากหน่วยงานหลัก คือ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ มาทำการตรวจสอบอีกครั้งจากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร (Criminal Database System-CDS) กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจ เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือและการกระทำผิดซ้ำจากหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน วันที่ถูกจับกุม และวันที่ปล่อยตัว

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยทำการวิจัยโดยการศึกษาทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับอาชญากรรม และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดซ้ำ และข้อมูลที่ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบและจัดทำอัตราการกระทำความผิดเพื่อใช้เป็นดัชนีอ้างอิงในความผิดแต่ละประเภท โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภูมิที่ (1) กรอบแนวคิดในการวิจัย

6. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

6.1 รายงานแนวโน้มและสถานการณ์การกระทำผิดซ้ำที่ได้จากผลการสำรวจเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายและเชิงวิชาการ

6.2 ข้อมูลอัตราการกระทำผิดที่มีมาตรฐานน่าเชื่อถือ เพื่อใช้อ้างอิงในการประเมินสัมฤทธิ์ผลมาตรการพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมผู้กระทำผิด และกำหนดเป้าหมายในการดำเนินนโยบายด้านการบำบัดฟื้นฟู

6.3 ผู้บริหารงานยุติธรรมและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทราบถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่สำคัญเกี่ยวกับการกระทำผิดของอาชญากร สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจกำหนดนโยบายยุติธรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

7. วิธีดำเนินการวิจัย

7.1 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้พันโทฆจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ ในช่วงเวลา 2550 – 2552 และนำข้อมูลดังกล่าวไปตรวจสอบซ้ำที่จากฐานข้อมูลประวัติ

อาชญากร (Criminal Database System : CDS) กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อพบข้อมูลผู้กระทำความผิดซ้ำที่ตรงกับ 3 หน่วยงาน คณะผู้วิจัยจะนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์สถานการณ์การกระทำความผิดซ้ำของผู้พ้นโทษในประเทศไทย และจัดทำข้อมูลอัตราการกระทำความผิดซ้ำที่เป็นมาตรฐานและมีความน่าเชื่อถือเพื่อเป็นข้อมูลกลางสำหรับอ้างอิงและการเผยแพร่ข้อมูลให้กับหน่วยงานต่างๆ โดยเป้าหมายในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้เพื่อ

- 1) จัดทำอัตราการกระทำความผิดซ้ำของฐานความผิดหลัก 3 ประเภท ได้แก่ ความผิดคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย คดีความผิดประทุษร้ายต่อทรัพย์ และคดียาเสพติด
- 2) จัดทำวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำความผิด และรายงานข้อค้นพบสำคัญเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำความผิด
- 3) จัดทำข้อมูลข้อค้นพบสำคัญเผยแพร่ทั้งในรูปแบบเอกสารและในเว็บไซต์กระบวนการยุติธรรมเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ

7.2 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ พ้นโทษหรือกลุ่มผู้กระทำความผิดในคดี 3 ประเภท ได้แก่ ผู้ต้องหาคดียาเสพติด ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ที่กระทำความผิดในระหว่าง พ.ศ.2550 - 2552 โดยเป็นกลุ่มเป้าหมายจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ โดยคณะผู้วิจัยได้เดินทางขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้พ้นโทษจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเดือนกันยายน ถึงเดือนพฤศจิกายน 2555 พบว่า ข้อมูลที่พบจากหน่วยงานต่างๆ มีดังนี้

- 1) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2550 มีจำนวน 1,951 คน พ.ศ. 2551 มีจำนวน 3,067 คน และ พ.ศ. 2552 มีจำนวน 822 คน (ข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ณ เดือนพฤศจิกายน 2555)
- 2) กรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2550 มีจำนวน 5,311 คน พ.ศ. 2551 มีจำนวน 8,471 คน และ พ.ศ. 2552 มีจำนวน 11,873 คน (ข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ ณ เดือนพฤศจิกายน 2555)
- 3) กรมคุมประพฤติ ใช้ข้อมูลการวิเคราะห์การกระทำความผิดซ้ำของผู้ถูกคุมประพฤติที่กรมคุมประพฤติได้รวบรวมและประเมินอัตราการกระทำความผิดซ้ำ ตั้งแต่ พ.ศ.2547-2555

7.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้จัดประชุมกลุ่มย่อยกับผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานเป้าหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาวิธีแนวทางการจัดเก็บข้อมูล โครงการสำรวจข้อมูลการกระทำความผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหา คดีอาญา เพื่อร่วมกันพิจารณาประเด็นข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการดำเนินการจัดเก็บข้อมูล แห่งข้อมูล และข้อจำกัดของข้อมูล ผลการประชุมสรุปได้เครื่องมือในการวิจัย คือ ฐานข้อมูลในการตรวจสอบประวัติผู้พันโทษ ได้แก่

- (1) ชื่อ – สกุล
- (2) เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน
- (3) วันที่ถูกจับกุม
- (4) ฐานความผิดหลักหรือความผิดครั้งแรก
- (5) วันที่รับตัว
- (6) วันที่พ้นโทษ
- (7) วันที่ปล่อยตัว
- (8) วันที่พิจารณาลงโทษ
- (9) ฐานความผิดที่ได้มีการกระทำผิดซ้ำ
- (10) ระยะเวลาในการกระทำผิดซ้ำ

คณะผู้วิจัยทำการตรวจสอบซ้ำข้อมูลจากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร (Criminal Database System : CDS) กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยนำข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานกลุ่มเป้าหมายส่งไปให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติทำการตรวจสอบซ้ำจากฐานข้อมูลที่ได้ระบุไว้ โดยเฉพาะเลขที่บัตรประจำตัวประชาชน ฐานความผิดหลักหรือความผิดครั้งแรก และระยะเวลาในการกระทำผิดซ้ำ

7.4 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยไว้ดังนี้

- 1) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลการติดตามประวัติผู้กระทำผิดย้อนหลังจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องหาของกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่มีการบันทึกประวัติผู้กระทำผิดที่ครบถ้วนและน่าเชื่อถือที่สุดในปัจจุบัน โดยทำการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ในกลุ่มฐานความผิดหลัก อัน ได้แก่ ผู้ต้องหาคดีหลักอัน ได้แก่ ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผู้ต้องหาคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และผู้ต้องหาคดียาเสพติด โดยใช้ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ฐานความผิดที่ถูกจับกุม จำนวนครั้งที่ถูกจับกุมทั้งในคดีเดียวกันและคดีอื่นๆ เพื่อจัดทำอัตราการกระทำผิดซ้ำและเปรียบเทียบกับข้อมูลจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง จากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ

- 2) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำอัตราการกระทำผิดซ้ำเพื่อใช้เป็นดัชนีอ้างอิงในความผิดแต่ละประเภท
- 3) วิเคราะห์ข้อมูลข้อค้นพบสำคัญเกี่ยวกับการกระทำผิดของผู้ต้องหาในคดีความผิดแต่ละประเภท
- 4) เปรียบเทียบฐานข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องหาของกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติกับฐานข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของกรมราชทัณฑ์เพื่อให้ข้อมูลสถิติสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการ
- 5) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดประเด็นข้อมูลสำคัญเพื่อนำมาพัฒนากระบวนการยุติธรรมต่อไป
- 6) จัดประชุม/สัมมนานำเสนอผลการวิจัย และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บ การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูล
- 7) จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลสำรวจข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาพร้อมเอกสารรายงานสรุปผลฉบับย่อ
- 8) จัดทำข้อมูลเผยแพร่ทางเว็บไซต์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลการสำรวจอาชญากรรมให้ประชาชนทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์ได้

7.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้เคยตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญาจากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร (Criminal Database System : CDS) ของกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ใน 3 กลุ่มฐานความผิดหลัก ได้แก่ ผู้พ้นโทษคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผู้พ้นโทษคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และผู้พ้นโทษคดียาเสพติด คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาโวหาร (Descriptive Statistics) โดยใช้สถิติจำนวน (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มและสถานการณ์การกระทำผิดซ้ำที่ได้จากผลการสำรวจเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายและเชิงวิชาการต่อไป

8. สรุปผลการวิจัย

1. สถานการณ์การกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ

1.1 ภาพรวมการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ ระหว่าง พ.ศ. 2550 - 2552 โดยกรมราชทัณฑ์มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 823 คน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 474 คน และกรมคุมประพฤติ มีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,633 คน ผลการวิจัย พบว่า

คดียาเสพติด พบว่า กรมราชทัณฑ์มีผู้กระทำผิดมากกว่าที่สุด ร้อยละ 49.48 รองลงมา กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ร้อยละ 41.28 และกรมคุมประพฤติ ร้อยละ 9.24 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ พบว่า กรมราชทัณฑ์กระทำผิดมากที่สุด ร้อยละ 50.61 รองลงมา กรมคุมประพฤติ ร้อยละ 44.31 และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ร้อยละ 5.08 คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย พบว่า กรมคุมประพฤติกระทำผิดมากที่สุด ร้อยละ 63.86 รองลงมา กรมราชทัณฑ์ ร้อยละ 20.28 และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ร้อยละ 15.86 คดีอื่นๆ เช่น คดีลหุโทษ คดีบุกรุก คดีพกพาอาวุธปืน คดีจราจร เป็นต้น พบว่า กรมคุมประพฤติมีผู้กระทำผิดมากที่สุด ร้อยละ 93.23 รองลงมากรมราชทัณฑ์ ร้อยละ 4.97 และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ร้อยละ 1.7

1.1.1 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

พ.ศ. 2550 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,951 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำความผิดใน 3 คดีหลัก ร้อยละ 93.80 และคดีอื่นๆ ร้อยละ 6.20 โดยกระทำความผิดในคดียาเสพติด ร้อยละ 26.19 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ร้อยละ 50.03 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ร้อยละ 17.58

พ.ศ. 2551 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 3,067 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำความผิดใน 3 คดีหลัก ร้อยละ 93.35 และคดีอื่นๆ ร้อยละ 6.65 โดยกระทำความผิดในคดียาเสพติด ร้อยละ 32.21 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เป็นร้อยละ 43.79 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ร้อยละ 17.35

พ.ศ. 2552 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 822 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำความผิดใน 3 คดีหลัก ร้อยละ 95.01 และคดีอื่นๆ ร้อยละ 4.99 โดยกระทำความผิดในคดียาเสพติด ร้อยละ 38.69 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ร้อยละ 36.86 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ร้อยละ 19.46

ตารางที่ (1) การกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

คดีที่กระทำผิดของกลุ่มตัวอย่าง	พ.ศ. 2550 (N=1,951)		พ.ศ. 2551 (N=3,067)		พ.ศ. 2552 (N=822)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	511	26.19	988	32.21	318	38.69
2. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	976	50.03	1,343	43.79	303	36.86
3. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย	343	17.58	532	17.35	160	19.46
4. คดีอื่นๆ	121	6.20	204	6.65	41	4.99
รวม	1,951	100.00	3,067	100.00	822	100.00

1.1.2 กรมราชทัณฑ์

พ.ศ. 2550 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 8,932 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดในคดียาเสพติด ร้อยละ 65.50 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ร้อยละ 12.80 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ร้อยละ 11.80 รวมมีกลุ่มตัวอย่าง ที่กระทำความผิด 3 คดีหลัก ร้อยละ 90.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกระทำผิดในคดีอื่นๆ ร้อยละ 10.00

พ.ศ. 2551 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 8,417 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดในคดียาเสพติด ร้อยละ 58.10 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ร้อยละ 16.50 และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ร้อยละ 13.70 รวมมีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำความผิด 3 คดีหลัก ร้อยละ 88.30 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกระทำผิดในคดีอื่นๆ ร้อยละ 11.70

พ.ศ. 2552 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 11,873 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำผิดในคดียาเสพติด ร้อยละ 49.20, คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ร้อยละ 19.90, และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ร้อยละ 14.90 รวมมีกลุ่มตัวอย่างที่กระทำความผิด 3 คดีหลัก ร้อยละ 84.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกระทำผิดในคดีอื่นๆ ร้อยละ 16.00

ตารางที่ (2) รายงานการกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์

คดีที่กระทำผิดของกลุ่มตัวอย่าง จากกรมราชทัณฑ์	พ.ศ.ที่กระทำผิด					
	พ.ศ. 2550 (N=8,932)		พ.ศ. 2551 (N=8,417)		พ.ศ. 2552 (N=11,873)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	5,848	65.50	4,889	58.10	5,843	49.20
2. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	1,143	12.80	1,393	16.50	2,365	19.90
3. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย	1,052	11.80	1,150	13.70	1,769	14.90
4. คดีอื่นๆ	889	10.00	985	11.70	1,896	16.00
รวม	8,932	100.0	8,417	100.0	11,873	100.0

1.2 การตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง โดยกองทะเบียนประวัติอาชญากร
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1.2.1 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยอ้างอิงจากข้อมูลผู้กระทำผิดที่อยู่ในระบบฐานข้อมูลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่ามีผู้กระทำผิดที่มีข้อมูลวันพ้นโทษ พ.ศ. 2550 จำนวน 1,951 คน พ.ศ. 2551 จำนวน 3,067 คน และ พ.ศ. 2552 จำนวน 822 คน คณะผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างข้อมูลเด็กและเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนจากระเบียนข้อมูลที่มีข้อมูลสำคัญครบถ้วน อัน ได้แก่ เลขประจำตัวประชาชน ข้อมูลฐานความผิดในครั้งแรก ข้อมูลวันพ้นโทษ จำนวน 335 ตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลเลขประจำตัวประชาชนของเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบประวัติการถูกจับกุมตัวซ้ำภายหลังจากการปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนจากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร (Criminal Database System : CDS) กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำการตรวจสอบซ้ำจากฐานข้อมูลที่ได้ระบุไว้ว่ามีการจับกุมตัวเด็กและเยาวชนดังกล่าวภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากถูกปล่อยตัวหรือไม่ ในฐานความผิดหลัก 3 ประเภท อัน ได้แก่ คดียาเสพติด คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผลการตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำมีดังนี้

คดียาเสพติดมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 91 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้งหลังออกจากโปรแกรมภายใน 3 ปี ร้อยละ 49.5 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 166 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้งหลังออกจากโปรแกรมภายใน 3 ปี ร้อยละ 44.6 คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและ

ร่างกายมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 66 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้งหลังจากโปรแกรมภายใน 3 ปี ร้อยละ 28.8 คดีอื่นๆ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้งหลังจากโปรแกรมภายใน 3 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 ในภาพรวมแล้วมีกลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชนพื้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรม เด็กและเยาวชนจำนวน 335 คน กลับมากระทำผิดซ้ำในช่วงระยะเวลา 3 ปี ร้อยละ 41.5 ดังแสดงในตารางที่ (3)

ตารางที่ (3) ผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่พื้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน

ฐานความผิดที่กระทำผิดครั้งแรก	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	พบกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 3 ปี		พบกระทำผิดซ้ำเกินกว่าระยะเวลา 3 ปี		ไม่พบข้อมูลการกระทำผิดซ้ำ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	91	45	49.5	2	2.2	44	48.4
2. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	166	74	44.6	6	3.6	86	51.8
3. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย	66	19	28.8	4	6.1	43	65.2
4. คดีอื่นๆ	12	1	8.3	0	0.0	11	91.7
รวม	335	139	41.5	12	3.6	184	54.9

1.2.2 กรมราชทัณฑ์

จากจำนวนนักโทษกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำโดยอ้างอิงจากข้อมูลผู้กระทำผิดที่อยู่ในระบบฐานข้อมูลของกรมราชทัณฑ์ พบว่ามีผู้กระทำผิดที่มีข้อมูลวันพื้นโทษ พ.ศ.2550 จำนวน 8,932 คน พ.ศ. 2551 จำนวน 8,417 คน และ พ.ศ. 2552 จำนวน 11,873 คน คณะผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างข้อมูลนักโทษกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำจากระเบียนข้อมูลที่มีข้อมูลสำคัญครบถ้วน อันได้แก่ เลขประจำตัวประชาชน ข้อมูลฐานความผิดในครั้งแรก ข้อมูลวันพื้นโทษ จำนวน 801 ตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลเลขประจำตัวประชาชนของกลุ่มตัวอย่างไปตรวจสอบประวัติการถูกจับกุมตัวซ้ำภายหลังจากการปล่อยตัวจากเรือนจำจากฐานข้อมูลประวัติอาชญากร (Criminal Database System : CDS) กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำการตรวจสอบซ้ำจากฐานข้อมูลที่ได้ระบุไว้ว่ามีการจับกุมกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากถูกปล่อยตัว

หรือไม่ ในฐานความผิดหลัก 3 ประเภท อันได้แก่ คดียาเสพติด คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ และคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ผลการตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำ มีดังนี้

คดียาเสพติดมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 372 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้งหลังออกจากโปรแกรมภายใน 3 ปี ร้อยละ 44.9 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 239 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้งหลังออกจากโปรแกรมภายใน 3 ปี ร้อยละ 32.6 คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้งหลังออกจากโปรแกรมภายใน 3 ปี ร้อยละ 22.2 คดีอื่นๆ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 46 คน กลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้งหลังออกจากโปรแกรมภายใน 3 ปี ร้อยละ 21.7 ในภาพรวมแล้วมีกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำ จำนวน 801 คน กลับมากระทำผิดซ้ำในช่วงระยะเวลา 3 ปี ร้อยละ 35.8

ตารางที่ (4) ผลการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์

ฐานความผิดที่กระทำผิดครั้งแรก	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	พบกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 3 ปี		พบกระทำผิดซ้ำเกินกว่าระยะเวลา 3 ปี		ไม่พบข้อมูลการกระทำผิดซ้ำ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	372	167	44.9	13	3.5	192	51.6
2. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	239	78	32.6	2	0.8	159	66.5
3. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย	144	32	22.2	4	2.8	108	75.0
4. คดีอื่นๆ	46	10	21.7	2	4.3	34	73.9
รวม	801	287	35.8	21	2.6	493	61.5

1.2.3 กรมคุมประพฤติ

ในการดำเนินการวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำของกรมคุมประพฤติ กรมคุมประพฤติได้มีการเก็บข้อมูลวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำเพื่อประเมินสัมฤทธิ์ผลของงานคุมประพฤติมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกรมคุมประพฤติได้ทำการประเมินการกระทำผิดซ้ำในช่วงระยะเวลาดังตั้งแต่นั้นมา พ.ศ.2547-2555 อย่างไรก็ตาม การตรวจสอบข้อมูลการกระทำผิดซ้ำดังกล่าวได้ดำเนินการในทุกข้อหาความผิดไม่ได้แยกเฉพาะสามฐานความผิดหลักเช่นเดียวกับการวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำในรายงานวิจัยฉบับนี้

โดยกรมคุมประพฤติได้สนับสนุนข้อมูลการวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำของผู้พ้น
 คุมประพฤติที่กรมคุมประพฤติดำเนินการระหว่างปี พ.ศ.2547-2555 ดังนี้ พ.ศ. 2547 – 2555 พบว่า
 กลุ่มตัวอย่างกลับมามีการกระทำผิดซ้ำมากที่สุดใน พ.ศ. 2555 ร้อยละ 20.86 รองลงมา คือ พ.ศ. 2548 กระทำ
 ผิดซ้ำร้อยละ 18.20 และ พ.ศ.2554 กระทำผิดซ้ำ ร้อยละ 17.83 ส่วน พ.ศ.ที่กระทำผิดซ้ำน้อยที่สุด
 คือ พ.ศ. 2551 ร้อยละ 10.73 ดังแสดงในตารางที่ 5 (การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานคุมประพฤติ
 ประจำปีงบประมาณ 2551 สถาบันวิจัยและพัฒนา กรมคุมประพฤติ)

ข้อมูลดังกล่าวไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อยู่ในระบบควบคุมหลัก
 (Control Institution) และไม่ปรากฏข้อมูลวันพ้นโทษ จึงทำให้คณะผู้วิจัยไม่สามารถนำข้อมูลไป
 ตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และไม่สามารถจัดทำอัตราการ
 กระทำผิดซ้ำภายใน 6 เดือน, 1 ปี, 2 ปี และ 3 ปี ตามแนวทางที่ได้ดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่พ้นโทษ
 จากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนของกรมพินิจและคุ้มครองเด็ก และกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำของกรม
 ราชทัณฑ์ได้ คงเป็นเพียงการวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำภายในภาพรวมเท่านั้น

อย่างไรก็ดีคณะผู้วิจัยไม่สามารถวิเคราะห์อัตราการกระทำผิดซ้ำในฐาน
 ความผิดเดิมหรือต่างกัน ได้ เนื่องจากข้อมูลผู้พ้นคุมประพฤติส่วนใหญ่ไม่ได้ระบุฐานความผิดที่
 กระทำผิดซ้ำที่ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมหรือต่างกัน
 มีความคลาดเคลื่อนได้

ตารางที่ (5) ผลการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นคุมประพฤติระหว่างปี พ.ศ.2547 - 2555

พ.ศ.	ผู้พ้นการคุมความประพฤติที่กระทำผิดซ้ำ (ร้อยละ)
2547	13.50
2548	18.20
2549	12.90
2550	15.30
2551	10.73
2552	14.20
2553	14.91
2554	17.83
2555	20.86

2. อัตราการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ

2.1 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากพ้นโทษ เด็กและเยาวชนกระทำผิดที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมในคดีอาชญากรรมมากที่สุด จำนวน 35 คน จากกลุ่มตัวอย่างในคดีอาชญากรรม ร้อยละ 38.5 รองลงมา คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ร้อยละ 21.7 โดยกลุ่มตัวอย่างในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำน้อยที่สุด เพียง 3 ราย ซึ่งเป็นการกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 2 ปี จากกลุ่มตัวอย่างในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ร้อยละ 4.5 ดังแสดงในตารางที่ (6)

ตารางที่ (6) ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในฐานความผิดเดิม

ฐานความผิดที่กระทำผิดครั้งแรก	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง							
		6 เดือน		1 ปี		2 ปี		3 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดีอาชญากรรม	91	12	13.2	18	19.8	26	28.6	35	38.5
2. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	166	10	6.0	24	14.5	28	16.9	36	21.7
3. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย	66	0	0.0	0	0.0	3	4.5	3	4.5

เมื่อตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมหรือฐานความผิดภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากพ้นโทษ ในคดีอาชญากรรมกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำมากที่สุด จำนวน 45 คน ร้อยละ 49.5 โดยในจำนวนนี้ส่วนใหญ่แล้วเป็นการกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำในความผิดฐานอาชญากรรมเช่นเดิม ร้อยละ 77.8

คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำ ร้อยละ 44.6 อย่างไรก็ตามเป็นผู้กระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมเพียง ร้อยละ 48.6 โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 51.4 กลับมาก่อกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นคดีอาชญากรรม

คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย กลับมาก่อกระทำผิดซ้ำ ร้อยละ 28.8 เมื่อพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างที่กลับมาก่อกระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมมีเพียงจำนวน 3 คน พบว่าส่วนใหญ่แล้วเป็น

ผู้กระทำผิดซ้ำในฐานความผิดใหม่จำนวน 16 คน หรือมากกว่า 5 เท่าของผู้ที่กลับมากระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิม ดังแสดงในตารางที่ (7)

ตารางที่ (7) ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเดิมหรือต่างกัน

ฐานความผิดที่กระทำผิดครั้งแรก	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง							
		6 เดือน		1 ปี		2 ปี		3 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	91	14	15.4	24	26.4	36	39.6	45	49.5
2. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	166	18	10.8	45	27.1	56	33.7	74	44.6
3. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย	66	2	3.0	10	15.2	14	21.2	19	28.8

2.2 กรมราชทัณฑ์

ภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากพ้นโทษ กลุ่มตัวอย่างกลับมากระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมในคดียาเสพติดมากที่สุด ร้อยละ 39.2 กลุ่มตัวอย่างความผิดประทุษร้ายต่อทรัพย์สินกลับมากระทำผิดซ้ำในความผิดฐานเดิม ร้อยละ 4.0 และพบกลุ่มตัวอย่างในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายกลับมากระทำผิดซ้ำในความผิดฐานเดิมเพียง 1 ราย ซึ่งเป็นการกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 6 เดือนจากกลุ่มตัวอย่างในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย ร้อยละ 0.3 ดังแสดงในตารางที่ (8)

ตารางที่ (8) ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์ ในฐานความผิดเดิม

ฐานความผิดที่ กระทำผิด ครั้งแรก	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง							
		6 เดือน		1 ปี		2 ปี		3 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	372	27	7.3	61	16.4	108	29.0	146	39.2
2. คดีประทุษร้าย ต่อทรัพย์	239	8	2.2	11	3.0	14	3.8	15	4.0
3. คดีประทุษร้าย ต่อชีวิตและ ร่างกาย	144	1	0.3	1	0.3	1	0.3	1	0.3

เมื่อตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากเรือนจำที่กลับมากระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมหรือฐานความผิดอื่นก็ได้ ภายในระยะเวลา 3 ปี นับจากพ้นโทษ กลุ่มตัวอย่างในคดียาเสพติดกลับมากระทำผิดซ้ำมากที่สุด ร้อยละ 44.6 โดยในจำนวนนี้ส่วนใหญ่แล้วเป็นการกลับมากระทำผิดซ้ำในความผิดฐานยาเสพติดเช่นเดิม ร้อยละ 87.4

คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์กลับมากระทำผิดซ้ำร้อยละ 32.6 อย่างไรก็ตามเป็นผู้กระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมเพียงเล็กน้อยเพียง ร้อยละ 4.0 ส่วนใหญ่เป็นการกลับมากระทำผิดซ้ำในฐานความผิดใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นคดียาเสพติดร้อยละ 83.3

คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย กลับมากระทำผิดซ้ำ ร้อยละ 22.2 เมื่อพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างที่กลับมากระทำผิดซ้ำในฐานความผิดเดิมมีเพียงจำนวน 1 คน เท่านั้น พบว่าส่วนใหญ่แล้วเป็นผู้กระทำผิดซ้ำในฐานความผิดใหม่ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นคดียาเสพติด ร้อยละ 96.9 ของกลุ่มตัวอย่างคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายที่กลับมากระทำผิดซ้ำทั้งหมด ดังแสดงในตารางที่ (9)

ตารางที่ (9) ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์ในฐานความผิดเดิมหรือต่างกัน

ฐานความผิดที่กระทำผิดครั้งแรก	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่าง							
		6 เดือน		1 ปี		2 ปี		3 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คดียาเสพติด	372	30	8.1	68	18.3	124	33.3	167	44.9
2. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	239	18	4.8	41	11.0	62	16.7	78	32.6
3. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย	144	6	1.6	16	4.3	27	7.3	32	22.2

2.3 กรมคุมประพฤติ ในการจัดช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำโดยกรมคุมประพฤติ เนื่องจากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากกรมคุมประพฤติที่ส่งให้กับคณะผู้วิจัยนั้น ไม่มีเลข 13 หลักของบัตรประจำตัวประชาชน และไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อยู่ในระบบควบคุมหลัก (Control Institution) ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลการกระทำผิดตามแนวทางที่ดำเนินการกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมราชทัณฑ์ได้

9. ข้อเสนอแนะ

1. การบันทึกและการจัดเก็บข้อมูล

การบันทึกประเภทของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้กระทำความผิด การจัดเก็บฐานข้อมูลของภาครัฐของผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ต่างหน่วยงานกันยังมีความเชื่อมโยงกันค่อนข้างน้อย โดยจะมีการบันทึกและการจัดเก็บเป็นไปตามความต้องการของหน่วยงาน และมักเกิดความซ้ำซ้อน และขาดข้อมูลที่สำคัญที่จำเป็น นอกจากนี้ยังขาดการตรวจสอบความน่าเชื่อถือแหล่งที่มาหรือบุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่อาจให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง สิ่งเหล่านี้ส่งผลทำให้การนำข้อมูลไปวิเคราะห์และการนำประยุกต์ใช้ในเชิงบริหารจัดการเพื่อวางแผน นโยบาย และกำหนดยุทธศาสตร์เป็นไปอย่างไร้ทิศทาง ทำให้การกำหนดโครงการ โปรแกรม กิจกรรมต่างๆ และการพัฒนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการพัฒนากิจกรรมการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ขาดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับชาวต่างชาติที่กระทำความผิด หรือชาวต่างชาติที่เคยตกเป็น ผู้ต้องหาในคดีอาญา ในประเทศไทย ยังพบค่อนข้างน้อยมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะให้ ความสำคัญ และตระหนักถึงปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดของชาวต่างชาติ และควรที่จะศึกษา และติดตามผลมาตรการการผลักดันหรือส่งตัวกลับประเทศ ว่ารัฐควรที่จะกำกหนดกรอบ มาตรการการผลักดัน หรือส่งตัวกลับประเทศนั้นอย่างไร และการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวได้ ผลสัมฤทธิ์มากน้อยเพียงใด ว่าชาวต่างชาติกลับเข้ามากระทำความผิดซ้ำอีกหรือไม่ ทางช่องทาง ใด เพื่อที่จะปรับปรุงหรือกำหนดมาตรการการป้องกันทั้งเชิงรุกและเชิงรับ และเพื่อเตรียมความ พร้อมสำหรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

ดังนั้น แต่ละหน่วยงานควรประชุมสัมมนาตกลงกันถึง ความจำเป็นของชนิดของ ข้อมูลส่วนบุคคลที่สำคัญ เพื่อกำหนด ออกแบบ สร้างมาตรฐานในการบันทึกข้อมูล และสร้าง ระบบการจัดเก็บ โปรแกรมทางสารสนเทศที่สามารถประยุกต์ใช้และรองรับสำหรับข้อมูลขนาด ใหญ่จำนวนมากๆ สำหรับอนาคต เช่น ข้อมูลส่วนบุคคลอะไรบ้างที่ควรจัดเก็บบ้าง ทำให้แต่ละ องค์กรจะออกแบบการจัดข้อมูลส่วนบุคคลแตกต่างกัน ด้วยโปรแกรมการจัดเก็บที่แตกต่างกัน ดังนั้นแต่ละองค์กรควรมีการประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลร่วมกันเพื่อให้เกิด ความสะดวกกับการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและการวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญที่แต่ละ องค์กรจะต้องนำไปวางแผนกำหนดนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ตัวอย่าง ข้อหาบางประเภท เช่น ยาเสพติด ทำร้ายร่างกาย คดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน บาง หน่วยงานมีการเพิ่มหรือระบุนความผิดประเภทลหุโทษเข้ามาด้วย ดังนั้นหน่วยงานควรมีข้อตกลง ร่วมกันในการกำหนดโทษ หรือการบันทึกการกระทำความผิดควรมีการนำกฎหมายอาญามาอ้างอิง

2. การศึกษาพัฒนาระบบสารสนเทศและจัดตั้งหรือพัฒนาเพื่อเป็นหน่วยงานกลางเพื่อ ตรวจสอบ ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรม

ควรมีการศึกษากระบวนการสารสนเทศ เทคโนโลยีที่นำมาใช้ของกระบวนการยุติธรรมของ ต่างประเทศมาเปรียบเทียบกับประเทศไทย ว่าควรมีพัฒนาระบบการสารสนเทศของกระบวนการ ยุติธรรมของไทยเป็นไปในทิศทางใดอย่างเหมาะสม โดยอาจมีการพัฒนาหน่วยงานหรือจัดตั้ง หน่วยงานใหม่ขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบระบบการเก็บสถิติเกี่ยวกับข้อมูลผู้กระทำความผิด และกำหนดให้เป็นหน่วยงานกลาง ที่เข้ามาตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกและจัดเก็บข้อมูล ที่บันทึกอยู่ตามหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงยุติธรรม โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลต่างๆ เข้าด้วยกัน และรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ในเชิงลึก เพื่อศึกษาทำความเข้าใจ สถานภาพ แนวโน้มของ สถานการณ์ และสภาพแวดล้อมการกระทำความผิดของบุคคลผู้กระทำความผิดซ้ำ หรือการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ของ โปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมนิสัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภาพรวม อย่างเป็น

ระบบ ว่ามีลักษณะอย่างไรที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์การกระทำผิดซ้ำ และผลของปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้จะส่งผลกระทบต่อสังคมต่อไปอย่างไร แล้วนำผลการศึกษาวิเคราะห์นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงบวกเพื่อแนวทางในการกำหนดแนวนโยบาย ยุทธศาสตร์ของกระบวนการยุติธรรมอย่างถูกต้อง โดยตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาหรือไม่ส่งผลกระทบต่อในเชิงลบกับองค์กรและเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านการบริหารจัดการ

1) การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของหน่วยงาน และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ทำให้การบริหารงานขาดความต่อเนื่อง ส่งผลทำให้หน่วยงานการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลทางสถิติ ขาดการตรวจสอบความถูกต้อง ส่งผลถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการนำไปใช้ในอนาคต

2) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญการประเมินผล การทบทวนโปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรม โดยอาศัยฐานข้อมูลผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา แล้วนำมาปรับแผนยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับปรากฏการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อปรับปรุงพัฒนาโปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรม หน่วยงานและเจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างจริงจัง และเป็นไปโดยสอดคล้องกับสถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา โดยเน้นการประเมินผลเชิงพฤติกรรมของผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาเพื่อให้ได้คนดีกลับสู่สังคม

ตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.2540 ผู้บริหารของแต่ละหน่วยงานควรที่ระมัดระวังเรื่องการเปิดเผยข้อมูลการจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานตนเอง รวมไปถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่อาจทำให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งอาจกระทบสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ในอีกทางหนึ่งผู้บริหารควรที่จะให้ความสำคัญของการใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุด กับการพัฒนาปรับปรุงฐานข้อมูลและการข้อมูลมาใช้ประโยชน์กับกระบวนการยุติธรรม และสังคมไทย เพื่อศึกษา พัฒนาปรับปรุงแนวทางการประเมินผล และปรับปรุงการปฏิบัติงานการปรับปรุงพฤติกรรมของผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาต่อไป

4. ข้อจำกัดปัญหาอุปสรรค

1) หน่วยงานกระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดมักไม่ครบถ้วน การพิมพ์บันทึกอาจผิดพลาดได้ หรือไม่ตรงกับข้อมูลที่แท้จริง ทำให้การนำข้อมูลมาใช้ในเชิงวิเคราะห์ทำได้ค่อนข้างยาก และอาจไม่ได้ข้อมูลที่ชัดเจน

2) การเข้าถึงข้อมูลทำได้ยาก หากไม่ใช่เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ทำงานเกี่ยวข้องกัน อาจไม่สามารถเข้าถึงตัวข้อมูลพื้นฐานผู้ที่เคยตกเป็นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาของหน่วยงานได้

3) คดีที่เกิดขึ้นเรื่องเดียวกัน ต่างหน่วยงานกันต่างมีรูปแบบของการให้ลำดับของเลขด้วยนิยามของการนับเลขคดีเดียวกันที่แตกต่างกัน เช่น ตำรวจ จะใช้เลขคดีอาญาเป็นหลัก ส่วนหน่วยงานอื่นๆ เช่น ศาล กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน ต่างจะมีการให้ลำดับเลขที่มีความแตกต่างกันออกไป ผลของความแตกต่างนี้ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของข้อมูลในการบันทึก การจัดเก็บ และความเชื่อมโยงของข้อมูลเมื่อผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ต้องเปลี่ยนหน่วยงานในการควบคุมพฤติกรรม เช่น เด็กเป็นผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา แต่ต้องจดบันทึกข้อมูลใหม่ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ตามกฎหมาย ข้อมูลต่างหน่วยงานกันไม่อาจจะเชื่อมโยงกันได้ นอกจากนี้แล้วยังสิ้นเปลืองงบประมาณ เกิดความยากที่จะประมวลผล หรือไม่สะดวกที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

10. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

10.1 ควรศึกษาว่าเด็กเยาวชนที่กระทำความผิดอยู่ในระบบหรือนอกระบบการศึกษา

10.2 ควรศึกษาอาชญากรรมที่เกิดจากชาวต่างชาติ หรือการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง อาชญากรรมข้ามชาติ มาประกอบการวิเคราะห์สภาพอาชญากรรมในสังคมไทย ว่ามีผลกระทบต่อสภาพอาชญากรรมในสังคม และส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำหรือไม่ และนโยบายของรัฐในการลงโทษ หรือแก้ไขพฤติกรรมเหล่านี้อย่างไร อาทิ การส่งกลับไปยังประเทศ และการกลับเข้าสู่ประเทศไทยเพื่อกระทำความผิดซ้ำอีก

10.3 ควรทำการถอดบทเรียนของหน่วยงานที่ทำการจัดเก็บระบบฐานข้อมูลผู้กระทำผิดซ้ำในแต่ละหน่วยงาน เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการจัดเก็บฐานข้อมูลผู้กระทำผิดซ้ำ และเชื่อมโยงข้อมูลให้สามารถเข้าถึงกันได้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	(3)
สารบัญ	(18)
สารบัญตาราง	(20)
สารบัญแผนภูมิ	(27)
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย	9
3. ขอบเขตในการวิจัย	10
4. กรอบแนวคิดในการวิจัย	11
5. นิยามศัพท์เฉพาะ	12
6. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	13
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
1. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	14
1.1 แนวคิดการกระทำผิดซ้ำ	14
1.2 แนวคิดและทฤษฎีในการอธิบายสาเหตุการกระทำผิดของอาชญากร	23
2. การบันทึกฐานข้อมูลผู้กระทำความผิดซ้ำของหน่วยงาน	28
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
1. รูปแบบการวิจัย	36
2. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย	37
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย	39
5. การวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	42
1. สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษจากกรมพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน	42
2. สถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษจากกรมราชทัณฑ์	48
3. รายงานการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษจากกรมคุมประพฤติ	53
4. ข้อค้นพบสำคัญที่ได้จากการเปรียบเทียบอัตราการกระทำผิดซ้ำ	55
 บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	 58
1. สรุปผลการวิจัย	58
2. อภิปรายผลการวิจัย	65
3. ข้อเสนอแนะ	66
 บรรณานุกรม	 70
 ภาคผนวก ก การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อวิพากษ์ผลงาน	 72
 ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย	 78

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	แสดงสถิติการรับแจ้งเหตุและการจับกุมผู้กระทำความผิดระหว่างปี 2548-2550	2
1.2	แสดงจำนวนและร้อยละการกระทำความผิดในปี 2554 โดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	4
1.3	แสดงจำนวนและร้อยละของคดีที่เป็นการกระทำความผิดซ้ำของกรมพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประจำปี พ.ศ. 2550 – 2554	4
1.4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้กระทำความผิดแยกตามลักษณะความผิด โดยกรมราชทัณฑ์	5
1.5	แสดงจำนวนนักโทษเด็ดขาด แยกตามจำนวนครั้งที่ต้องโทษ ประจำปีงบประมาณ 2550 – 2554	6
1.6	แสดงอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นการคุมประพฤติ ประจำปีงบประมาณ 2550 – 2554	6
4.1	การกระทำผิดของผู้พ้นโทษจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	43
4.2	ผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน	45
4.3	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในฐานความผิดเดิม	46
4.4	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษจากกรมพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน ในฐานความผิดเดิมหรือต่างกัน	47
4.5	รายงานการกระทำผิดของผู้พ้นโทษจากกรมราชทัณฑ์	48
4.6	ผลการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษจากกรมราชทัณฑ์	50
4.7	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษจากกรมราชทัณฑ์ ในฐานความผิดเดิม	51
4.8	ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษจากกรมราชทัณฑ์ในฐานความผิดเดิม หรือต่างกัน	52
4.9	รายงานการกระทำผิดของผู้พ้นโทษจากกรมคุมประพฤติ พ.ศ. 2552-2554	53
4.10	ผลการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นคุมประพฤติระหว่างปี พ.ศ.2547 - 2555	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.1 ผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่พ้นโทษจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน	59
5.2 ผลการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์	61
5.3 ผลการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นคุมประพฤติระหว่างปี พ.ศ.2547 – 2555	62
5.4 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในฐานความผิดเดิม	63
5.5 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในฐานความผิดเดิมหรือต่างกัน	63
5.6 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์ ในฐานความผิดเดิม	64
5.7 ช่วงระยะเวลาการกระทำผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างจากกรมราชทัณฑ์ในฐานความผิดเดิมหรือต่างกัน	64

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	11
3.1 โครงสร้างรูปแบบการดำเนินการวิจัย	37